

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

D I P L O M O V Á P R Á C E

2012

Bc. Darina Filipová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

– Diplomová práce –
Problematika závislosti na alkoholu
u mladistvých

Vedoucí práce:
MUDr. Lidmila Hamplová, Ph.D.

Vypracovala:
Bc. Darina Filipová

28. 5. 2012

Abstract

Problematika závislosti na alkoholu u mladistvých

Z výzkumů zaměřených na problematiku závislosti na alkoholu prováděných závislých na alkoholu v České republice vyplývá, že se počet osob závislých na alkoholu každoročně zvyšuje a alkoholismus je vážným problémem veřejného zdraví. Závislých rok od roku přibývá, dokládá to i to co uvedl 10. března 2010 pro deník Právo MUDr. Petr Popov primář oddělení pro léčbu závislostí Všeobecné fakultní nemocnice v Praze „ Dříve jsme měli zhruba 300 tisíc lidí závislých na alkoholu. Dnes je jich 600 až 700 tisíc. Přitom mužů je dvakrát víc než žen, ale ženy je rychle dohánějí.“

Jak uvádí i článek z deníku Mladá Fronta Dnes ze dne 21. února 2012 mladých konzumentů alkoholu také přibývá a přitom nadměrné pití, pět a více skleniček nejméně třikrát měsíčně, přiznala asi pětina šestnáctiletých. Vyplývá to z výzkumu pro rok 2011, uvedeném ve zmíněném článku.

Ve své diplomové práci, ve které se zabývám problematikou alkoholizmu mladistvých, bych chtěla zmapovat, jaký je problém alkoholizmu u mladistvých na Českobudějovicku a zjistit úroveň jejich znalostí o zdravotních a sociálních důsledcích alkoholizmu.

V teoretické části se věnuji obecně procesu a vzniku závislosti, problematice závislosti na alkoholu a sociálním a zdravotním důsledkům nadměrné konzumace alkoholických nápojů. Dále činitelům ovlivňujícím mladistvé v požívání alkoholu a jiných návykových látek a prevenci v oblasti závislostí zaměřené na mladistvé.

Ve výzkumné části se věnuji konkrétně, socioekonomickému zázemí mladistvých respondentů, osobním zkušenostem s alkoholem a okrajově jinými návykovými látkami. Dále pak mapováním znalostí zdravotních a sociálních důsledků způsobených konzumací alkoholu, vlivem prostředí, komunit na vznik závislosti u mladistvých a tím jaké mají volnočasové aktivity.

Využila jsem kvantitativního výzkumu, formou dotazníků.

Z mého výzkumu vyplývá, že většina mladistvých si je vědoma následků užívání nebo nadužívání alkoholu, ale ve svém životě se v konzumaci alkoholických nápojů neomezují a ani je neuplatňují a konzumaci alkoholu s postupujícím věkem spíše zvyšují. K prevenci nadměrného užívání alkoholických nápojů, rozvoje

závislosti u mladistvých a dalšímu rozšíření jejich vědomostí a dovedností využívaných v rámci snižování konzumace alkoholu prevence rozvoje následné závislosti by nepochybně mohla přispět edukace v oblasti krátké intervence rizikového pití alkoholu aplikovaná praktickým lékařem pro děti a dorost, cílené preventivní aktivity ve školách, edukace v rodinách a systematictější využívání výcvikových seminářů, zaměřených na důslednější péči o osobně sociální rozvoj a lepší směřování volnočasových aktivit. Nepochybně by napomohlo i lepší legislativní opatření v postihování mladistvých uživatelů alkoholu a drog.

Klíčová slova: alkohol, mladiství, závislost

Abstract

The Issue of Alcohol Dependence in Adolescents

Researches focused on the issues of alcohol addiction performed in the Czech Republic show that the number of alcohol addicts is higher every year and alcoholism has become a serious public health problem. There are more and more addicts every year, which is except others backed by the words that MUDr. Petr Popov, senior consultant of the Addiction Treatment Department of the General Faculty Hospital in Prague, said to the Právo daily on 10 March 2010: “We used to have about 300 thousand alcohol addicts. Now there are between 600 and 700 thousand. There are twice as many men as women, but women have been gaining on men”.

As an article in the Mladá Fronta Dnes of 21 February 2012 says, the number of young alcohol consumers is increasing, while about a fifth of 16 year olds admit drinking five or more glasses at least three times a month. This results from 2011 research quoted in the above article.

My thesis dealing with the issues of alcohol addiction in teenagers wants to map the situation among teenagers of České Budějovice region and their knowledge of the impacts of excessive alcohol consumption on their personal and family lives, social lives and relations.

The theoretical part deals with the problems of the process and occurrence of alcohol addiction in general and with the social and health consequences of excessive alcohol consumption, with the factors influencing teenagers to consumption of alcohol and other drugs and prevention in the field of addiction focused on teenagers.

In the research part I particularly focus on socioeconomic background of young respondents, personal experience with alcohol and marginally on the other addictive substances. I also focus on mapping the knowledge of the consequences of alcohol consumption, influence of environment and of free time activities.

I applied quantitative research, in the form of a questionnaire.

My research shows that most of teenagers are aware of the consequences of alcohol consumption or abuse, but they do not limit alcohol consumption in their lives and they actually increase its consumption as they are growing older. More

systematic application of training seminars focused on more consistent care about personal and social development and better orientation of free time activities can definitely contribute to prevention of alcohol abuse, of addiction development among teenagers, to further improvement of their knowledge and skills used for alcohol consumption reduction and consequent addiction. Better legislation measures in the field of punishing young users of alcohol and drugs would undoubtedly contribute as well.

Key words: alcohol, teenagers, addiction

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci v nezkrácené podobě na téma „ Problematika závislosti na alkoholu u mladistvých “ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě archivovaných fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách a to se zachováním mého autorského práva k odevzdání textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 28 . 5. 2012

.....
Bc. Darina Filipová

Poděkování:

Na této stránce bych ráda vyjádřila poděkování MUDr. Lidmile Hamplové Ph.D., vedoucí mé diplomové práce, za vedení při zpracování.

V Českých Budějovicích dne 28. 5. 2012

.....

Bc. Darina Filipová

Obsah:

Úvod	10
Teoretická část	11
1 Současný stav dané problematiky	11
1.1 Alkohol a člověk	11
1.2 Účinky alkoholu na člověka	12
1.2.1 Alkohol	12
1.2.2 Alkohol v lidském těle	12
1.2.3. Vztah člověka v alkoholu	14
1.2.4 Účinky alkoholu na jednotlivce	14
1.2.4.a Negativní vliv alkoholu na fyzickou a fyziologickou stránku jednotlivce	15
1.2.4.b Negativní vliv alkoholu na psychickou stránku jednotlivce	16
1.2.5 Dopady konzumace alkoholu v Evropě	18
1.3 Alkohol a děti	18
1.3.1 Činitele zvyšující riziko konzumace alkoholu a drog u dětí a činitele toto riziko snižující	20
1.3.2 Zvláštnosti prevence alkoholizmu v různých věkových skupinách	23
1.3.3 Rizikové faktory konzumace alkoholu u mladistvých	25
1.3.3. a První příznaky rizikového chování souvisejícího s konzumací alkoholu nebo drog u dětí	26
1.3.3. a.a Přímé znaky zneužívání alkoholu a jiných drog	26
1.3.3. a.b Nepřímé známky zneužívání alkoholu a jiných drog vysoké závažnosti	27
1.3.3. a.c Nepřímé znaky zneužívání alkoholu a jiných drog nízké závažnosti	27
1.3.3. a.d Známky zneužívání alkoholu a jiných drog více či méně specifické pro jednotlivé drogy	27
1.4 Prevence	29
1.4.1 Deklarace – Mládež a alkohol	29
1.4.2 Druhy a cíle prevence	29
1.4.3 Preventivní programy	30
1.4.3. a D.A.R.E.	30

1.4.3. b Unplugged	30
1.4.3. c PREVenture	33
Výzkumná část	36
2 Cíle a hypotézy	36
2.1 Cíl práce	36
2.1.1 Dílčí cíle	36
2.2 Hypotézy	36
3 Metodika	37
3.1 Technika sběru dat	37
3.2 Charakteristika cílové skupiny	38
4 Výsledky	39
5 Diskuse	150
6 Závěr	156
7 Klíčová slova	158
8 Seznam použité literatury a zdrojů	159
9 Přílohy	164

Úvod

Závislých na alkoholu rok od roku přibývá, toto dokládá i sdělení zveřejněné 10. března 2010, které poskytl pro deník Právo MUDr. Petr Popov primář oddělení pro léčbu závislostí Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Cituji: „Dříve jsme měli zhruba 300 tisíc lidí závislých na alkoholu. Dnes je jich 600 až 700 tisíc. Přitom mužů je dvakrát víc než žen, ale ženy je rychle dohánějí.“ (27)

Jak dokládá i článek z deníku Mladá Fronta Dnes ze dne 21. února 2012 mladých konzumentů alkoholu také přibývá a nadměrné pití - pět a více skleniček nejméně třikrát měsíčně - přiznala asi pětina dotazovaných. Vyplývá to z výzkumu pro rok 2011, uvedeném ve zmíněném článku. (21)

Ve své diplomové práci bych chtěla zmapovat, zda existuje problém s alkoholizmem u mladistvých na Českobudějovicku a jestli si mladí lidé uvědomují dopady závislosti na alkoholu na jejich život a své okolí.

1 Současný stav dané problematiky

Současný právní systém České republiky povoluje prodej a podávání alkoholických nápojů osobám až po dovršení 18 let věku. Podání alkoholu jakýmkoliv způsobem před 18. rokem věku je trestným činem, za který může být potrestán kdokoliv včetně rodičů. Určuje tak zákon č. 379/2005 Sb. – Zákon o opatření k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. Konkrétně tak ustanovuje, §1 odst. 2 a HLAVA III, § 12 Zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů a povinnosti osob prodávajících alkoholické nápoje.

Náš právní řád za alkoholické nápoje považuje lihoviny, destiláty, víno, pivo a jiné nápoje, které obsahují více než 0.75 objemového procenta alkoholu.

Realita je ale taková, že alkohol konzumují i mladiství před dovršením této věkové hranice. Nezabrání tomu ani častější kontroly v restauračních zařízeních, kde mají podle zmíněného zákona vyvěšené upozornění, že osobám mladším 18 let se alkohol neprodává, ale hosté mají před sebou půllitr piva a občanský průkaz sebou mnohdy nemají.

Návykovost alkoholu je v naší společnosti celkově podceňována, a to jak mezi dospělou populací, také právě mezi mladistvými.

Náš právní řád nepostihuje přímo mladistvé konzumenty, ale buď provozovatele, u kterého byli přistiženi, nebo jejich zákonné zástupce. V obou případech je dopad na svědomí a odpovědnost mladistvého takřka nulový.

1.1 Alkohol a člověk

Dalo by se říct, že člověka provází alkohol od jeho narození až po smrt. Když se narodí dítě, hrdý tatínek ho jde s kamarády zapít. Každou událost tak v životě člověka alkohol doprovází, oslava zakončení studia, svatba, někdy i rozvod a kar nebo tryznu, jak se říká památce na zemřelého, taky provází přípitek.

Existují profese, kde požívání alkoholu nepodléhá ani bezpečnosti práce. Jde o zaměstnance v hutích a slévárnách (nízko-stupňové pivo), pracovníky, kde jde o součást pracovních úkolů (degustátoři) a často užívání alkoholických nápojů obvykle

provází různá obchodní jednání, kde je obvyklé, že se uzavřená smlouva stvrdí vedle podpisu i přípitkem tzv. LITKUP, kdy jde o zapíjení uzavřené smlouvy (24)

1.2 Účinky alkoholu na člověka

1.2.1 Alkohol

Základem alkoholických nápojů je etanol, který vzniká kvašením cukrů. Jedná se o malou a jednoduchou molekulu C_2H_5OH . Je snadno zápalný a je proto klasifikován jako hořlavina 1. třídy. (6)

Slovo alkohol pochází z arabského „al-kuhol“, což znamená jemnou substanci nebo něco nejlepšího. Je jakýmsi předpisem na relaxaci, kterému rozumí všechny kultury světa. Je to droga s rozporuplnými účinky. (9)

Historicky vzato byl alkohol připravován z nakvašených plodů, ty se lišily podle místní dostupnosti, ať v podobě vína z vinné révy, rýže, kukuřice a kaktusů. V naší slovanské oblasti se holdovalo medovině. Destiláty přišly na řadu od Arabů až s objevem destilace, někdy okolo 10. století. Pro lékařské účely se užívá alkohol o koncentraci až 95%, ale běžně dostupné konzumní alkoholy, myšleno destiláty, mají okolo 40%. (9)

1.2.2 Alkohol v lidském těle

Alkohol je velmi dobře absorbován sliznicemi do krevního oběhu, v dutině ústní, v žaludku, střevě, též při podání konečníkem, a při aplikaci na kůži. Dále je velmi dobře vstřebáván z plic, vydechování inhalačních par alkoholu, toto se využívá hlavně v kontrolách na přítomnost alkoholu například v dopravě nebo v zaměstnání, ale i na školách. Používají se dechové alkoholtesty. Určité velmi malé množství alkoholu tělo vytváří samo a to asi 0,04 promile fermentací potravin přirozenou střevní mikroflórou. (9)

Alkohol je v organismu využit jako zdroj energie a to až z 95%, pro příklad výčepní světlé pivo má energetický obsah 1,6 MJ/l a bílé víno 2,9 MJ/l. Zbytek alkoholu, tedy asi 5%, se vyloučí močí, potem a dechem. Asi 20% alkoholu se vstřebává v žaludku, přičemž obsah žaludku ovlivňuje rychlost vstřebávání, tučná

a těžká jídla zpomalují vstřebávání a CO_2 a nízký obsah potravy v žaludku vstřebávání podporuje. Resorpci urychlí i vyšší teplota alkoholického nápoje nebo je-li dodatečně přislazený. (34)

Typickým příkladem teplých alkoholických nápojů je „grog“, svažené víno a teplá medovina, které jsou oblíbenými „zahřívadly“ v zimním období.

Alkohol se částečně štěpí v tenkém střevě, ale z velké míry se vstřebává krví a je transportován do jater (34)

V játrech pak probíhá hlavní metabolismus alkoholu a to oxidací z 90 - 98%, pomocí alkoholdehydrogenázy (ADH) a mikrosomálního etanolového oxidačního systému (MEOS). (20)

Etanol se nejprve pomocí alkoholdehydrogenázy dehydruje na acetaldehyd, což je látka, která je ještě toxičtější než alkohol, ten se okamžitě dehydruje na acetát a následně aktivuje na acetyl-CoA. Tento koenzym se odbourává za vzniku energie na kysličník uhličitý a vodu. Pokud acetyl-CoA nemůže být využit pro tvorbu energie, je využíván k tvorbě mastných kyselin, tím dochází ke zvýšené tvorbě triglyceridů (VLDL) v játrech a jejich zvýšené hladině v krvi. (34)

Vysoká koncentrace VLDL (Very Low Density Lipoproteins) v krvi je jedním z faktorů aterosklerózy. (30)

Rychlost štěpení alkoholu je závislá na jeho koncentraci v krvi. Hladina alkoholu v krvi klesá o 0,1‰ za hodinu, to znamená, že alkohol z jednoho velkého piva se odbourá za 60-90 minut. (34)

Metabolismem alkoholu vniká značné množství tepla, to vyvolává rozšíření cév a zvýšení krevního tlaku. (8)

Malé dávky alkoholu proto snižují riziko kardiovaskulárních onemocnění. Jde však o dávky do 10g alkoholu užívaných ob den, u dávek nad 20g alkoholu denně se pak riziko těchto onemocnění naopak zvyšuje. Jinak nadměrná konzumace alkoholu vede k řadě duševních a behaviorálních poruch, úrazům, poruchám imunity, nemocem zažívacího traktu, maligním onemocnění, reprodukčním a prenatálním poškozením. Zvýšená rizika těchto onemocnění jsou závislá na přijaté dávce, bez prahového efektu, tedy, že riziko stoupá s velikostí spotřeby. (1)

Denní příjem alkohol by neměl přesáhnout 24g u dospělého muže a 16g u dospělé ženy. (12)

Dle Stránského je nejvyšší tolerovatelný přísun alkoholu 20g/ den u mužů a 10g/ den u žen. Dávka 20g alkoholu odpovídá 0,5l piva nebo 2dl vína. (33)

Rizikové pití alkoholu se udává, dle pracovní definice WHO, jako pravidelná konzumace 20 – 40 g alkoholu denně pro ženy a 40 – 60 g alkoholu denně pro muže. (1)

1.2.3 Vztah člověka k alkoholu (9)

Obecně rozdělujeme vztah člověka k alkoholu do 4 skupin, a to abstinent, konzument, piják a alkoholik.

Abstinent, je ten, kdo alkohol z nějakého důvodu odmítá a vůbec ho nepije.

Konzument nevyhledává alkoholické nápoje pro jeho účinky, ale pro chuť. Nečiní mu potíže abstinovat, ale nemá k tomu důvod.

Piják vyhledává hlavně euforických a krátkodobě antidepressivních a antianxietických (úzkost potlačujících) účinků.

Alkoholik je takový jedinec, pro kterého je alkohol silná droga, nerozlišuje druh nápoje, jde mu jen o dosažení hladiny alkoholu v krvi a o potlačení abstinenčních příznaků.

1.2.4 Účinky alkoholu na jednotlivce

Malé množství alkoholu působí povzbudivě a podporuje tvorbu žaludečních šťáv a tím podporuje chuť k jídlu. Na lačno alkohol snižuje glukózu v krvi, vede ke zvýšení triglyceridů v krvi a ke zvýšení krevního tlaku a přesunu krve z těla do periferních oblastí s následným zarudnutím a zahřátím kůže. (34)

Alkohol má řadu protektivních, ale i negativních účinků na kardiovaskulární systém, vše je však závislé na dávce. Mezi protektivní by se dalo zařadit snížení celkového cholesterolu, snížení LDL a zvýšení HDL, alkohol rozšiřuje cévy a má slabý antioxidantní účinek, zejména flavonoidy ve víně a resveratrol v pivě.(34)

Negativní účinky popisují v následujících podkapitolách

1.2.4.a Negativní vliv alkoholu na fyzickou a fyziologickou stránku jednotlivce

Alkohol má silný diuretický účinek, ten vede ke ztrátě a následně disbalanci minerálních látek v organismu. (34)

Toto odvodnění má za následek i přítomnost tzv. „kocoviny“ což je soubor příznaků po požití alkoholu. Hranice mezi kocovinou a alkoholovou intoxikací není přesná, protože kocovina se objevuje ještě v době, kdy je alkohol v krvi přítomen. K typickým příznakům a následkům diuretického působení alkoholu patří, bolest hlavy, třes, únava, nechutenství, nevolnost až zvracení, průjem a další příznaky. (8)

Nevolnost a poruchy statiky po požití alkoholu jsou způsobeny drážděním sliznice žaludku a vlivem na orgán rovnováhy ve vnitřním uchu. Na centrální nervový systém působí alkohol povzbudivě i tlumivě, protože snižuje aktivující a inaktivující neurony. Tento účinek pak při stoupající koncentraci alkoholu v krvi vede právě k poruchám chůze, koordinace a k prodloužení reakce na zevní podněty. Již malé množství alkoholu snižuje svalovou výkonnost. (34)

K následkům dlouhodobé konzumace alkoholu patří:

1) Poruchy látkové výměny: Zvýšená tvorba mastných kyselin a triglyceridů, což vede k zvýšené akumulaci tuku v jaterních buňkách; dále je snížena glukoneogeneze a tím dochází k hypoglykemii a poslední poruchou je zvýšená tvorba laktátu a pyruvátu, což vede k metabolické acidóze. (34)

2) Poruchy orgánů a funkční poruchy: Ztučnění jater z 5% až na 50%; chronický zánět jater (10-30% alkoholiků), který vede také ke ztučnění jater, následně cirhóze a až k rakovině; nekróza jater vedoucí ke zvýšení amoniaku v krvi, následnému poškození mozku a jaternímu kóma; reflux, zánět jícnu s následnou rakovinou; poškození sliznice žaludku s možností následování krvácení do žaludku, zvýšené tvorbě žaludečních vředů vedoucí až k rakovině žaludku; poškození sliznice tenkého střeva a tím snížení resorpce živin; chronická pankreatitida; hypertonie, palpitace, poruchy srdečního rytmu s možností rozvinutí do poškození srdečního svalu;

chronické záněty periferních nervů a třes; malnutrice a posledním je poškození parenchymu ledvin z následnou ztrátou minerálních látek vedoucí k poruchám rovnováhy extra- a intracelulární tekutiny. (34)

Tabulka relativních rizik spojených s denní konzumací alkoholu

Onemocnění	≤25 g	50 g
rakovina dutiny ústní a hltanu	1,86	3,11
rakovina jícnu	1,39	1,93
rakovina hrtanu	1,43	2,02
rakovina tlustého střeva	1,05	1,10
rakovina jater	1,19	1,40
rakovina prsu	1,25	1,55
hypertenze	1,43	20,0
ischemická choroba srdce	0,81	0,87
ischemická mrtvice	0,90	1,17
hemoragická mrtvice	1,19	1,82
cirhóza jater	2,90	7,13
chronická pankreatitida	1,34	1,78
úrazy a násilí	1,12	1,26

Zdroj: STRÁNSKÝ, Miroslav. RYŠAVÁ, Lýdie. *Fyziologie a patofyziologie výživy*. 2010,s.56

Pokud se alkohol konzumuje příliš rychle, dochází k tomu, že alkohol začíná působit na centrální nervovou soustavu. To se projevuje celkovým útlumem, únavou, somnolencí a v horších případech bezvědomím, či dokonce smrtí. Podle hladiny alkoholu v krvi, jsou popsána čtyři stadia intoxikace alkoholem. (18)

- 1) excitační stádium při alkoholémii do 1,5g/kg, vedoucí k lehké opilosti
- 2) hypnotické stádium při hladinách v rozmezí 1,6g/kg až 2,0g/kg - kolerující s opilostí středního stupně
- 3) narkotické stádium s výraznými známkami opilosti při hladinách alkoholu vyšších než 2g/kg
- 4) těžká alkoholická intoxikace s rizikem bezvědomí, zástavy dechu a oběhu, při dávkách nad 3g/kg

1.2.4.b Negativní vliv alkoholu na psychickou stránku jednotlivce

Hladina alkoholu v krvi nad 1,4 ‰ se hodnotí jako otrava alkoholem, která narušuje vědomí tak silně, že osoba není zodpovědná za své chování. (34)

Dle ÚZIS se poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním psychoaktivních látek, mezi něž patří i alkohol, dělí takto:

1) Škodlivé použití: Příklad užití psychoaktivní látky vedoucí k poruše zdraví, kdy u psychického poškození jde o epizody sekundární deprese až těžký alkoholismus v důsledku abúzu psychoaktivní látky. (28)

2) Syndrom závislosti: Soubor behaviorálních, kognitivních a fyziologických stavů, který se vyvíjí po opakovaném užití substance a který typicky zahrnuje silné přání užít drogu, porušené ovládnutí při jejím užívání, přetrvávající užívání této drogy i přes škodlivé následky, priorita v užívání drogy před ostatními aktivitami a závazky, zvýšená tolerance pro drogu a někdy somatický odvykací stav. Syndrom závislosti může být pro specifickou psychoaktivní substanci (např. tabák, alkohol nebo diazepam), pro skupinu látek (např. opioidy) nebo pro širší rozpětí farmakologicky rozličných psychoaktivních substancí. (28)

3) Chronický alkoholismus - Psychotická porucha: Soubor psychotických fenoménů, které se objevují během použití psychoaktivních látek nebo po něm, které však nelze vysvětlit pouze akutní intoxikací a nejsou součástí odvykacího stavu. Porucha je charakterizována halucinacemi (typicky sluchovými, ale často ve více než jen v jedné sensorické modalitě), percepčními zkomoleními, bludy (často paranoidní nebo persekční povahy), psychomotorickými poruchami (vzrušením nebo stuporem) a abnormálním afektem, který se může objevit v rozsahu od intenzivního strachu až k extázi. Vědomí je obvykle jasné, ale určitý stupeň jeho zastření může být přítomen, nikoliv však těžký stav zmatenosti. Alkoholická: halucinóza; žárlivost; paranoia; psychóza NS. (28)

4) Amnestický syndrom:

Syndrom sdružený s výrazným chronickým postižením paměti na nedávné i vzdálené skutečnosti. Bezprostřední vybavování je obvykle zachováno a čerstvá paměť je typicky více poškozena než paměť dávná. Narušení pocitu času a řazení událostí jsou obvykle zřejmé, jako je porušena schopnost učit se novému. Konfabulace může být vyjádřena, ale není vždy přítomna. Jiné kognitivní funkce mohou být relativně dobře zachovány a amnestické defekty jsou v nepoměru k ostatním poruchám. Amnestická porucha, vyvolaná drogami anebo alkoholem, Korsakovova psychóza nebo

syndrom, vyvolané alkoholem anebo jinou psychoaktivní substancí nebo neurčeného původu. (28)

5) Psychotická porucha reziduální a s pozdním nástupem:

Porucha, u níž změny v poznávání, afektu, osobnosti nebo chování, vyvolané alkoholem nebo psychoaktivní substancí, přetrvávají za období, kdy přímý účinek ve vztahu k psychoaktivní látce může být předpokládán. Nástup poruchy by měl mít přímý vztah k užití psychoaktivní látky. Typická je: Alkoholická demence NS a Chronický alkoholický mozkový syndrom (28)

1.2.5 Dopady konzumace alkoholu v Evropě

Kromě zdravotních dopadů má konzumace alkoholu dopady i sociální. Sedm milionů dospělých osob uvedlo, že se v minulém roce dostalo při pití alkoholu do rvačky, ekonomické náklady trestných činů zaviněných alkoholem se odhadují v roce 2003 v EU na 33 mld. EUR. Škody na majetku v důsledku řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu se odhadují na 10 mld. EUR, zatímco nehmotné náklady na fyzické a psychické následky trestné činnosti byly odhadnuty na 9-37 mld. EUR. Alkohol má v EU každý rok za následek 195 000 úmrtí a ukazuje se, že alkohol má za následek předčasné úmrtí a invaliditu u 12 % mužů a 2 % žen. Vliv alkoholu na zdraví lidí je viditelný v řadě oblastí, ročně má za následek 17 000 úmrtí v důsledku dopravních nehod (1 ze 3 veškerých silničních dopravních nehod s následkem smrti), 27 000 úmrtí následkem úrazu, 2 000 vražd (4 z 10 veškerých vražd a zabití), 10 000 sebevražd (1 ze 6 veškerých sebevražd), 45 000 úmrtí v důsledku cirhózy jater, 50 000 úmrtí následkem rakoviny, 17 000 úmrtí v důsledku neuropsychiatrických obtíží a 200 000 záchvatů deprese. (2)

1.3 Alkohol a děti

Hlavními trendy v užívání alkoholu u mladých lidí jsou vyšší míra experimentování s alkoholem u dětí, nárůst vysoce rizikových návyků v pití alkoholu (např. pití v tazích a stavy opilosti) zvláště mezi dospívající mládeží a kombinace alkoholu a jiných psychoaktivních látek (užití více různých návykových látek). U

mladých lidí existuje zřejmá souvislost mezi užíváním alkoholu, tabáku a nelegálních drog. (14)

Mladí lidé jsou fyzicky, emocionálně a sociálně zranitelnější důsledky vyvolanými konzumem alkoholu jimi samými nebo konzumem alkoholu jinými lidmi. U mladé generace existují výrazné souvislosti mezi vysoce rizikovým pitím alkoholu a násilím, nebezpečným sexuálním chováním, dopravními a jinými nehodami, trvalým tělesným poškozením a smrtí. Zdravotní, sociální a ekonomické náklady vyplývající z užívání alkoholu mezi mládeží představují pro společnost výraznou zátěž. (14)

Existují důkazy o negativních důsledcích pití alkoholu na mozek dospívajících. Během dospívání dochází k tělesným i duševním změnám a také k vytváření nových sítí mozkových buněk. I jen mírné poškození paměti a schopnosti učení způsobené alkoholem nebo drogami vede k horším studijním výsledkům. Poškození paměti v dospívání může přetrvávat i později, když spotřeba alkoholu klesne. Moderní vyšetřovací metody zjistily u 17 letých dospívajících, kteří pili alkohol a měli kvůli tomu problémy, menší hippocampus, což je část mozku důležitá právě pro učení a paměť. (26)

Zhoršená paměť a schopnost se učit není jediným rizikem alkoholu v dospívání. K dalším patří úrazy, dopravní nehody, otravy, sebevraždy, sexuální násilí, nebezpečný sex, trestná činnost zejména násilného rázu, rychlý rozvoj závislosti na alkoholu a drogách či přechod od alkoholu k jiným drogám. Údaje z české populace patnáctiletých ukázaly, že ti, kdo uvedli opilost 2x nebo častěji v životě, utrpěli v posledních 12 měsících více než 2x častěji úraz, který si vyžádal lékařské ošetření. (26)

1.3.1 Činitele zvyšující riziko užívání alkoholu a drog u dětí a činitele toto riziko snižující

Tuto problematiku prezentují následující tabulky (Nešpor 2010) (10)

1. Činitele týkající se dítěte nebo dospívajícího

Zvyšují riziko alkoholu a drog	Snižují riziko
<p>Duševní poruchy a poruchy chování u dítěte. Dítě utrpělo tím, že matka v těhotenství pila alkohol nebo zneužívala drogy. Setkání s alkoholem, tabákem nebo drogou v mladém věku. Poškození mozku při porodu, úrazy hlavy. Dlouhodobé bolestivé onemocnění. Nedostatek dobrých způsobů, jak zvládat stresové situace. Nedostatek dovedností v mezilidských vztazích. Nízké sebevědomí. Po alkoholu a drogách výrazně převažují příjemné pocity. Nízká schopnost vzdorovat nepříznivému vlivu okolí. Sklony k násilí a agresivitě, špatné sebeovládání. Nižší inteligence.</p>	<p>Vysoká míra duševního zdraví, dobré tělesné zdraví. Pozdní nebo žádné setkání s drogou. Dostatek dovedností týkajících se mezilidských vztahů, schopnost vytvářet citové vazby, dobré sebevědomí. Dobré způsoby, jak zvládat obtížné situace a řešit problémy. Alkohol a drogy jsou špatně snášeny. Dobrá schopnost vzdorovat nepříznivému vlivu okolí. Vnitřní přijetí hodnot, které jsou v rozporu s alkoholem a drogami. Veselost, vytrvalost, pilnost, přizpůsobivost, odolnost vůči neúspěchu. Schopnost plánovat a řešit problémy, vyšší inteligence. Účinné způsoby jak mírnit nepříjemné duševní stavy jako úzkost, smutek nebo hněv (např. tak, že se dítě svěří, pěstuje zájmy, odreaguje se, umí relaxovat, cvičí jógu, sportuje apod.). Umí si navodit příjemné stavy zdravými způsoby.</p>

2. Činitele týkající se rodiny

Zvyšují riziko alkoholu a drog	Snižují riziko:
<p>Nejasná pravidla týkající se chování dítěte. Nedostatek času na dítě zvláště v časném dětství, malá péče, nedostatečný dohled. Nesoustavná a přehnaná přísnost, nedostatečné citové vazby dítěte, manželský konflikt. Schvalování alkoholu a drog u dětí. Zneužívání alkoholu, tabáku nebo jiných drog rodiči nebo příbuznými. Malá očekávání od dítěte a podceňování ho, špatné duševní a společenské fungování rodičů. Rodiče osamělí, vůči společnosti lhostejní nebo nepřátelští. Duševní choroba rodičů. Chudoba či nezaměstnanost rodičů. Sexuální zneužití dítěte v rodině. Rodina ve zmatku a špatně funguje. Výchova pouze jedním rodičem bez pomoci dalších příbuzných. Dítě žije bez</p>	<p>Jasná pravidla týkající se chování dítěte. Přiměřená péče, dostatek času na dítě, zejména v časném dětství, přiměřený dohled. Pevné citové vazby dítěte. Dobré hodnoty (např. vzdělání). Rodiče na výchově spolupracují. Styl výchovy je vřelý a středně omezující (tedy ani přehnaně přísný, ani bezvládní). Rodiče alkohol a jiné drogy nezneužívají. Přiměřená a jasná očekávání od dítěte, respekt vůči němu, dobré způsoby, jak v rodině zvládat stres. Je zajištěna ochrana, bezpečí a přiměřené uspokojování potřeb dítěte. Rodiče jsou duševně zdraví, dobré přizpůsobování rodičů ve společnosti. Rodiče mají snahu pomáhat druhým. Výchova napomáhá vytvářet kvalitní vztahy dítěte s</p>

rodiny a bez domova. Časté stěhování rodiny.	dospělými mimo rodinu. Sdílená zodpovědnost v rodině. Rodiče vytvářejí prostor pro kvalitní zájmy a záliby. Dobře, fungující mezigenerační vztahy a mezigenerační spolupráce.
--	---

3. Činitele týkající se školy

Zvyšují riziko alkoholu a drog	Snižují riziko
<p>Neexistuje systematická prevence, případně škola spoléhá na neúčinné postupy (přednášky, hromadné akce, promítání filmů, besedy). Škola při prevenci s rodiči nespolupracuje a nekomunikuje s nimi. Škola nekomunikuje a nespolupracuje s relevantními organizacemi a institucemi ve svém okolí. Neprosazují se nebo dokonce neexistují žádná pravidla týkající se zákazu návykových látek ve škole. Alkohol, tabák i drogy jsou ve škole a v jejím okolí žákům nebo studentům snadno dostupné. Učitelé jsou vnímáni jako nepřátelští nebo lhostejní. S žáky nespolupracující, zdůrazňují pouze jejich nedostatky. Selhávající a problémoví žáci jsou zesměšňováni a ponižováni. Atmosféra na škole je cynická, odcizená, postrádá nabídku pozitivních hodnot. Neexistuje návaznost na kvalitní mimoškolní aktivity a vhodné způsoby trávení volného času.</p>	<p>Škola provádí prevenci problémů působených návykovými látkami soustavně a systematicky a používá účinné postupy jako nácvik sociálních dovedností, práce s motivací, programy za aktivní účasti připravených vrstevníků, nebo pozitivní alternativy pro ohrožené. Škola při prevenci spolupracuje s rodiči a dobře s nimi komunikuje. Škola efektivně komunikuje a spolupracuje s dalšími relevantními organizacemi (např. zdravotníci) a institucemi ve svém okolí. Prosazují se rozumná a přiměřená pravidla týkající se návykových látek na škole. Alkohol, tabák i drogy jsou ve škole a v jejím okolí žákům nebo studentům málo dostupné. Učitelé jsou vnímáni jako pomáhající, dávající, pečující. Napomáhají rozvoji žáků, dobře s nimi komunikují a spolupracují, dokáží rozpoznat jejich pozitivní možnosti. Pro selhávající a problémové žáky škola hledá pozitivní alternativy i cesty, jak jim pomoci a chránit jejich sebevědomí. Škola vede k formování prosociálního chování, pomoci druhým, pozitivním hodnotám. Škola poskytuje možnosti a prostor pro rozhodování a vedení druhých. Prevence na škole je dlouhodobá a systematická. Je dobrá návaznost na kvalitní způsoby trávení volného času a mimoškolní aktivity.</p>

4. Činitele týkající se zaměstnání

Zvyšují riziko alkoholu a drog	Snižují riziko
<p>V práci je hodně stresu, trojsměnný provoz, existenční nejistota, bezperspektivnost. Nezaměstnanost, zejména dlouhodobá. Nárazovost, termínovaná práce. Odpovědnost bez možnosti rozhodovat, napjaté pracovní vztahy. Snadná dostupnost alkoholu a drog na pracovišti, nejasná nebo nedodržovaná pravidla týkající se jejich zákazu. Spolupracovníci nebo nadřízení zneužívají alkohol či drogy. Neostrá hranice mezi náročnou profesí a soukromým životem. Zaměstnání spojená s cestováním, výrobou nebo prodejem alkoholu a drog nebo s hazardní hrou.</p>	<p>Přiměřeně stresu, možnost zotavení se, možnost práci si organizovat a spolurozhodovat. Dobrá perspektiva, pocit smysluplnosti, možnost domluvit se s kolegy znalými problémů pracoviště. Preventivní programy a dobrá sociální politika zaměstnavatele. Odpovědnost odpovídá pravomoci, dobré vztahy a dobrá komunikace na pracovišti. Alkohol a drogy na pracovišti nedostupné, jejich zákaz jasný a respektovaný. Spolupracovníci a nadřízení nezneužívají drogy, sociální tlak se alkoholu a drogám vyhnout. Jasná hranice mezi soukromím a prací, kvalitní zájmy s prací nesouvisející. U nejnáročnějších profesí možnost dočasného nebo dlouhodobého zástupu.</p>

5. Činitele týkající se vrstevníků

Zvyšují riziko alkoholu a drog	Snižují riziko
<p>Přátelé a známí mají problémy s autoritami a rebelují. Protispolečenské chování kamarádů. Odcizení, cyničtí vrstevníci. K alkoholu a drogám se staví pozitivně. Začínají brzy alkohol a drogy zneužívat, jsou více ovlivňováni svými kamarády než rodiči. Mají sklon dítě zesměšňovat a snižovat jeho sebevědomí. Kamarádi dítěte mají přátele, kteří zneužívají alkohol, tabák nebo drogy.</p>	<p>Přátelé a známí respektují dobré dospělé authority. Kamarádi s vazbou na nějakou dětskou organizaci s dobrým programem. Mají zájmy a záliby neslučitelné nebo nesouvisející s alkoholem a drogami. Alkohol a drogy odmítají, alkohol a drogy nezneužívají. Kamarádi schopní přijímat dobré hodnoty dospělých. Respekt k jednotlivým členům dětského kolektivu a jejich přínosu pro ostatní. Vrstevníci mají přátele, kteří žijí zdravým způsobem života. Vrstevníci aktivně odrazují od alkoholu, tabáku a drog (ať sami nebo v důsledku cílené prevence).</p>

6. Činitele týkající se společnosti

Zvyšují riziko alkoholu a drog	Snižují riziko
<p>Alkohol, tabák a drogy dostupné a aktivně nabízené (reklama). Nízké zdanění alkoholu a tabáku. Nízká cena návykových látek. Chudoba, nedostatek příležitostí, náhlé sociální a politické změny, nestabilita. Nedostatek příležitostí k uplatnění i v práci. Společnost nenabízí dobré možnosti jak trávit volný čas. Nedostatečná zdravotní péče, sociální péče, vzdělávání. Společenské normy a zákony se ke zneužívání drog staví kladně, cynický postoj ke zdraví ve společnosti. Neinformovaní nebo lhostejní političtí vůdci, nespolupracující sdělovací prostředky orientované na senzaci a reklamu. Velký pohyb obyvatel vedoucí k nestabilitě vztahů. Nedostatečné sociální zajištění, chudoba špatné bytové podmínky. Rasová nebo jiná diskriminace, jazyková bariéra, v okolí vysoká kriminalita nebo drogové gangy.</p>	<p>Alkohol, tabák a drogy jsou dětem obtížně dostupné, jejich dostupnost je striktně regulována. Alkohol, tabák a jiné návykové látky jsou velmi drahé. Přiměřené materiální podmínky, dostatek příležitostí k uplatnění při studiu nebo v zaměstnání, sociální stabilita. Společnost nabízí dobré možnosti jak trávit volný čas. Dobrá zdravotní péče a sociální péče. Společenské normy a zákony omezují dostupnost a poptávku (omezení týkají se reklamy), odpovědný postoj ke zdraví ve společnosti. Informovaní a zodpovědní političtí vůdci, spolupracující sdělovací prostředky orientované prosociálně, nabízející pozitivní modely a poskytující prostor pro skutečnou prevenci. Malá migrace obyvatel a stabilita vztahů. Dostatečné sociální zajištění a přiměřené bytové podmínky. Rasová i náboženská tolerance, nízká kriminalita. Rodičovské i další organizace aktivní v prevenci. Zájem soukromého sektoru na prevenci. Společnost je vnímána jako přátelská a podporující, což pomáhá vytvářet společenské vazby.</p>

1.3.2. Zvláštnosti prevence užívání alkoholu v různých věkových skupinách

Je třeba z pohledů rodiče, jako autority, hovořit a vysvětlovat svému dítěti rizika alkoholizmu a i péče a důslednost v útlém věku, může ovlivnit pozdější rizikové chování dítěte.

Od narození do 1 roku Dítě tohoto věku je ve všem podstatném závislé na dospělém člověku, většinou na matce. Zkušenost s přiměřeně pečující a laskavou matkou může dítěti v dospělejším věku velmi pomoci. Z hlediska prevence je tedy důležitá péče a vřelost a uspokojování citových potřeb dítěte. (10)

Od 1 do 3 let Dítě se začíná duševně oddělovat od matky a prosazovat svoji vůli. Myšlení tohoto věku je zaměřené na sebe, magické, fantastické, nepružné.

Chování rodičů by mělo být klidné a vřelé. Mělo by dítěti laskavě dávat najevo, že je v pořádku, že se chce prosadit, ale že jsou i určitá omezení. (10)

Od 3 do 6 let. I když rodiče zůstávají nejdůležitějšími osobami, začíná většina dětí pronikat do širšího světa mimo rodinu (školka, sousedé, vrstevníci). K tomuto věku patří nekonečné vyptávání se. Dítě zkoumá okolí, hrou se učí zjišťovat, co je skutečné a co ne. Jeho chování se dostává v příznivém případě do souladu s autoritou rodičů, získává cíl a smysl. Již v tomto věku je důležité začít dítěti vštěpovat, že zdraví je důležitá hodnota a že zdraví je správné chránit. Dítě má vědět, že okolní svět skrývá jistá nebezpečí, a má se učit jak se jim bránit - už tedy nemá spoléhat pouze na všemocnou ochranu rodičů. (10)

Od 7 do 12 let Dítě toho věku se učí mnoha potřebným dovednostem. Učí se vycházet s vrstevníky, zapojit se do skupiny, duševně pracovat, uspokojovat své tělesné i duševní potřeby. Začíná být schopno rozumově uvažovat. O sobě má tendenci přemýšlet černobíle podle očekávání a měřítek druhých. Informace poskytované dětem tohoto věku by měly být velmi konkrétní. Je třeba pokračovat ve zdůrazňování hodnoty zdraví a vštěpovat jim přání být zdravý nebo zdráva. Postupně je třeba informace přeměňovat v pravidla a návyky a srozumitelně je vysvětlovat. Ještě později nabývá na významu získávání dovedností. Cílená prevence zaměřená proti škodám způsobeným alkoholem, tabákem a jinými drogami by měla začít již teď. Účinnost prevence se zvýší, je-li zahájena 2-3 roky před prvním kontaktem s drogou. (10)

Od 13 do 22 let Tento věk je náročný. Dochází k dozrávání tělesnému i duševnímu. Objevuje i rozvíjí schopnost řešit problémy, rozhodovat se, abstraktně myslet, vytvářet hypotézy, věci spojovat. Dítě se postupně odděluje od rodiny a vytváří si předpoklady pro budoucí samostatný život. Zejména v časném dospívání bývá tento vývoj provázen kritičností vůči rodičům a autoritám. Jistá kritičnost vůči rodičovské autoritě, jestliže je přijata s láskou, je pro utváření budoucí osobnosti nutná. Rámec rodiny si dospívající doplňuje dalším rámcem vrstevníků a kamarádů. Pro mladé lidi tohoto věku je velmi důležitá skupina vrstevníků, která jim může pomoci se alkoholem a drogám vyhnout, nebo naopak představuje nebezpečí. Dospělý se může nabízet jako zdroj informací, zároveň by ale měl povzbuzovat k

samostatnosti a sebedůvěře. Měl by počítat s tím, že mladí lidé tohoto věku se nespokojí s přijetím informace, ale budou chtít diskutovat. Prevence v této skupině je zásadně důležitá, protože bývá zvláště ohrožena. Zneužívání alkoholu nebo drog v dospívání může vést k rychlému vytvoření návyku a tomu je třeba předcházet. (10)

1.3.3 Rizikové faktory konzumace alkoholu u mladistvých

Většina mladistvých si dnes oslavu a zábavu bez alkoholu ani nedokáže představit. Ač jsou si vědomi rizik, které sebou konzumace alkoholu nese, odsouvají je na vedlejší kolej, protože událost je třeba „pořádně zapít“.

Rizikové faktory v adolescenci, které mohou vést jedince k tomu, že začne konzumovat alkohol, rozlišujeme na psychologické, biologické, genetické a sociální. Mezi psychologické faktory řadíme psychické problémy, které jsou často rizikovým faktorem konzumace alkoholu u adolescentů. (32)

Mladiství často sahají po alkoholu, aby se vyrovnali s nároky přechodu do dospělosti. Toto velice obtížné období je plné náročných situací, které musí adolescent řešit. Je tak pod velkým tlakem. Přicházejí problémy s rodiči, ve škole, jedinec poznává různé party kamarádů, sám již nechce být dítětem, ale přitom neumí být dospělým, potřebuje nahradit dětský svět novými sociálními vazbami, hledá smysl života, světa a sebe. Adolescence je spojená s mnoha zmatky a nespokojenostmi. Existují různé možnosti, jak tyto nespokojenosti odstraňovat, jednou z nich je alkohol, který navozuje jiné (příjemnější) stavy vědomí. Na jedince přestávají nespokojenosti pod vlivem alkoholu doléhat. (25).

Dále rozlišujeme biologické faktory, kdy v adolescenci probíhají nevyzrálé metabolické procesy, které zpomalují eliminaci alkoholu a hrozí otravou a tělesným poškozením. (22)

V období dospívání u mladistvých dochází k důležitým duševním a fyziologickým změnám v lidském těle, a jakmile do těchto fyziologicko-psychologických pochodů vstoupí alkohol, může jít o závažný problém. Mnohem více nebezpečný než pro dospělé je alkohol pro děti a mládež, u kterých se návyk na alkohol vytváří velmi rychle. Mají totiž menší tělesnou hmotnost a jejich játra nejsou schopna odbourávat etanol v takové míře, tak jako u dospělých. Konzumace alkoholu

u adolescentů zvyšuje nebezpečí onemocnění jater, vysokého krevního tlaku, poškození trávicího ústrojí, zapříčinění duševních chorob. (23)

Dalšími rizikovými faktory jsou faktory genetické. Genetika může zapříčinit to, že jedinec má zvýšené riziko pro alkoholismus a zvýšenou toleranci k alkoholu. (33)

Mezi sociální rizikové faktory můžeme zařadit výchovu jedince v rodině, kde je nedostatek rodičovské kontroly, kde sám rodič je alkoholikem, kde vznikne konflikt mezi rodičem a adolescentem, kde se vyvine nedostatečné vedení rodiny a další. (32)

Jedná se i o podlehnutí negativním vlivům okolí. Zábrany mladistvých nejsou ještě takové, jako u dospělého, a proto se také u adolescentů závislost vyvíjí rychleji a snadněji. (25)

1.3.3.a První příznaky rizikového chování souvisejícího s konzumací alkoholu nebo drog u dětí

Včasné rozpoznání problémů může předejít nebezpečným komplikacím, jako jsou otravy, trestná činnost nebo rozvoj závislosti.

Dnešní mládež nepožívá pouze alkohol, ale kombinuje ho s dalšími rizikovými látkami, ať už se jedná o kouření cigaret nebo přecházejí k marihuaně a tvrdším drogám. Proto zde uvádím znaky dle přehledu pana Nešpora.

1.3.3.a.a Přímé znaky zneužívání alkoholu a jiných drog (26)

Vyšetření moči nebo jiného biologického materiálu prokáže návykovou látku. Heroin a pervitin se dají u nás běžnými postupy prokázat 1-2 dny po aplikaci, konopí mnoho dní nebo při dlouhodobém braní i mnoho týdnů po poslední dávce. Prokazatelnost alkoholu záleží na dávce, může to být od 2 hodin do 24 hodin i déle. O užívání drog nebo pití alkoholu existují hodnověrná svědectví.

1.3.3.a.b Nepřímé známky zneužívání alkoholu a jiných drog vysoké závažnosti (26)

Dítě má přátele a známé, kteří berou drogy nebo nadměrně pijí alkohol. Dospívající vysvětluje brání drog, zastává se jich, poukazuje na jejich “léčivé” účinky, nepřiměřeně se věnuje studiu literatury o drogách. Krádeže ve třídě nebo v domácnosti u předtím bezúhonného dítěte (to bývá časté i u problémů s hazardní hrou). Nevysvětlitelné útěky z domova, po kterých se dítě vrací ve špatném stavu.

1.3.3.a.c Nepřímé znaky zneužívání alkoholu a jiných drog nízké závažnosti (26)

Ztráta dobrých přátel, uzavírání se do sebe nebo pochybní starší známí. Dříve normální dítě začne být nezdravé, neduživé a odmítá lékařské vyšetření. Časté úrazy a nemoci u dříve zdravého dítěte. Narůstající potřeba peněz (opět se může jednat o hazardní hry). Zanedbává péči o zevnějšek. Náhlé se zhoršil prospěch ve škole, neomluvené hodiny a pozdní příchody do školy, dříve nezvyklé problémy s chováním ve škole. Nespolehlivost. Nevolnost, zvracení. Náladovost, podrážděnost, nesoustředěnost, poruchy paměti. Úzkosti a deprese. Nadměrná aktivita nebo apatie či jejich střídání. Nespavost nebo nadměrná spavost. Tajnůstkářství. Náhlá ztráta kvalitních zájmů. Náhlé zhoršení chování, konfliktnost, podrážděnost, nervozita a agresivita.

1.3.3.a.d Známky zneužívání alkoholu a jiných drog více či méně specifické pro jednotlivé drogy (26)

Alkohol: typický zápach z úst, který se může dítě snažit maskovat mentolovými bonbóny, ústními vodami apod.

Tlumivé léky vedou ke stavu podobnému opilosti, ale z dítěte není cítit alkohol (nezřetelná výslovnost, útlum, zhoršená pohybová souhra a poruchy rovnováhy).

Konopí: Zarudlé spojivky, dítě hlasitě mluví, nepřiměřeně se směje, typický zápach připomínající pálicí se bramborovou natí, případně i závratě a poruchy rovnováhy.

Pervitin: Nadměrná a často bezúčelná aktivita. Zornice jsou rozšířené. Droga také někdy vyvolává i pocity pronásledování. Poměrně typickým příznakem po odeznění působení pervitinu bývá dlouhý spánek jako projev spánkového dluhu a vyčerpání. To je někdy následováno depresí či jinými duševními problémy. Po odeznění intoxikace často velký hlad (dítě "vyjí" ledničku).

MDMA ("extáze"): Chemickou strukturou má blízko k pervitinu, řadí se do skupiny halucinogenních drog. Projevuje se podobně jako pervitin včetně útlumu a možných depresí po odeznění účinků drogy. Je zde mimo jiné riziko těžkých otrav a velkých ztrát tekutin a minerálů.

Halucinogeny (např. LSD): V určitých dávkách se projevují poruchami, vnímání jako jsou halucinace a iluze, časté bývá podivné a nesmyslné chování, pohrouženost do vnitřního světa, zmatenost. Zornice bývají rozšířené. Po odeznění účinků drogy mohou přetrvávat duševní potíže (deprese, úzkosti, pocity pronásledování apod.).

Heroin: Dítě je utlumené, spavé pohroužené ve vnitřním světě, zúžené zornice nereagují na světlo, dech je pomalý, řeč často nesrozumitelná. Libost a tupá blaženost bývá vystřídána nezájmem a někdy i depresí. Stav po vysazení vysokých dávek drogy se projevuje nejčastěji bažením po droze, nevolností až zvracením, svalovými bolestmi (ty spolu s nespavostí přetrvávají nejdéle), slzením, rozšíření zornic, husí kůže, pocením, průjmy, tep je rychlejší, někdy se objeví i teplota.

Těkavé látky se projeví typickým zápachem příslušné těkavé látky (např. toluen) z dechu a oděvu. Velmi nebezpečná skupina látek, mohou působit smrtelné otravy.

1.4 Prevence

1.4.1 Deklarace – Mládež a alkohol (14)

Evropská Charta o alkoholu, přijatá členskými zeměmi v roce 1995, stanovila základní principy a cíle v oblasti podpory a ochrany zdraví a kvality života všech lidí v tomto regionu.

Tato deklarace si klade za cíl ochranu dětí a mládeže před tlaky k užívání alkoholu a omezení škod přímo či nepřímo způsobených alkoholem. Deklarace znovu potvrzuje pět principů obsažených v evropské Chartě o alkoholu:

1) Všichni lidé mají právo žít v rámci rodiny, obce a na pracovišti chráněni před nehodami, násilím a jinými negativními důsledky konzumu alkoholu.

2) Všichni lidé mají právo na objektivní informace a vzdělání, počínaje od raného věku, o důsledcích konzumu alkoholu na zdraví, rodinu a společnost.

3) Všechny děti a mladiství mají právo vyrůstat v prostředí chráněném před negativními důsledky konzumu alkoholu a v maximální možné míře také před reklamou na alkoholické nápoje.

4) Všichni lidé se zvýšenou nebo škodlivou mírou konzumace alkoholu a členové jejich rodin mají právo na všeobecně dostupnou péči a ošetření.

5) Všichni lidé, kteří si nepřejí konzumovat alkohol nebo kteří ho konzumovat nemohou ze zdravotních nebo jiných důvodů, mají právo být chráněni před tlaky k užití alkoholu a právo být podporováni ve své vůli nepít alkohol.

1.4.2 Druhy a cíle prevence (13)

Prevence v oblasti zneužívání alkoholu a jiných návykových látek znamená předcházet problémům s návykovými látkami u těch, kdo je ještě nezačali škodlivě užívat.

1) Primární prevence - má za cíl předcházet problémům s návykovými látkami u těch, kdo je ještě nezačali užívat.

2) Sekundární prevence - se také nazývá časnou intervencí. Jejím cílem je intervenovat u těch, kdo začali návykové látky zneužívat, kde ale stav příliš nepokročil. Cílem je zneužívání návykových látek a s ním spojené problémy zastavit nebo omezit na co nejnižší míru.

3) Terciální prevence - je fakticky léčba závislosti na návykových látkách

Cíle prevence:

1) Předějit užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku.

2) Alespoň posunout setkání s návykovými látkami (v našich podmínkách nejčastěji s tabákem a alkoholem) do pozdějšího věku, když je organismus a psychika dospívajícího relativně vyspělejší a odolnější.

3) Snížit nebo zastavit experimentování s návykovými látkami, pokud k němu už dochází, a předějit tak různým zdravotním poškozením včetně závislosti, které by vyžadovaly léčbu.

1.4.3 Preventivní programy

Preventivní programy jsou základní strategie prevence sociálně patologických jevů. V primární prevenci je jich většina zaměřena právě na mladistvé.

1.4.3.a. D.A.R.E.

Nejdůležitějším ukazatelem efektivity preventivního programu je změna chování. Preventivní programy zaměřené pouze na předávání znalostí nebývají efektivní. To lze doložit na příkladu neúčinného programu D.A.R.E. (Drug Abuse Resistance Education Officer) realizovaného za pomoci policie na mnoha amerických školách. Policejní důstojníci podle osnov, uváděli příklady, které měly odrazovat od užívání legálních drog, skupinového násilí atd. Zmíněný program sice ovlivnil to, že si dospívající lépe uvědomili cenu alkoholu a cigaret a poněkud změnil postoje k drogám a jejich užívání, neměl ale žádný pozitivní efekt na užívání alkoholu, tabáku a dalších návykových látek ani na úmysl tyto látky užívat v budoucnu. (15)

1.4.3.b. Unplugged

Dalším z preventivních programů je Unplugged. Jedná se o program primární prevence pro žáky 6. tříd základních škol. Školy jsou vhodným prostředím pro prevenci užívání alkoholu, tabáku i nelegálních drog. Je to hlavně díky tomu, že

každoročně nabízejí nejsystematičtější a nejefektivnější možnost oslovit značný počet studentů. Dalším důvodem je, že se zaměstnanci školy mohou zaměřit na žáky ve věku, kdy ještě nemají pevný názor na kouření a užívání jiných návykových látek. Posledním důvodem je, že se jako součást preventivního přístupu dají použít i obecné školní osnovy (pozitivní klima ve škole např. slouží jako protektivní faktor proti užívání drog). Program UNPLUGGED lze ve škole doplnit vytvořením celkové strategie pro drogovou prevenci. Měl by být v souladu s dalšími intervencemi a zapadat do celkové koncepce. (17)

Program Unplugged jsou osnovy pro školní drogovou prevenci vycházející z principu komplexního vlivu sociálního prostředí (CSI). Při přípravě programu byly zohledněny výsledky předchozích výzkumů. Kurikulum programu Unplugged má proto tyto hlavní charakteristiky:

- Program vychází z principu komplexního vlivu sociálního prostředí, interaktivity a zapojení témat osobních dovedností a normativních přesvědčení.
- Cílovou skupinou jsou dospívající ve věku 12 až 14 let, protože v právě v tomto věku začínají experimentovat s drogami (především s tabákem, alkoholem a konopím).
- Náplň programu se zaměřuje na snižování počtu dětí začínajících užívat návykové látky či oddalování přechodu od experimentování s drogami k pravidelnému užívání.
- Program se skládá z dvanácti hodin, které jsou připraveny tak, aby bylo možno provést každou z nich v rámci jedné vyučovací hodiny. Počet hodin byl stanoven na základě zjištění, podle kterých jsou programy s méně než deseti hodinami méně účinné než programy s průměrně patnácti vyučovacími hodinami.
- Lekce jsou zaměřeny na konopí a další nelegální drogy, ale také na tabák a alkohol.

Program Unplugged se skládá z dvanácti vyučovacích hodin rozdělených na tři komponenty, vytvářející tři kategorie vyučovacích hodin:

1. Informace a postoje
2. Interpersonální dovednosti
3. Intrapersonální dovednosti

Tyto tři kategorie nejsou seřazeny postupně, protože jsme se raději rozhodli pro hladkou a rozmanitou návaznost vyučovacích hodin, ve kterých se v průběhu programu rozvíjí skupinová dynamika i interaktivita. Níže uvedená tabulka nabízí přehled o typu aktivit a charakteru vyučovacích hodin v programu Unplugged. Doporučujeme, aby si pedagogové cíle vyučovacích hodin nenechávali pouze pro sebe, ale sdělili je žákům, aby i oni mohli přispívat k jejich splnění, mohli nad nimi přemýšlet a zaměřovat se na ně. (17)

Unplugged vznikl jako součást projektu EU-Dap „Implementation of European Drug Addiction Prevention trial at a population level“, ten vznikl před více než osmi lety a byl realizován v rámci tříletého projektu podpořeného Evropskou komisí v letech 2002-2005. Účastnilo se jej sedm zemí EU. Projekt byl vyhodnocen jako úspěšný a díky výsledkům bylo navrženo jeho pokračování. K němu byly přizvány další 3 země – mezi nimi Česká republika. Vznikl projekt číslo A/790627 – EUDAP2 – „Implementation of European Drug Addiction Prevention“. Cílem projektu bylo ověření možností implementace CSI modelu primární prevence s důrazem na oblast užívání návykových látek v podmínkách vybraných základních škol. Dále ověření efektivity tohoto modelu primární prevence pro oblast užívání návykových látek. A v neposlední řadě zjistit personální, materiálovou a finanční náročnost implementace tohoto modelu v podmínkách běžných ZŠ a jeho součinnost s tzv. minimálním preventivním programem. V současné době je projekt v České republice na svém konci a probíhá analýza dat shromážděných v rámci jeho evaluace efektivity. (17)

1.4.3.c. PREVenture

PREVenture je velmi zajímavým projektem v oblasti indikované primární prevence užívání návykových látek postaveným na principu krátké intervence odpovídající specifickým rizikovým osobnostním rysům. Samotné intervenci předchází screeningové šetření mezi žáky či studenty na čtyři rizikové faktory vzhledem k užívání návykových látek pomocí metody Substance Use Risk Profile Scale (SURPS). Cílovou skupinou pro tuto preventivní metodu jsou žáci a studenti cca od 14 do 17 let. Metodika vznikla a je dále rozvíjena díky týmům kolem Dr. Patricie J. Conrod z National Addictions Centre, Institute of Psychiatry, London, UK a Dr. Sherry H. Stewart z Department of Psychology, Dalhousie University, Halifax, NS, Canada. Mezi její hlavní přednosti patří fakt, že je dnes již více než dvanáctiletým výzkumem podložena. Výzkum efektivity těchto intervencí prokázal mimo jiné například snížení problémového pití, vyšší procento abstinence po 6 a 12 měsících oproti kontrolní skupině atp. Metodika PREVenture má též potenciál k adaptaci pro minority i pro jiné rizikové chování mimo užívání drog. Například v Kanadě byl úspěšně adaptován pro minoritu původních obyvatel Kanady, tzv. First Nation, konkrétně šlo o komunitu Mi'kmaq. (16)

Podíváme-li se na metodiku podrobněji, jde o krátkou intervenci, tj. 2x 90 minut nebo 4x 45 minut pro každý z rizikových faktorů. Skládá se z Metodického manuálu pro lektora, Ilustrovaných barevných sešitů pro studenty (34 stran) a samozřejmě je podmínkou zavedení do praxe i systém školení lektorů. Jak již bylo řečeno, PREVenture je na osobnostní faktory zaměřená intervence, které je nabídnuta těm jedincům, kteří na dané škále SURPS skórují výše (např. 1 SD nad průměrem). Čtyři škály odpovídají čtyřem sešitům: Úzkostnost (Anxiety sensitivity), Vyhledávání, vzrušení a zážitků (Sensation seeking), Negativní myšlení (Hopelessness) a Impulzivita (Impulsivity). PREVenture využívá kognitivně-behaviorální techniky, prvky motivačních rozhovorů a edukaci. Využívá se dílčích technik jako například dekatastrofizace a vystavování, práce s automatickými negativními myšlenkami, metody “zastav se”, “soustřed’ se”, “vyber si” či práce s nudou a potřebou stimulace. Uvedeme zde pro ilustraci i bližší pohled na jednotlivé rizikové faktory a jejich souvislost s pitím alkoholu. (16)

Vyhledávání vzrušení a zážitků bývá jednoznačně spojováno s nadměrným pitím alkoholu a zároveň se zvýšeným rizikem nežádoucích důsledků jeho konzumace. Tento rys je charakterizován touhou po intenzivních a nových prožitcích. Projevuje se zvýšenou mírou riskování či lehkomyšlným chováním, např. nebezpečným řízením motorových vozidel, krádežemi v obchodech, nechráněným sexem a užíváním alkoholu a jiných drog. (4)

Konzumace alkoholu je motivována intenzifikací pozitivních emocí (enhancement-motivated drinking). Není prokázáno, že by osoby, které vykazují vysokou míru potřeby vyhledávat vzrušení, byly nutně zároveň impulzivní, byť tyto dva rysy se mohou objevovat současně. (7)

Bylo prokázáno, že mladí lidé zažívající pocit beznaděje, mají sklon k týmž negativním automatickým myšlenkám, které se vyskytují při depresi. Mají tendenci své negativní zážitky paušálně projektovat do situací různé povahy a vztahovat na sebe vinu za vznik nepříznivých situací. Tito lidé své pocity beznaděje často řeší uzavíráním se před světem (vyhýbají se situacím obnášejícím sociální interakci), závislostí (cítí se lépe, jsou-li závislí na druhých) nebo užíváním alkoholu anebo jiných drog, případně kombinací těchto projevů. K pocitům beznaděje či negativnímu myšlení mimo jiné patří pocit neschopnosti, pesimismus, introverze a plachost. I když smutek a negativní myšlení jsou do určité míry normální, pro mnohé dospívající je pesimismus a pocit neschopnosti všudypřítomným prvkem jejich života. Uvádějí, že se velmi často cítí zbyteční a mnoho času tráví o samotě. (16)

Impulsivita je osobnostní faktor, jenž se vyznačuje tím, že člověk jedná dříve, než stačí domyslet důsledky svého jednání. Je spojována se zvýšeným rizikem raného nástupu problémů s alkoholem a drogami. Působí jako samostatný nositel rizika alkoholismu v rodině. (29)

Impulzivita je charakterizována nedostatečnou schopností oddálení behaviorální reakce v konfrontaci s možností okamžitého „posílení“. Z důvodu deficitu autoregulace představuje tato veličina individuálního rozdílu rizikový faktor z hlediska zneužívání drog, které jsou zdrojem okamžitého posílení. (30)

Konzumace u mladých impulsivních lidí je motivována intenzifikací pozitivních emocí (enhancement-motivated drinking). Úzkostnost je osobnostní rys,

který bývá spojován se zvýšenou mírou konzumace alkoholu. Specifický strach z tělesných vjemů, úzkost a katastrofické scénáře v podobě somatického onemocnění, ztrapnění se ve společnosti nebo ztráty duševní kontroly. Motivy k pití alkoholu jsou zvládnutí krizových situací (coping-motivated drinking).(7)

Tento text vznikl v rámci projektu, který je financován Finančními mechanismy EHP a Norska a státním rozpočtem České republiky prostřednictvím Fondu pro podporu výzkumu. Číslo subprojektu: A/CZ0046/1/0006. (16)

2 Cíle a hypotézy

2.1 Cíle práce

Ve své diplomové práci bych chtěla zmapovat problematiku konzumace alkoholu mladistvými na Českobudějovicku a jejich vědomosti o dopadech závislosti na alkoholu na zdravotní stav a sociální vztahy..

2.1.1 Dílčí cíle práce

1. Zmapovat požívání alkoholických nápojů u mladistvých ve vybraných školách na Českobudějovicku.
2. Zmapovat znalosti rizika konzumace alkoholu u mladistvých ve vybraných školách na Česko Budějovicku.

2.2 Hypotézy

Hypotéza číslo 1

Mladiství mají osobní zkušenosti s alkoholem před 15. rokem věku.

Hypotéza číslo 2

Mladiství nad 15 let konzumují alkohol mimo domov.

Hypotéza číslo 3

Konzumaci upřednostňují studenti učňovských oborů.

Hypotéza číslo 4

Úměrně věku se zvyšuje i konzumace alkoholu.

3 Metodika

V diplomové práci byla použita současná dostupná odborná literatura, články z deníků a internetové zdroje, zabývající se danou problematikou závislosti na alkoholu mladistvými a jejími důsledky. Použité zdroje jsou zmíněny v seznamu literatury.

V praktické části jsou podrobněji zpracovány informace z vlastního výzkumu o problematice alkoholové závislosti u mladistvých v rozsahu potřebném pro diplomovou práci.

V úvodní části dotazníku byli dotazovaní osloveni, seznámeni s tématem diplomové práce a způsobem zpracování jejich odpovědí a výstupem, k čemu jejich poskytnuté informace poslouží a přispějí. Byli též seznámeni s cílem práce. Byla uvedena instituce, pod kterou se práce zpracovává - Jihočeská univerzita. V neposlední řadě byla zdůrazněna anonymita vyplňovaného dotazníku a osoba, která dotazník zpracovává.

3.1 Technika sběru dat

Data byla získána metodou dotazování. Pro zjištění cíle práce byla použita technika dotazníku vytvořeného na základě studia uvedené literatury se zaměřením na závislost na alkoholu. (Dotazník vložen do části 9 Přílohy)

Výběr cílové skupiny byl pomocí náhodného výběru v několika středních školách na Českobudějovicku za mé osobní přítomnosti. Dotazník byl anonymní a dobrovolný. K jeho vyplnění nepotřebovali studenti asistenci další osoby.

Dotazník tvoří celkem 37 otázek, většinou s jednou možnou odpovědí. U vybraných otázek byla možnost více odpovědí nebo vlastního vyjádření. Po vyplnění otázek následuje poděkování za ochotu a věnovaný čas.

Některé z navrácených dotazníků musely být vyřazeny z důvodů nesplnění podmínek použitelnosti ve vyhodnocení. Ty, které byly kompletně vyplněny, byly použity pro vyhodnocení. Údaje z dotazníku byly přepsány do elektronické podoby a vyhodnoceny jako kvantitativní výzkum pomocí programu Excel MicrosoftOffice.

3.2 Charakteristika cílové skupiny

Celkem bylo rozdáno 416 dotazníků, návratnost je 100% (416). Vyřazeno muselo být 18 dotazníků, a to z důvodů nevyhovujících podmínek pro zpracování. Hodnocení souboru bylo sestaveno z 398 dotazníků. Soubor tvořilo 211 dívek (53,02%) a 187 chlapců (46,98%) ve věkových kategoriích od 15 let až po kategorii 18 let.

4 Výsledky

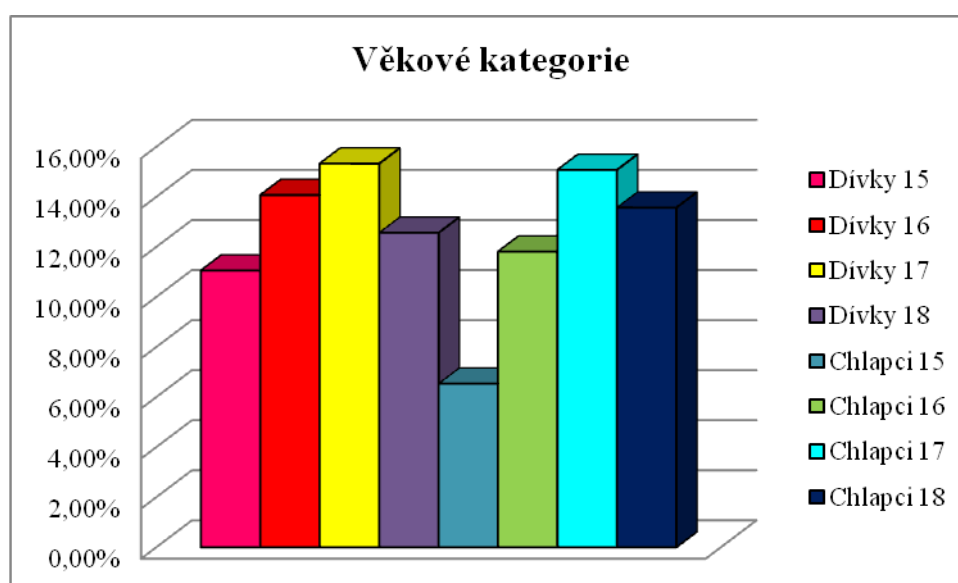
Výsledky aplikované výzkumné sondy jsou prezentovány s ohledem na věkové kategorie, dále je zohledněno rozdělení dle pohlaví respondentů v rámci rozdílnosti odpovědí dívek a chlapců a posledním dělicím znakem je úroveň vzdělání, které respondenti dosáhnou ukončením dané školy.

První tři otázky mají obecně identifikační charakter a zaměřují se na rozdělení dle věkových kategorií, typ školy, kterou respondenti navštěvují a úroveň vzdělání dosažené jejím ukončením.

Otázka č. 1: Věkové kategorie

Graf č. 1 podává informace o rozložení věkových kategorií. Procenta se vztahují k celkovému počtu respondentů. Kategorie 15 let byla zastoupena 44 dívkami (11,06%) a 26 chlapci (6,53%), další skupinou jsou dotazovaní ve věku 16 let s rozložením 56 dívek (14,07%) a 47 chlapců (11,81%). V kategorii 17 let odpovídalo nejvíce dotazovaných, a to 61 dívek (15,33%) a 60 chlapců (15,08%). Poslední skupinou jsou respondenti ve věku 18 let zastoupeni 50 dívkami (12,56%) a 54 chlapci (13,57%)

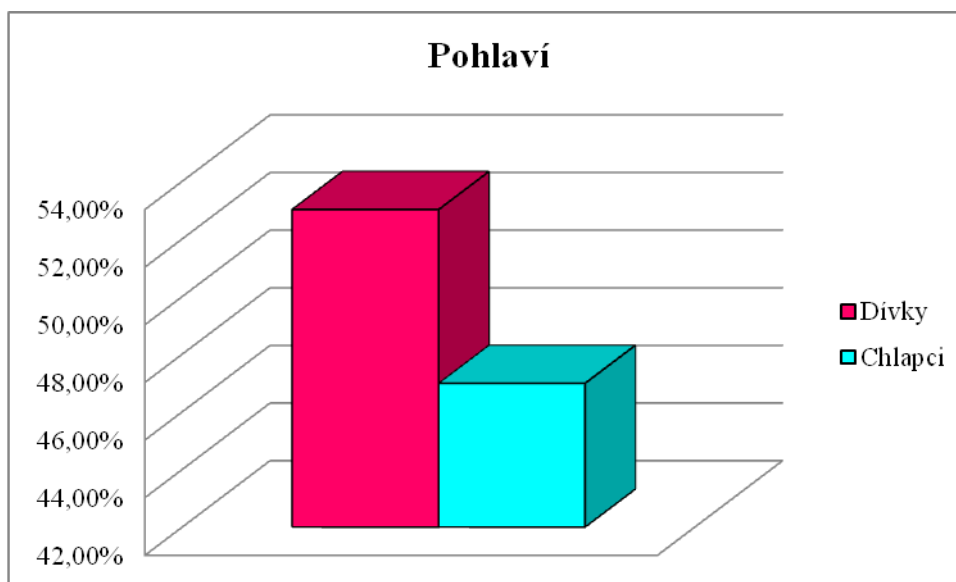
Graf č. 1 Věkové kategorie

Otázka č. 2: Pohlaví

Graf č. 2 udává rozložení dotazovaných dle pohlaví na kategorie dívky a chlapci. Z 398 hodnocených dotazníků bylo 53,02% dívek (211) a 46,98% (187) chlapců.

Graf č. 2 pohlaví

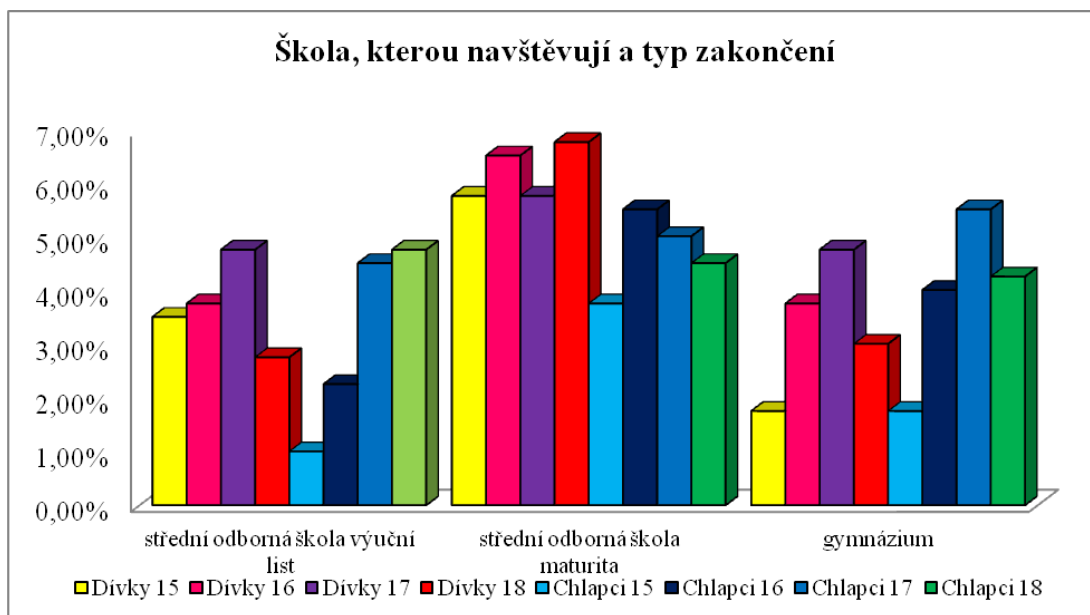

Otázka č. 3: Škola, kterou navštěvují a typ jejího zakončení

Graf č. 3 datuje rozložení respondentů podle školy, kterou dotazovaní navštěvují a typu jejího zakončení. Procenta jsou vztažena na věkovou kategorii dotazovaných v poměru na počet respondentů v kategorii zvlášť dívky a zvlášť chlapci. Střední školu zakončenou výučním listem, uvedlo ve věku 15 let 14 dívek (6,64%) a 4 chlapci (2,14%), v kategorii 16 let 15 dívek (7,11%) a 9 chlapců (4,81%), u 17 letých bude výučním listem zakončovat 19 dívek (9%) a 18 chlapců (9,63%) a u 18 letých bylo 11 dívek (5,21%) a 19 chlapců (10,16%). Střední odbornou školu zakončenou maturitou vyplnilo v kategorii 15 let 23 dívek (10,9%) a 15 chlapců (8,02%), u 16 letých takto uvedlo 26 dívek (12,32%) a 22 chlapců (11,76%), 17 letých respondentů s maturitou bylo 23 dívek (10,9%) a 20 chlapců (10,7%) a 18 letých bylo 27 dívek (12,8%) a 18 chlapců (9,63%). Gymnázium navštěvuje 7 dívek (3,32%) a 7 chlapců (3,74%) ve věku 15 let, v kategorii 16 let je to 15 dívek (7,11%) a 16 chlapců (8,56%), 17 letých gymnazistek je 19 (9%) a

gymnazistů je 22 (11,76%), v 18 letech gymnázium studuje 12 dívek (5,69%) a 17 chlapců (9,09%).

Graf č. 3: Škola, kterou navštěvují a typ jejího zakončení

Otázky č. 4 a č. 5 jsou zaměřeny na sociální zázemí respondentů.

Otázka č. 4: S kým žiješ?

Výsledky v procentech jsou zohledněny dle kategorií: věk, pohlaví a typ ukončen studia (př.: počet odpovědí u 15 letých dívek s výučním listem v poměru k počtu dívek v této kategorii). Pro přehlednost jsou grafy rozdělené zvlášť pro dívky a zvlášť pro chlapce.

Dívky v kategorii 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 7 (50%) žijí s oběma rodiči, 4 (28,57%) žijí pouze s matkou, 2 žijí pouze s otcem (14,29%) a 1 je adoptovaná (7,14%),
- **střední odborná škola s maturitou:** 17 žije s oběma rodiči (73,91%), 4 žijí pouze s matkou (17,39%) a 2 žijí s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem (8,70%)
- **gymnáziu:** 7 (100%) žijí s oběma rodiči.

V kategorii dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** žije s oběma rodiči 9 respondentek (60%), pouze s matkou žijí 2 (13,33%) a s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem žijí 4 děvčata (26,67%).
- **střední odborná škola s maturita:** žije s oběma rodiči 16 studentek (61,54%), pouze s matkou 5 dotazovaných (19,23%), pouze s otcem 2 dívky (7,69%), s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem 3 respondentky (11,54%).
- **gymnázia:** 13 dívek (86,67%) žije s oběma rodiči, 1 dotazovaná (6,67%) žije pouze s matkou a 1 respondentka (6,67%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.

V kategorii dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** žije 14 studentek (73,68%) s oběma rodiči, 2 žijí pouze s matkou (10,53%), 2 respondentky (10,53%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem a 1 dívka (5,26%) žije v ústavním zařízení.
- **střední odborná škola s maturitou:** 15 dívek (65,22%) žije s oběma rodiči, 2 studentky (8,7%) žije pouze s matkou, s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem žijí 4 dotazované (17,39%), 1 respondentka (4,35%) žije s prarodiči a 1 dívka (4,35%) žije sama.
- **gymnázium:** 13 dívek (68,42%) žije s oběma rodiči, 3 (15,79%) žije pouze s matkou, 3 dotazované (15,79%) žijí s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 7 respondentek (63,64%) žije s oběma rodiči, 2 dívky (18,18%) žijí pouze s matkou a 2 studentky (18,18%) s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.
- **střední odborná škola s maturitou:** žije s oběma rodiči 15 dívek (55,56%), pouze s matkou žije 5 dotazovaných (18,52%), 1 žije pouze s otcem (3,7%) a 6 studentek (22,22%).
- **gymnázium:** s oběma rodiči žije 9 dotazovaných (75%) a 3 studentky (25%) žije pouze s matkou.

Chlapci kategorii 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** s oběma rodiči žijí 2 studenti (50%) a po jednom z dotazovaných (25%) žije pouze s matkou nebo pouze s otcem.
- **střední odborná škola s maturitou:** 11 respondentů (73,33%) žije s oběma rodiči, pouze s matkou žijí 3 chlapci (20%) a 1 student (6,67%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.
- **gymnázium:** 7 chlapců (100%), že žijí s oběma rodiči.

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 respondentů (66,67%) žije s oběma rodiči, 2 (22,22%) žijí pouze s matkou a 1 chlapec (11,11%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.
- **střední odborná škola s maturitou:** žije s oběma rodiči 13 studentů (59,09%), pouze s matkou žije 6 chlapců (27,27%), pouze s otcem žije 1 student (4,55%) a 2 dotazovaní (9,09%) žijí s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.
- **gymnázium:** 11 chlapců (68,75%) žije s oběma rodiči, 3 žijí pouze s matkou (18,75%) a po jednom (6,25%) s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem a sám.

Kategorie chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 dotazovaných (44,44%) žije s oběma rodiči, 3 žijí pouze s matkou (16,67%), 1 (5,56%) žije pouze s otcem, 5 chlapců (27,78%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem a 1 student (5,56%) žije sám.
- **maturita:** 15 chlapců (75%) žije s oběma rodiči a 5 respondentů (25%) žije pouze s matkou.
- **gymnázium:** 16 respondentů (72,73%) žije s oběma rodiči, 2 (15,79%) žijí pouze s matkou, 3 chlapci (13,64%) žijí pouze s otcem a 1 (4,55%) žije v ústavním zařízení.

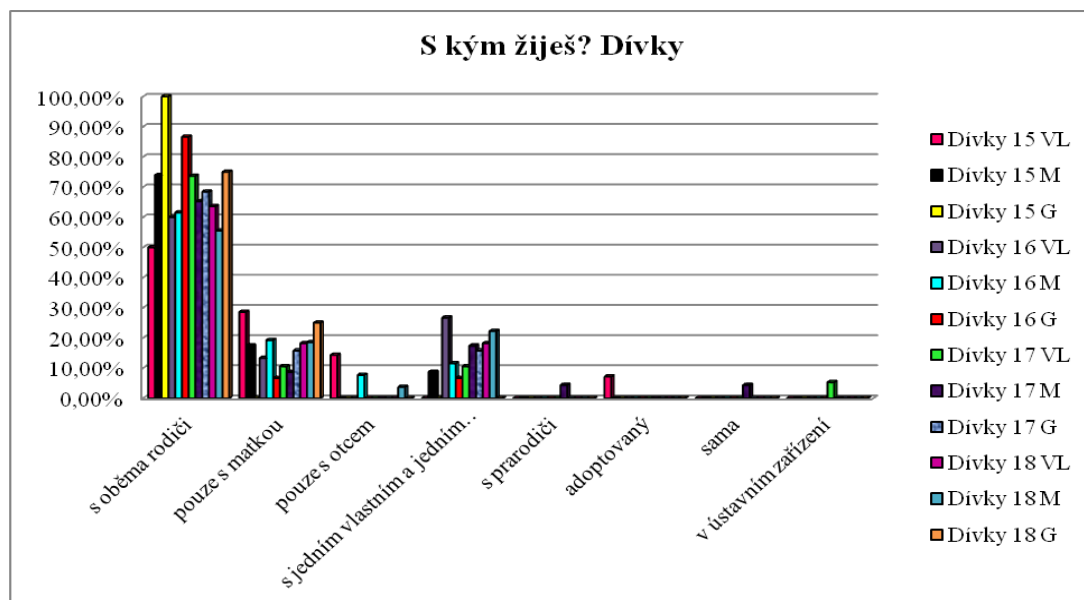
Kategorie chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** s oběma rodiči žije 8 dotazovaných (42,11%), 3 žijí pouze s matkou (15,79%), 1 žije pouze s otcem (5,26%), po dvou respondentech (10,53%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem nebo s prarodiči a 3 chlapci (15,79%) žijí sami.

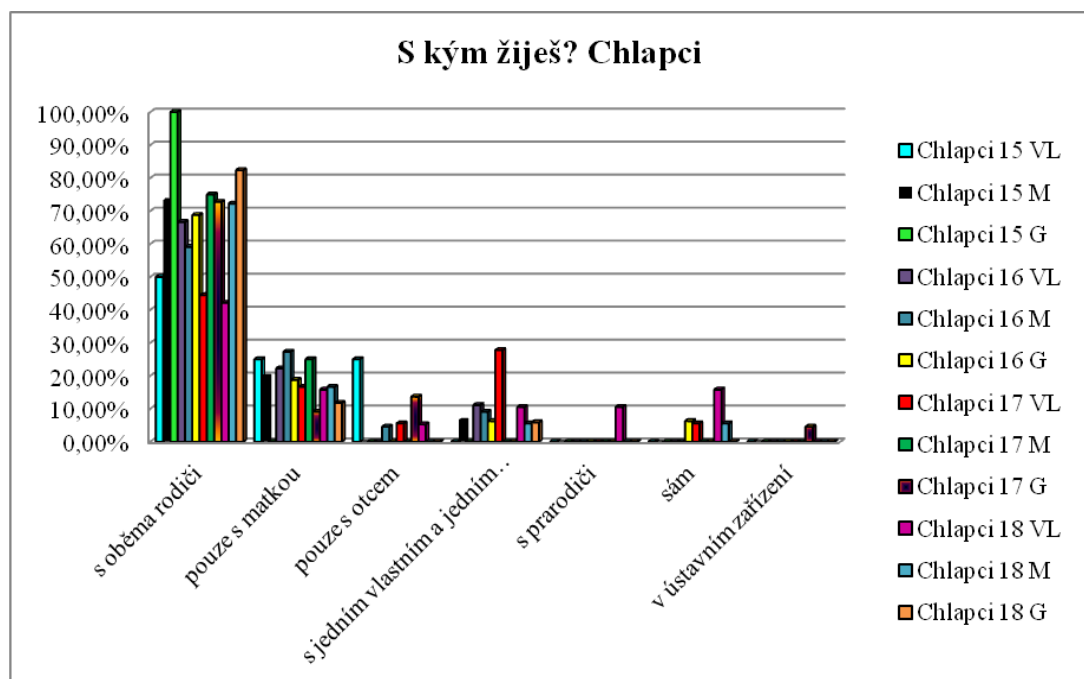
- **střední odborná škola s maturitou:** 13 (72,22%) žije s oběma rodiči, 3 chlapci (16,67%) žije pouze s matkou a po jednom (5,56%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem nebo sám.

- **gymnázium:** 14 respondentů (82,35%) žije s oběma rodiči, 2 chlapci (11,76%) žije pouze s matkou a 1 (5,88%) žije s jedním vlastním a jedním nevlastním rodičem.

Graf č. 4.1: S kým žiješ? – Dívky

Graf č. 4.2: S kým žijí – Chlapci

Otázka č. 5: Kde bydlíš přes školní týden?

Výsledky v procentech jsou zohledněny dle kategorií: věk, pohlaví a typ ukončení studia. Pro přehlednost jsou grafy rozdělené zvlášť dívky a zvlášť chlapci.

V kategorii dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** Doma žije 11 dívek (78,57%) a na internátu 21,43%.
- **střední odborná škola s maturitou:** Doma žije 19 respondentek (85,71%) a na internátu 4 (17,39%)
- **gymnázium:** Doma je přes školní týden 6 dívek (85,71%) a jedna (14,29%) je na internátu.

V kategorii dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** žije doma 11 respondentek (73,33%) a 4 bydlí na internátu (26,67%)
- **střední odborná škola s maturitou:** 17 dívek (65,38%) bydlí přes školní týden doma a 9 (34,61%) na internátu
- **gymnázium:** 15 studentek (100%) bydlí doma

V kategorii dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** doma žije 16 dívek (84,21%) a na internátu 3 dívky (15,79%)
- **střední odborná škola s maturitou:** 18 dotazovaných (78,26%) žije doma, 4 (17,39%) bydlí na internátu a jedna (4,35%) žije v pronajatém bytě
- **gymnázium:** 18 dívek žije doma (94,74%) a 1 (5,26%) žije v pronajatém bytě

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 bydlí přes školní týden doma (54,55%), 4 na internátu (36,36%) a jedna v pronajatém bytě (9,09%)
- **střední odborná škola s maturitou:** 21 studentek bydlí doma (77,78%), 5 na internátu (18,52%) a jedna v pronajatém bytě (3,70%)
- **gymnázium:** všech 12 dotazovaných (100%) bydlí přes školní týden doma

Chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 chlapci (75%) bydlí doma a 1 na internátu (25%)
- **střední odborná škola s maturitou:** 9 (60%) žije doma a 6 (40%) na internátu
- **gymnázium:** 7 (100%) bydlí přes školní týden doma

V kategorii chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 5 bydlí doma (55,56%), 3 na internátu (33,33%) a 1 v pronajatém bytě (11,11%)
- **střední odborná škola s maturitou:** 16 studentů žije doma (72,73%) a 6 (27,27%) na internátě.
- **gymnázium:** 15 respondentů (93,75%) bydlí doma a 1 (6,25%) v pronajatém bytě

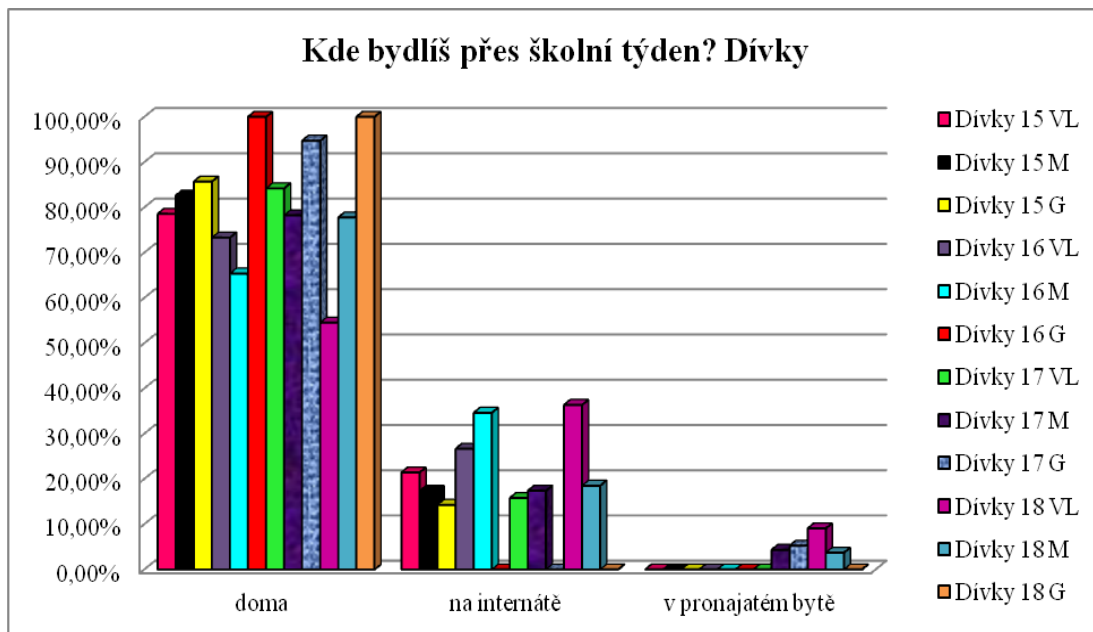
Kategorie chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 17 studentů (94,44%) žije doma a 1 (5,56%) na internátu
- **střední odborná škola s maturitou:** 16 žije doma (80%) a 4 (20%) na internátu
- **gymnázium:** 21 chlapců (95,45%) bydlí přes školní týden doma a 1 (4,55%) na internátu

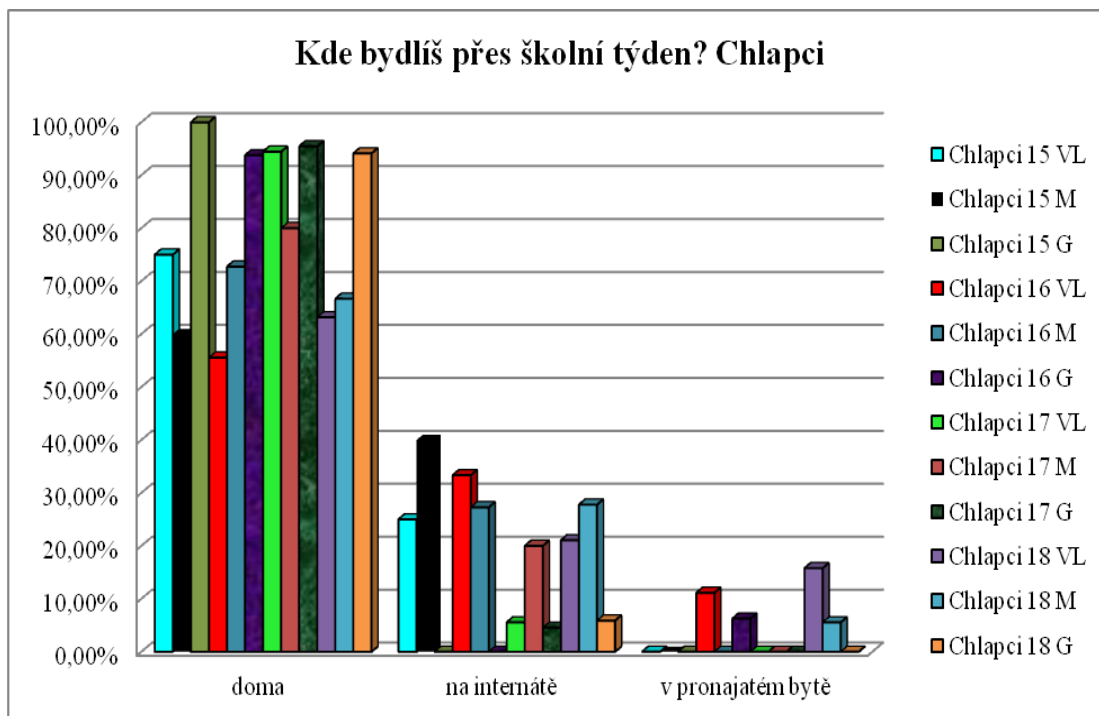
Kategorie chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 12 studentů (63,16%) žije doma, 4 na internátě (21,05%) a 3 (15,79%) v pronajatém bytě.
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 bydlí přes školní týden doma (66,67%), 5 na internátu (27,78%) a jeden v pronajatém bytě (5,56%)
- **gymnázium:** 16 dotazovaných (94,12%) bydlí doma a 1 (5,88%) na internátu

Graf č. 5.1: Kde bydlíš přes školní týden? Dívky

Graf č. 5.2: Kde bydlíš přes školní týden? Chlapci

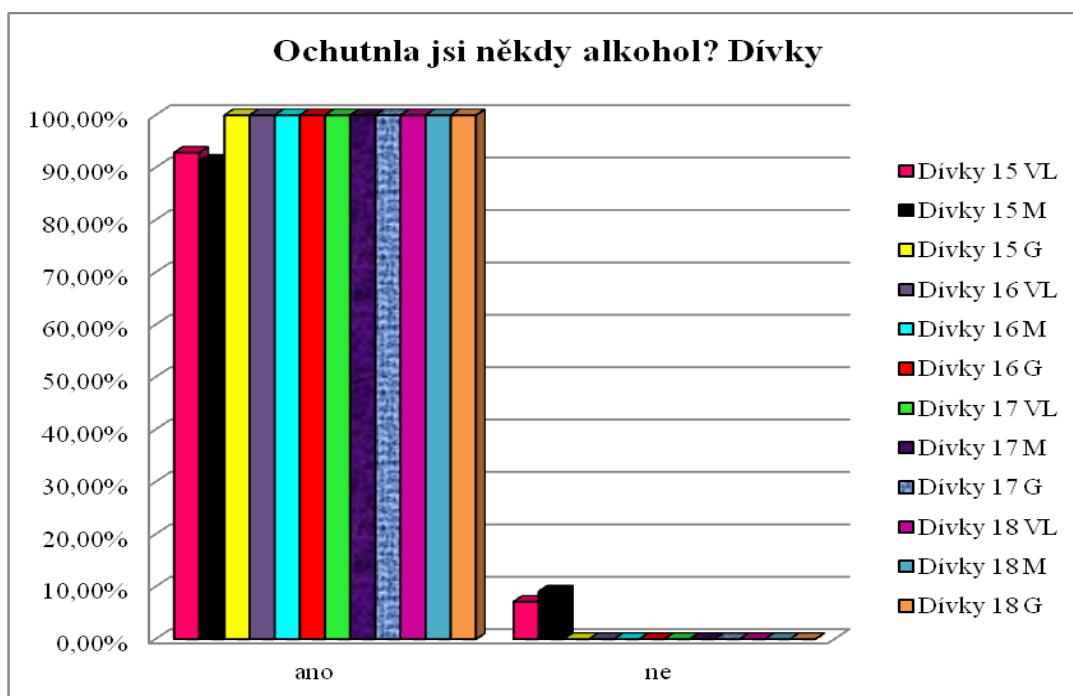
Otázky č. 6 až č. 27 jsou zaměřeny na zkušenosti s alkoholem a jinými návykovými látkami

Výsledky v procentech jsou vždy zohledněny dle kategorií: věk, pohlaví a typ ukončen studia. Pro přehlednost jsou všechny grafy rozdělené zvlášť dívky a zvlášť chlapci.

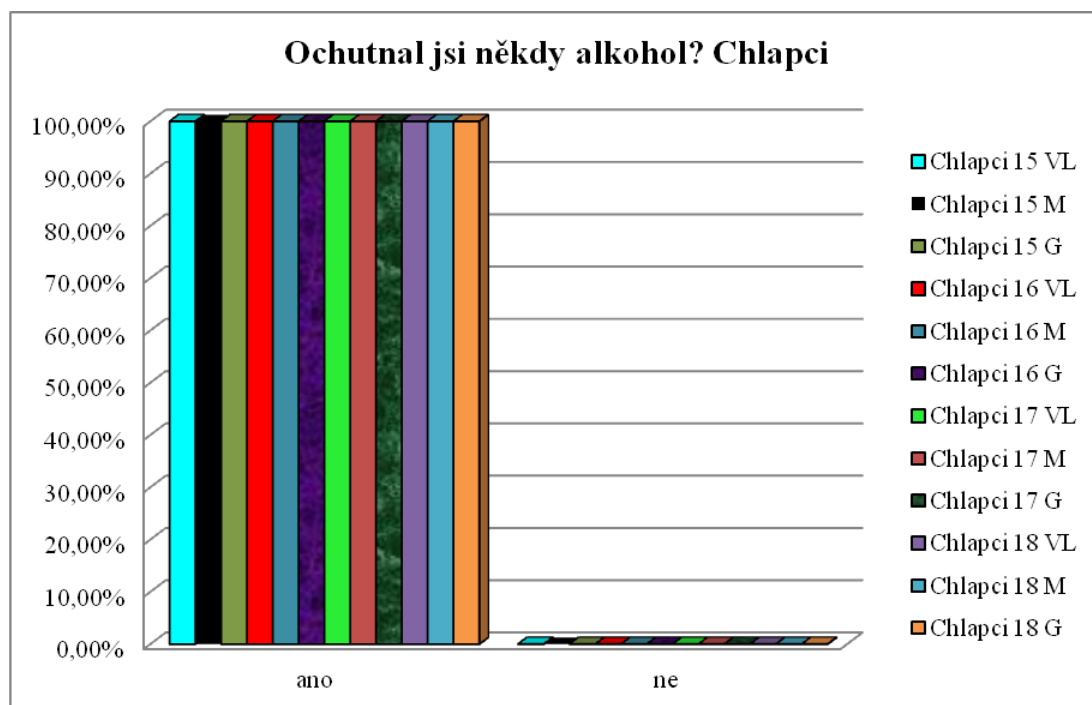
Otázka č. 6 Už jsi někdy ochutnal/la alkohol?

Ve všech kategoriích ať se jednalo o dívky i chlapce odpověděli respondenti, že alkoholu už ochutnali, s výjimkou 1 respondentky z kategorie 15 let střední škola s výučním listem a 2 respondentek v kategorii 15 let ze střední odborné školy ukončené maturitou, zde jsou tedy poměry 1 respondentka s odpovědí „ne“ (7,14%) ku 13 respondentkám s odpovědí „ano“ (92,86%) v kategorii výuční listy a 2 respondentky (9,09%) ku 21 dotazovaným (91,30%) v kategorii maturitních studií.

Graf č. 6.1 Už jsi někdy ochutnala alkohol? Dívky

Graf č. 6.2 Už jsi někdy ochutnal alkohol? Chlapci

Otázka č. 7 V kolika letech poprvé ochutnali alkohol?

Dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** před 10. rokem věku ochutnala alkohol 1 dívka(7,14%), mezi 11-12 rokem 2 (14,29%), mezi 13-14 rokem 8 (57,14%) a mezi 15-16 rokem 2 (14,29%)

- **střední odborná škola s maturitou:** před 10. rokem a mezi 11-12 rokem takto odpovědělo vždy 6 respondentek (26,09%), 7 dívek poprvé ochutnalo alkohol mezi 13-14 rokem (30,43%) a 2 mezi 15-16 rokem (8,7%)

- **gymnázium:** před 10. rokem věku měly svou první zkušenost s alkoholem 3 dívky (42,86%), mezi 11-12 rokem a mezi 13-14 rokem po 2 respondentkách (28,57%)

Kategorie dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** mezi 11-12 rokem věku ochutnaly alkohol 4 studentky (26,67%), mezi 13-14 rokem 8 dívek (53,33%) a mezi 15-16 rokem 3 dotazované (20%)

- **střední odborná škola s maturitou:** před 10. rokem udává svou první zkušenost s alkoholem 7 dívek (26,92%), mezi 11-12 rokem 5 studentek (19,23%), mezi 13-14 rokem 11 dotazovaných (42,31%) a mezi 15-16 rokem 3 maturantky (11,54%)

- **gymnázium:** před 10. rokem věku 5 dívek (33,33%), stejný počet respondentek, tedy 2 (13,33%), uvedlo svou první zkušenost s alkoholem mezi 11-12 rokem a mezi 15-16 rokem a 6 dotazovaných (40%) mezi 13-14 rokem

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy po jedné studentce (5,26%) byly odpovědi před 10. rokem věku, mezi 11-12 rokem a mezi 17-18 rokem, mezi 13-14 rokem poprvé zkusilo alkohol 9 dívek (47,37%) a 7 (36,84%) pak mezi 15-16 rokem.

- **střední odborná škola s maturitou:** před 10. rokem věku 6 respondentek (26,09%), 2 (8,7%) mezi 11-12 rokem, 8 (34,78%) a mezi 15-16 rokem 7 dívek (30,43%)

- **gymnázium:** před 10. rokem poprvé zkusily alkohol 2 gymnazistky (10,53%), po 5 studentkách (26,32%) pak mezi 11-12 rokem a mezi 15-16 rokem a mezi 13-14 rokem 7 dotazovaných (36,84%)

Kategorie dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 dotazovaných (18,18%) odpovědělo v rozmezích mezi 11-12 rokem a 15-16 rokem a mezi 13-14 rokem udává první zkušenost 7 dívek (63,64%)

- **střední odborná škola s maturitou:** před 10 rokem věku 4 studentky (14,81%), mezi 11-12 rokem 6 (22,22%), mezi 13-14 rokem 7 dívek (25,93%), mezi 15-16 rokem 9 maturantek (33,33%) a jedna respondentka (3,7%) mezi 17-18 rokem.

- **gymnázium:** po 4 respondentkách (33,33%) uvedlo svou první zkušenost s alkoholem před 10. rokem věku a mezi 13- 14 rokem, 3 (25%) mezi 11-12 rokem a jedna gymnazistka (8,33%)

Chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** svou první zkušenost s alkoholem udávají mezi 11-12 rokem 2 chlapci (50%) a po jednom studentovi (25%) mezi 13-14 rokem a mezi 15-16 rokem

- **střední odborná škola s maturitou:** před 10. rokem 2 chlapci (13,33%), mezi 11-12 rokem 4 maturanti (26,67%), mezi 13-14 rokem 8 respondentů (53,33%) a mezi 15-16 rokem 1 (6,67%)

- **gymnázium:** zde byla nejčastější odpověď před 10 rokem věku a to 4 gymnazisti (57,14%), dále mezi 11-12 rokem 2 studenti (28,57%) a jeden (14,29%) mezi 13-14 rokem

Kategorie chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** před 10. rokem 1 dotazovaný (11,11%), mezi 11-12 rokem 3 chlapci (33,33%) a mezi 13-14 rokem 5 respondentů (55,56%)

- **střední odborná škola s maturitou:** před 10. rokem věku datují svou první zkušenost s alkoholem 3 chlapci (13,64%), mezi 11-12 rokem 8 (36,36%), mezi 13-14 rokem 10 dotazovaných (45,45%) a jeden (4,55%) mezi 15-16 rokem.

- **gymnázium:** před 10. rokem 12 chlapců (75%), mezi 11-12 rokem 2 gymnazisti (12,5%) a po jednom z respondentů (6,25%) v rozmezích mezi 13-14 rokem a 15-16 rokem.

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** před 10. rokem 3 studenti (16,67%), mezi 11-12 rokem 2 (11,11%), mezi 13-14 rokem 8 chlapců (44,44%) a 5 (27,78%) mezi 15-16 rokem.

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 chlapci (20%) před 10. rokem věku, po 6 respondentech (30%) v rozmezím mezi 11-12 rokem a 13-14 rokem, 3 studenti (15%) mezi 15-16 rokem a jeden chlapec (5%) mezi 17-18 rokem

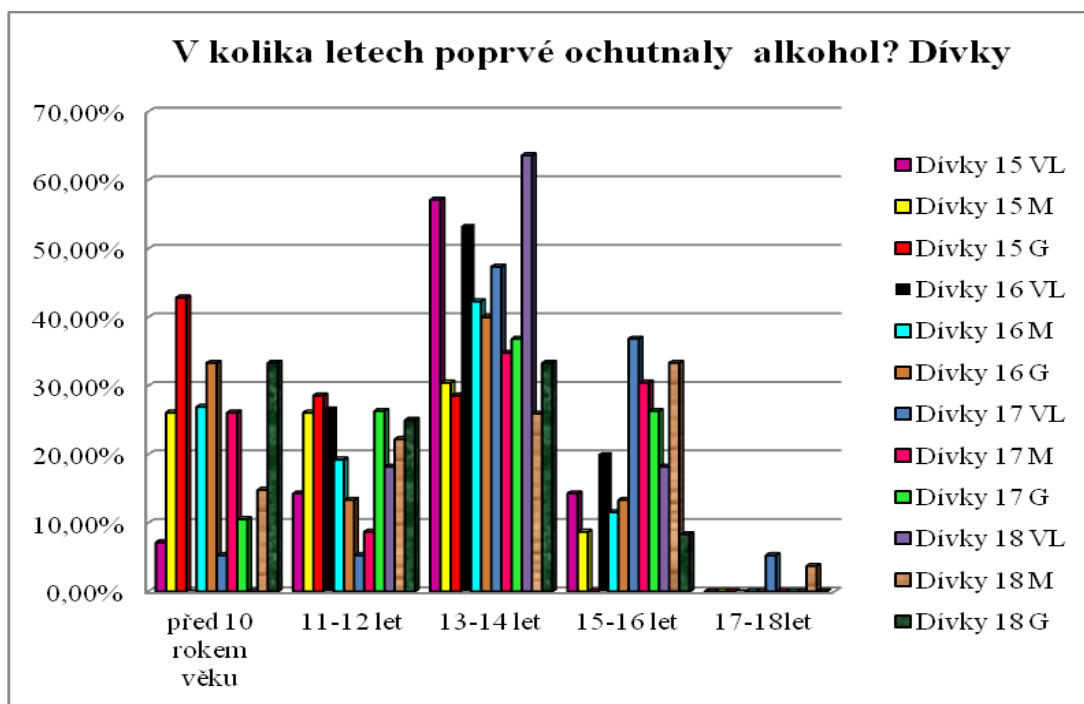
- **gymnázium:** 3 gymnazisti (13,64%) udávají svou první konzumaci alkoholu před 10. Rokem, 8 (36,36%) mezi 11-12 rokem, 10 (45,45%) mezi 13-14 rokem a 1 (4,55%) mezi 17-18 rokem

Kategorie chlapci 18 let

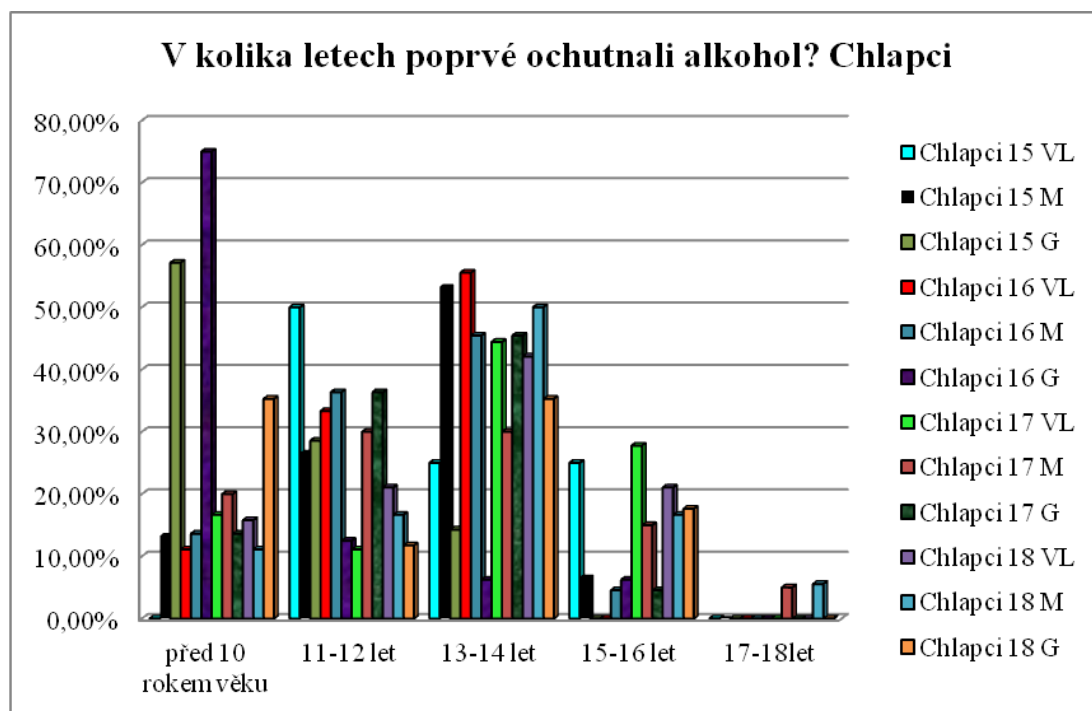
- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 dotazování (15,79%) vyzkoušeli poprvé alkohol před 10. rokem, po 4 respondentech (21,05%) mezi 11-12 rokem a mezi 15-16 rokem a 8 chlapců (42,11%) mezi 13-14 rokem

- **střední odborná škola s maturitou:** 2 mladíci (11,11%) před 10. rokem, vždy 3 maturanti (16,67%) udávají první zkušenost mezi 11-12 rokem a mezi 15-16 rokem, 9 (50%) pak mezi 13-14 rokem a jeden respondent (5,56%) mezi 17-18 rokem
- **gymnázium:** po 6 studentech (35,29%) zkusilo poprvé alkohol před 10. rokem a v rozmezí 13-14 let, 2 (11,76%) pak mezi 11-12 rokem a 3 (17,65%) mezi 15-16 rokem

Graf č. 7.1 V kolika letech poprvé ochutnaly alkohol? Dívky

Graf č. 7.2 V kolika letech poprvé ochutnali alkohol? Chlapci

Otázka č. 8 S kým jsi poprvé pil/a alkohol?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (14,29%) v přítomnosti rodičů, po 1 (7,14%) se spolužáky nebo s prarodiči a 9 (64,29%) se staršími kamarády
- **střední odborná škola s maturitou:** 13 dívek (56,52%) v přítomnosti rodičů, 3 (13,04%) se spolužáky, 4 (17,39%) se staršími kamarády a 1 (4,35%) s prarodiči
- **gymnázium:** 4 (57,14%) v přítomnosti rodičů a vždy po jedné (14,29%) buď se spolužáky, se staršími kamarády nebo sama.

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 dívky (26,67%) pily poprvé s rodiči, 3 (20%) se spolužáky a 8 (53,33%) se staršími kamarády
- **střední odborná škola s maturitou:** 14 (53,85%) za přítomnosti rodičů, 2 (7,69%) se spolužáky a 10 (38,46%) se staršími kamarády
- **gymnázium:** 10 gymnazistek (66,67%) poprvé ochutnalo alkohol v přítomnosti rodičů, 2 (13,33%) se spolužáky a 3 (20%) se staršími kamarády

Kategorie dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 (42,11%) v přítomnosti rodičů, 3 (15,79%) se spolužáky, 6 (31,58%) se staršími kamarády a po jedné studentce (5,26%) s odpověďmi sama nebo s prarodiči
- **střední odborná škola s maturitou:** 13 dívek (56,52%) pilo poprvé alkohol v přítomnosti rodičů, vždy po jedné respondentce (4,35%) se spolužáky nebo sama a 8 (34,78%) se staršími kamarády
- **gymnázium:** 13 (68,42%) v přítomnosti rodičů, 2 (10,53%) se spolužáky, 3 (15,79%) se staršími kamarády a 1 (5,26%) s prarodiči

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 studentek (54,55%) ochutnalo poprvé alkohol v přítomnosti rodičů, 1 (9,09%) se spolužáky a 4 (36,36%) se staršími kamarády
- **střední odborná škola s maturitou:** 18 (66,67%) v přítomnosti rodičů, 6 (22,22%) se spolužáky a 3 (11,11%) se staršími kamarády
- **gymnázium:** 10 dívek (83,33%) v přítomnosti rodičů a 2 (16,67%) se spolužáky

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po jednom z respondentů (25%) pili poprvé buď v přítomnosti rodičů nebo se spolužáky a 2 (50%) se staršími kamarády
- **střední odborná škola s maturitou:** 7 (46,67%) v přítomnosti rodičů, vždy 1 (6,67%) se spolužáky nebo sám a 6 (40%) se staršími kamarády.
- **gymnázium:** 5 (71,43%) v přítomnosti rodičů a po 1 (14,49%) se staršími kamarády nebo s prarodiči

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 4 chlapci (44,44%) poprvé pili v přítomnosti rodičů nebo se staršími kamarády a 1 (11,11%) se spolužáky
- **střední odborná škola s maturitou:** 11 (50%) v přítomnosti rodičů, 2 (9,09%) se spolužáky, 8 (36,36%) se staršími kamarády a 1 (4,55%) s prarodiči
- **gymnázium:** 12 gymnazistů (75%) poprvé ochutnalo alkohol v přítomnosti rodičů a po 2 (12,5%) se spolužáky nebo se staršími kamarády

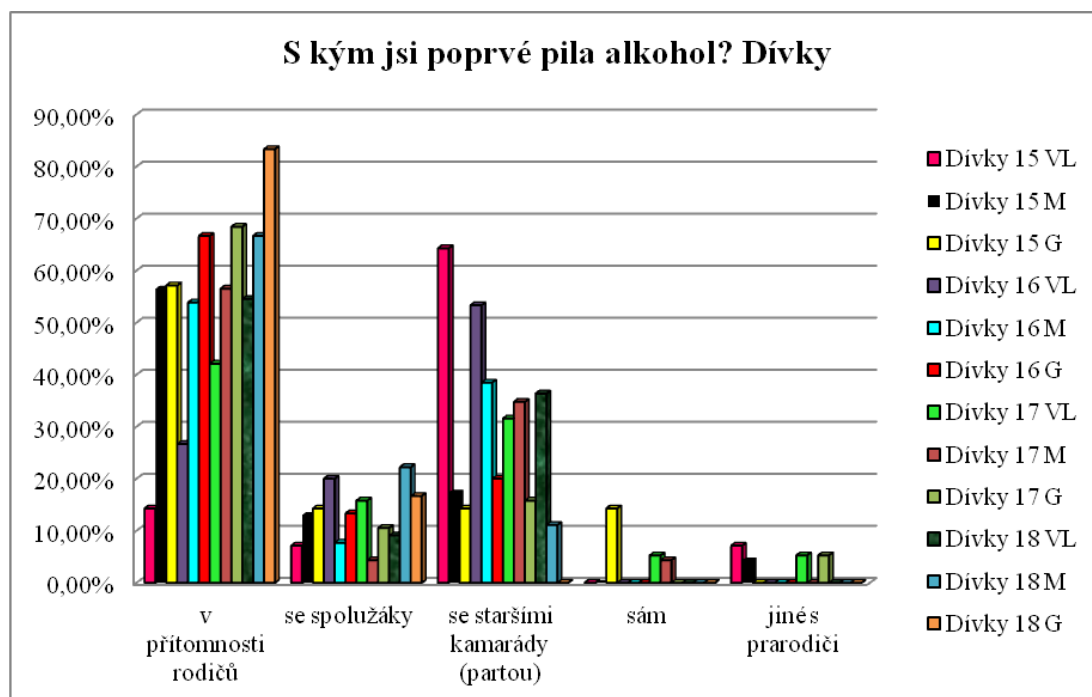
Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (22,22%) v přítomnosti rodičů, 3 (16,67%) se spolužáky, 9 (50%) se staršími kamarády a po 1 (5,56%) sám nebo s prarodiči
- **střední odborná škola s maturitou:** 9 (45%) v přítomnosti rodičů, 2 (10%) se spolužáky, 8 (40%) se staršími kamarády a 1 (5%) s prarodiči
- **gymnázium:** 12 chlapců (54,55%) pilo poprvé alkohol v přítomnosti rodičů, 8 (36,36%) se spolužáky a 2 (9,09%) se staršími kamarády

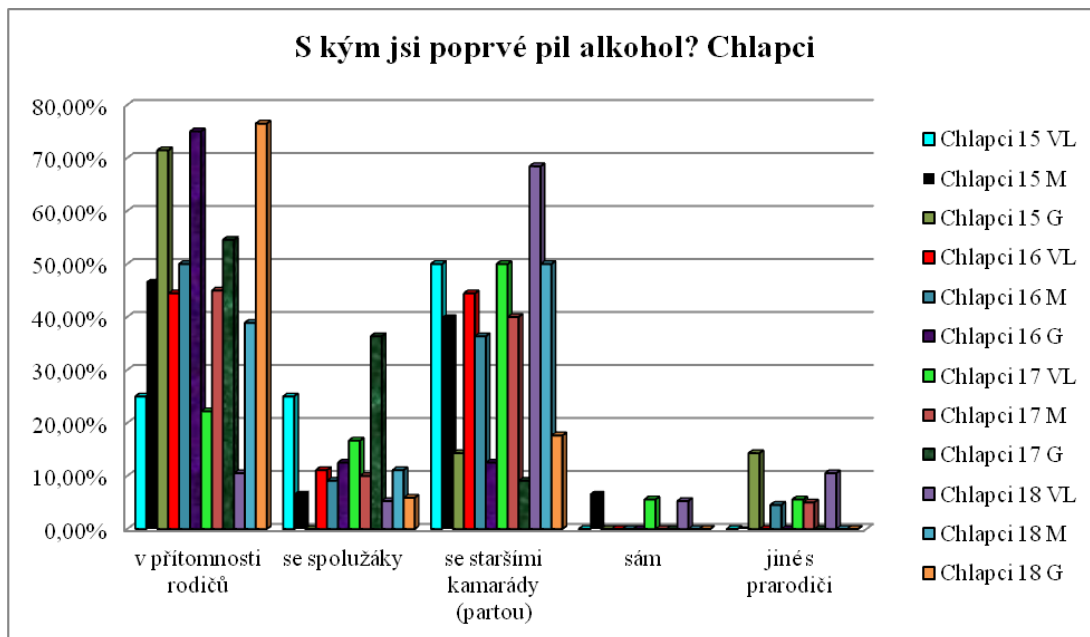
Kategorie chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 respondentech (10,53%) uvedlo v přítomnosti rodičů nebo prarodičů, po 1 (5,26%) se spolužáky nebo sám a 13 (68,42%) se staršími kamarády
- **střední odborná škola s maturitou:** 7 (38,89%) v přítomnosti rodičů, 2 (11,11%) se spolužáky a 9 (50%) se staršími kamarády
- **gymnázium:** 13 (76,47%) v přítomnosti rodičů, 1 (5,88%) se spolužáky a 3 (17,65%) se staršími kamarády

Graf č. 8.1 S kým jsi poprvé pila alkohol? Dívky

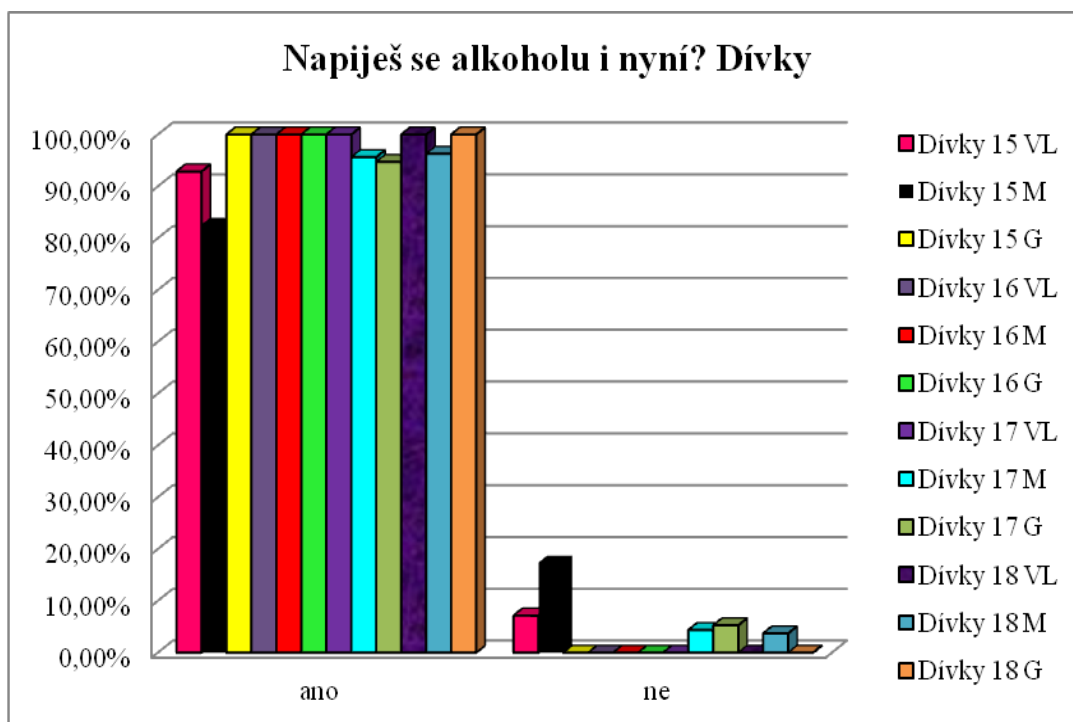
Graf č. 8.2 S kým jsi poprvé pil alkohol? Chlapci

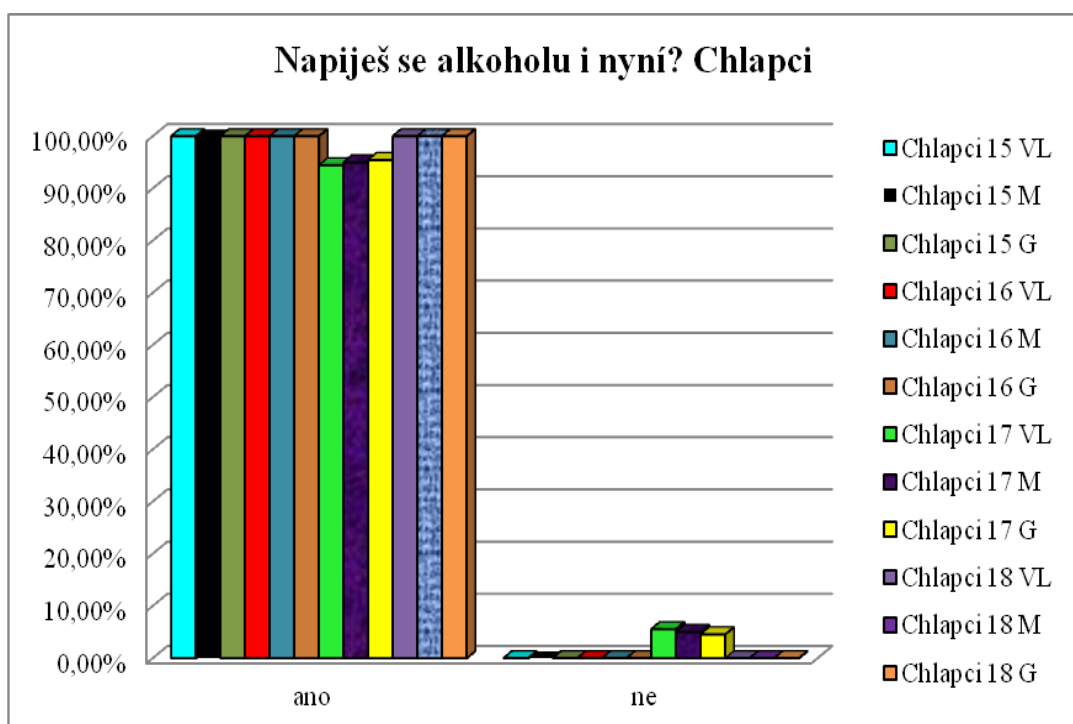
Otázka č. 9 Napiješ se alkoholu i nyní?

Zde se k dívkám, k těm co neochutnaly alkohol, připojily 2 studentky střední odborné školy 15 let s ukončením maturitou, celkově jsou tedy 4 (17,39%) co nepijí, 1 respondentka ze střední odborné školy ukončené maturitou (4,35%) 17 let, 1 gymnazistka (5,26%) 17 let a 1 dívka 18 let (3,7%) maturantka ze střední odborné školy. U chlapců to bylo v kategorii 17 let a to 1 (5,56%) s ukončením výučním listem, 1 maturant ze střední odborné školy (5%) a 1 gymnazista (4,55%). Ostatní respondenti a respondentky odpověděli, že se napijí i nyní.

Graf č. 9.1 Napiješ se alkoholu i nyní? Dívky

Graf č. 9.2 Napiješ se alkoholu i nyní? Chlapci

Otázka č. 10 Jak často se napiješ alkoholu?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 (57,14%) 1x měsíčně, 4 (28,57%) 2-4x měsíčně, 1 (7,14%) 1x týdně
- **střední odborná škola s maturitou:** 6 studentek (26,09%) se napije 1x měsíčně, 3 (13,04%) 2-4x za měsíc, 4 (17,39%) 1x týdně, 1 (4,35%) 2-3x týdně a 5 dívek (21,74%) uvedlo jinou četnost.
- **gymnázium:** 4 (57,14%) 1x měsíčně, a po 1 (14,29%) udává odpovědi 1x týdně, 4x nebo vícekrát týdně a jinou četnost.

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 učenek (53,33%) pije 1x měsíčně, 4 (26,67%) 2-4x za měsíc, 1 (6,67%) 1x týdně a 2 (13,33%) s jinou četností
- **střední odborná škola s maturitou:** 10 (38,46%) 1x měsíčně, 9 (34,62%) 2-4x měsíčně, 3 (11,54%) 1x týdně a 4 (15,38%) 2-3x týdně
- **gymnázium:** 5 gymnazistek (33,33%) 1x měsíčně, 6 (40%) 2-4x za měsíc, 1 (6,67%) 1x za týden a 3 (20%) udávají jinou četnost

Kategorie dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 7 dívek (36,84%) uvedlo pití 1x měsíčně, 4 (21,05%) 2-4x měsíčně, po 2 (10,53%) 1x týdně a 2-3x týdně, 1 (5,26%) 4x nebo vícekrát týdně a 3 (15,79%) jinou četnost
- **střední odborná škola s maturitou:** 9 (39,13%) 1x měsíčně, 5 (21,74%) 2-4x měsíčně, vždy 2 respondentky (8,7%) 1x týdně a 2-3x týdně a 4 (17,39%) jiná četnost
- **gymnázium:** vždy 4 gymnazistky (21,05%) pijí 1x měsíčně nebo 1x týdně, 7 (36,84%) 2-4x měsíčně a 3 (15,79%) s jinou četností

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 respondentkách (18,18%) užívají alkohol s četností 1x měsíčně, 2-4x měsíčně nebo 2-3x týdně, 3 (27,27%) 1x týdně a po 1 (9,09%) 4x nebo vícekrát týdně a s jinou četností

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 maturantky (14,81%) pijí 1x měsíčně nebo s jinou četností, 10 (37,04%) 2-4x za měsíc, 6 (22,22%) 1x týdně a 2 (7,41%) 2-3x týdně

- **gymnázium:** po 1 (8,33%) 1x měsíčně nebo 2-3x týdně, 5 (41,67%) 2-4x měsíčně, 3 (25%) 1x týdně a 2 gymnazistky (16,67%) uvedli jinou četnost

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy po 1 (25%) uvedli chlapci tyto četnosti, 1x měsíčně, 2-4x měsíčně, 1x týdně a 2-3x týdně

- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (33,33%) 2-4x měsíčně, 3 (20%) 1x týdně, 6 (40%) 2-3x týdně a 1 (6,67%) 4x nebo vícekrát týdně.

- **gymnázium:** 2 (28,57%) 1x měsíčně a 5 (71,43%) 2-4x měsíčně

Kategorie chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 3 učních (33,33%) uvádí 1x měsíčně a 2-3x týdně, 2 (22,22%) 1x týdně a 1 (11,11%) jinou četnost

- **střední odborná škola s maturitou:** vždy 4 chlapci (18,18%) udávají četnost 1x měsíčně a 2-3x týdně, 3 (13,64%) 2-4x měsíčně, 10 (45,45%) 1x týdně a 1 (4,55%) jinou četnost

- **gymnázium:** 6 (37,50%) 1x měsíčně, 4 (25%) 2-4x měsíčně, 1 (6,25%) 1x týdně, 3 (18,75%) 2-3x týdně a 2 (12,5%) jiná četnost

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 4 chlapcích (22,22%) 1x měsíčně a 1x týdně, 6 (33,33%) 2-4x měsíčně, 2 (11,11%) 4x nebo vícekrát týdně a 1 (5,56%) jiná četnost

- **střední odborná škola s maturitou:** 2 respondenti (10%) 1x měsíčně, 6 (30%) 2-4x měsíčně a 1x týdně, 3 (15%) 2-3x týdně a po 1 (5%) 4x nebo vícekrát týdně a jiná četnost

- **gymnázium:** 2 (9,09%) 1x měsíčně, 3 (13,64%) 2-4x měsíčně, 9 (40,91%) 1x týdně, 6 (27,27%) 2-3x týdně a 1 (4,55%) jiná četnost

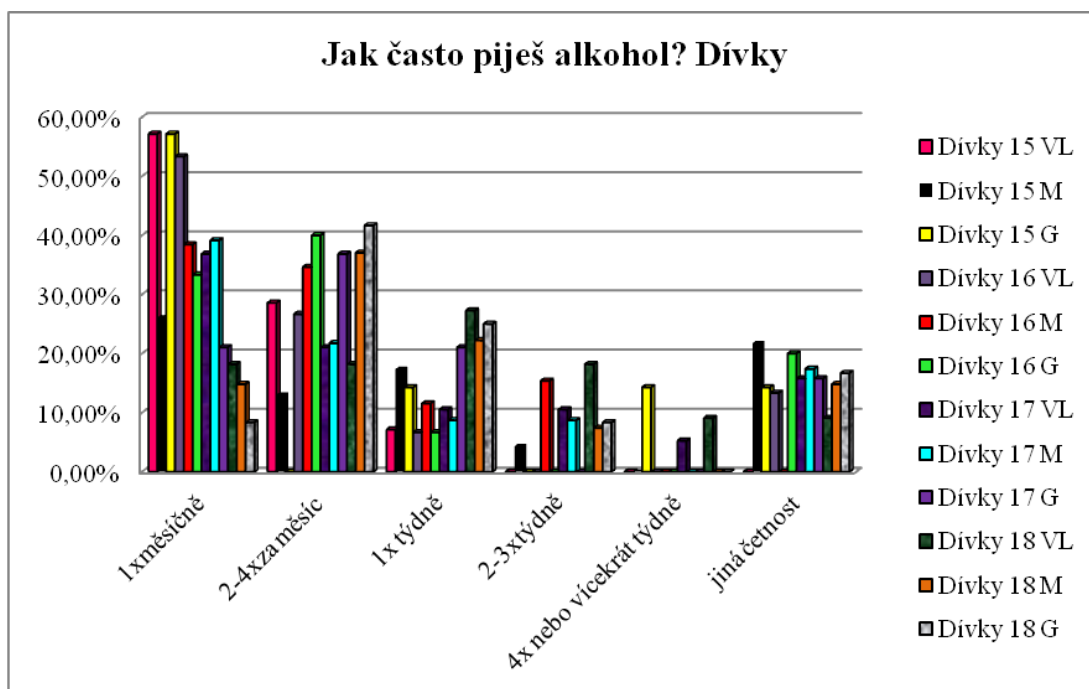
Kategorie chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (21,05%) pijí 1x měsíčně, po 3 (15,79%) 2-4x měsíčně nebo 1x týdně, 6 (31,58%) 2-3x týdně, 2 (10,53%) 4x nebo vícekrát týdně a 1 (5,26%) jiná četnost

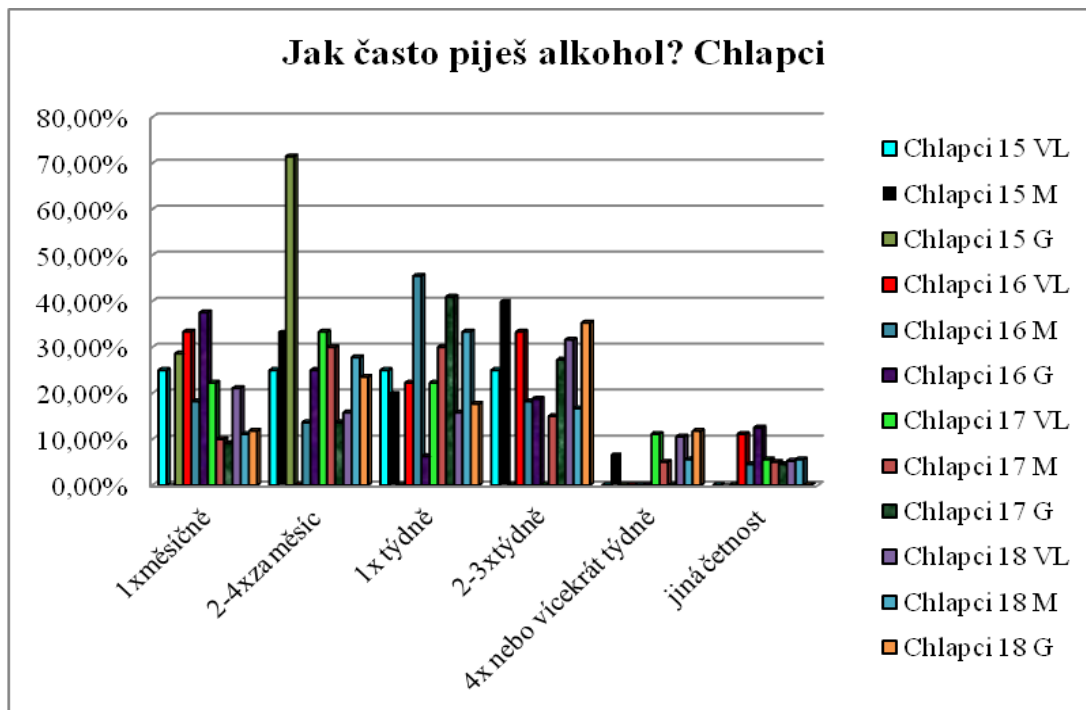
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (11,11%) 1x měsíčně, 5 (27,78%) 2-4x měsíčně, 6 (33,33%) 1x týdně, 3 (16,67%) 2-3x týdně a po 1 (5,56%) 4x nebo vícekrát týdně a jiná četnost

- **gymnázium:** po 2 gymnazistech (11,76%) uvádějí četnost 1x měsíčně a 4x nebo vícekrát týdně, 4 (23,53%) 2-4x měsíčně, 3 (17,65%) 1x týdně a 6 (35,29%) 2-3x týdně.

Graf č. 10.1 Jak často se napiješ alkoholu? Dívky

Graf č. 10.2 Jak často se napiješ alkoholu? Chlapci

Otázka č. 11 Kde nejčastěji piješ alkohol?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 1 studentka (7,14%) uvedla, že pije doma, doma u někoho jiného nebo v hospodě, 8 (57,14%) na diskotéce a jiné společenské akci a 2 (14,29%) venku

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (17,39%) doma, po 2 (8,7%) doma u někoho jiného nebo venku, 3 (13,04%) v hospodě a 8 (34,78%) na diskotéce a jiné společenské akci.

- **gymnázium:** 3 (42,86%) doma a vždy po 1 (14,29%) doma u někoho jiného, v hospodě, diskotéka a jiná společenská akce nebo venku

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 učenka (6,67%) uvádí pití doma, 3 (20%) doma u někoho jiného, 9 (60%) na diskotéce a jiné společenské akci a 2 (13,33%) venku

- **střední odborná škola s maturitou:** po 2 (7,69%) doma nebo venku, po 1 (3,85%) doma u někoho jiného nebo úplně jiná možnost, 8 (30,77%) v hospodě a 12 (46,15%) na diskotéce a jiné společenské akci

- **gymnázium:** po 1 (6,67%) doma nebo doma u někoho jiného, 3 (20%) v hospodě a 10 (66,67%) na diskotéce a jiné společenské akci

Díky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 2 dívky (10,53%) doma, doma u někoho jiného, v hospodě, nebo venku a 11 (57,89%) na diskotéce a jiné společenské akci

- **střední odborná škola s maturita:** po 2 (8,7%) pijí doma nebo doma u někoho jiného, 4 (17,39%) v hospodě, 13 (56,52%) na diskotéce a jiné společenské akci a 1 (4,35%) jiná možnost

- **gymnázium:** 2 (10,53%) doma, 3 (15,79%) doma u někoho jiného, 6 (31,58%) v hospodě a 7 (36,84%) na diskotéce a jiné společenské akci

Kategorie dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (9,09%) doma u někoho jiného nebo venku, 4 (36,36%) v hospodě a 5 (45,45%) na diskotéce a jiné společenské akci

- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (11,11%) doma, 4 (14,81%) doma u někoho jiného, 2 (7,41%) v hospodě, 16 (59,26%) na diskotéce a jiné společenské akci a 1 (3,7%) venku

- **gymnázium:** po 1 (8,33%) doma u někoho jiného nebo jiná možnost, 4 (33,33%) v hospodě a 6 (50%) na diskotéce a jiné společenské akci.

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (25%) doma u někoho jiného a 3 (75%) na diskotéce a jiné společenské akci

- **střední odborná škola s maturitou:** po 1 (6,67%) doma, doma u někoho jiného nebo venku, 5 (33,33%) v hospodě a 7 (46,67%) na diskotéce a jiné společenské akci

- **gymnázium:** 1 (14,29%) doma u někoho jiného, 2 (28,57%) v hospodě a 4 (57,14%) na diskotéce a jiné společenské akci

Kategorie chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (11,11%) doma u někoho jiného nebo venku, 5 (55,56%) v hospodě, 2 (22,22%) na diskotéce a jiné společenské akci
- **střední odborná škola s maturitou:** vždy 2 (9,09%) doma u někoho jiného nebo venku 10 (45,45%) v hospodě a 8 (36,36%) na diskotéce a jiné společenské akci
- **gymnázium:** 3 (21,43%) doma, 1 (7,14%) doma u někoho jiného a po 6 (42,86%) v hospodě nebo na diskotéce a jiné společenské akci

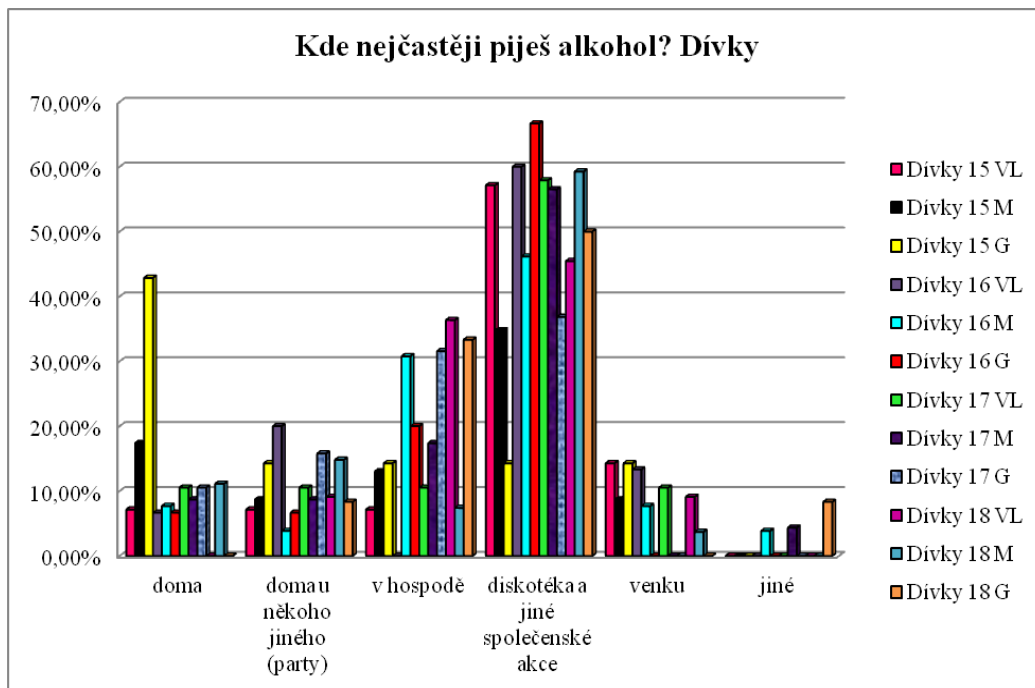
Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 dotazovaných (11,11%) doma nebo venku, 1 (5,56%) doma u někoho jiného, 5 (27,78%) v hospodě a 7 (38,89%) na diskotéce a jiné spol. akci
- **střední odborná škola s maturitou:** vždy 1 (5%) doma nebo venku, 2 (10%) doma u někoho jiného, 9 (45%) v hospodě a 6 (30%) na diskotéce a jiné společenské akci
- **gymnázium:** 1 (4,55%) doma, 2 (9,09%) doma u někoho jiného a po 9 gymnazistech (40,91%) v hospodě nebo na diskotéce a jiné společenské akci

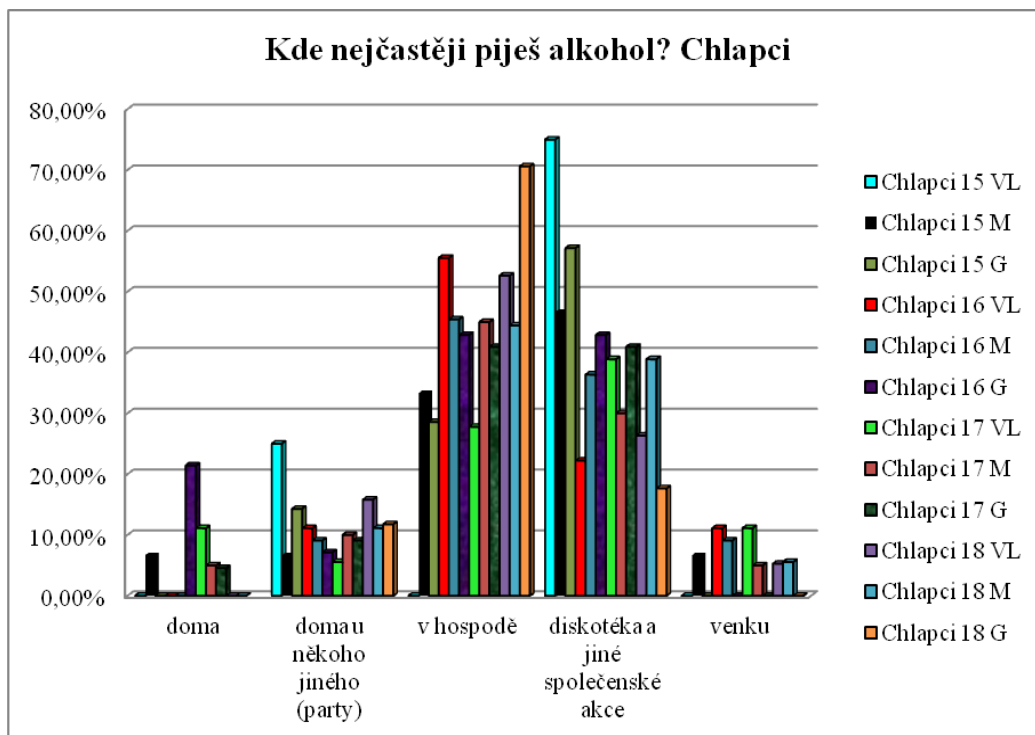
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (15,79%) doma u někoho jiného, 10 (52,63%) v hospodě, 5 (26,32%) na diskotéce a jiné společenské akci a 1 (5,26%) venku
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (11,11%) doma u někoho jiného, 8 (44,44%) v hospodě, 7 (38,89%) na diskotéce a jiné společenské akci a 1 (5,56%) venku
- **gymnázium:** 2 (11,76%) doma u někoho jiného, 12 (70,59%) v hospodě a 3 (17,65%) na diskotéce a jiné společenské akci

Graf č. 11.1 Kde nejčastěji piješ alkohol? Dívky

Graf č. 11.2 Kde nejčastěji piješ alkohol? Chlapci

Otázka č. 12 S kým obvykle piješ alkohol?

Dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 (57,14%) s partou, 4 (28,57%) s přáteli a 1 (7,14%) s rodinou
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (21,74%) s partou, 11 (47,83%) s přáteli a 3 (13,04%) s rodinou
- **gymnázium:** 1 (14,29%) s partou a po 3 (42,86%) s přáteli nebo s rodinou

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 (40%) pije nejčastěji s partou, 7 (46,67%) s přáteli a po 1 (6,67%) s rodinou nebo spolužáky
- **střední odborná škola s maturitou:** 7 (26,92%) s partou, 14 (53,85%) s přáteli, 4 (15,38%) s rodinou a 1 (3,85%) se spolužáky
- **gymnázium:** vždy 2 (13,33%) s partou nebo se spolužáky, 10 (66,67%) s přáteli a 1 (6,67%) s rodinou

Kategorie dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 (31,58%) s partou, 10 (52,63%) s přáteli, 2 (10,53%) s rodinou a 1 (5,26%) se spolužáky
- **střední odborná škola s maturitou:** 1 (4,35%) sama, 5 (21,74%) s partou, 12 (52,17%) s přáteli a 4 (17,39%) s rodinou
- **gymnázium:** 16 (84,21%) s přáteli a po 1 (5,26%) s rodinou nebo spolužáky

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 1 (9,09%) sama nebo s rodinou a 9 (81,82%) s přáteli
- **střední odborná škola s maturitou:** 23 (85,19%) s přáteli, 1 (3,7%) s rodinou a 2 (7,41%) se spolužáky
- **gymnázium:** po 1 (8,33%) s partou nebo rodinou a 10 (83,33%) s přáteli

Chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (75%) s partou a 1 (25%) s přáteli
- **střední odborná škola s maturitou:** 6 (40%) s partou a 9 (60%) s přáteli
- **gymnázium:** 1 (14,29%) sám a 6 (85,71%) s přáteli

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 5 (55,56%) s partou a 4 (44,46%) s přáteli
- **střední odborná škola s maturitou:** 10 (45,45%) s partou, 9 (40,91%) s přáteli, 1 (4,55%) s rodinou a 2 (9,09%) se spolužáky
- **gymnázium:** 4 (25%) s partou, 6 (37,5%) s přáteli a po 3 (18,75%) s rodinou nebo se spolužáky

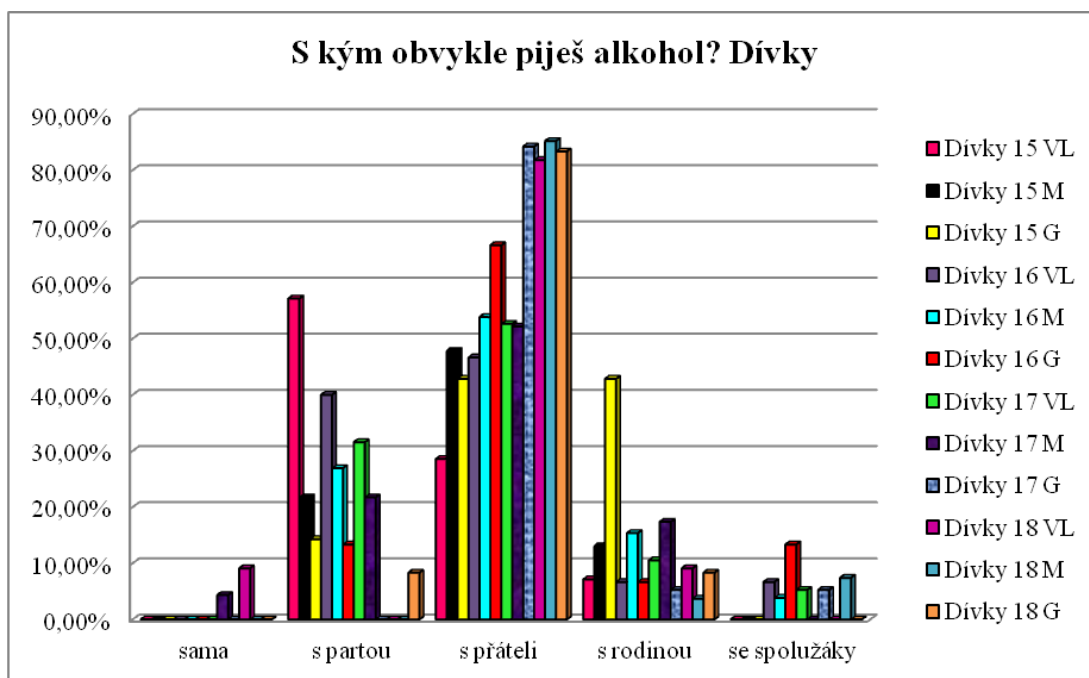
Kategorie Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 1 (5,56%) sám nebo s rodinou, 5 (27,78%) s partou a 10 (55,56%) s přáteli
- **střední odborná škola s maturitou:** 1 (5%) sám, 7 (35%) s partou, 9 (45%) s přáteli a 2 (10%) s rodinou
- **gymnázium:** 2 (9,09%) s partou, 14 (63,64%) s přáteli, 1 (4,55%) s rodinou a 4 (18,18%) se spolužáky

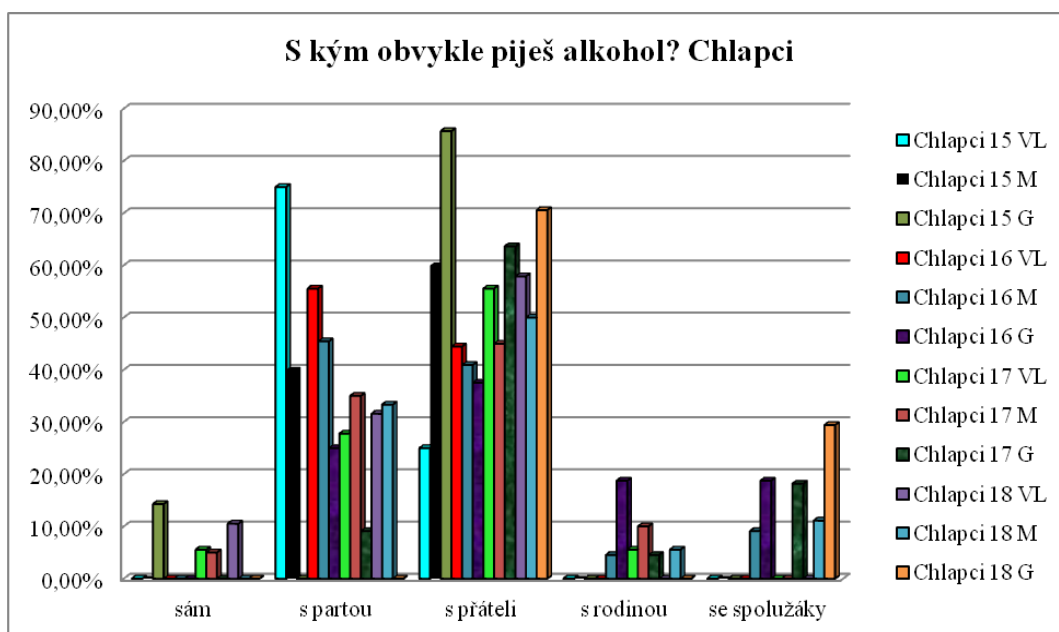
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (10,53%) sami, 6 (31,58%) s partou a 11 (57,89%) s přáteli
- **střední odborná škola s maturitou:** 6 (33,33%) s partou, 9 (50%) s přáteli, 1 (5,56%) s rodinou a 2 (11,11%) se spolužáky
- **gymnázium:** 12 (70,59%) s přáteli a 5 (29,41%) se spolužáky

Graf č. 12.1 S kým obvykle piješ alkohol? Dívky

Graf č. 12.2 S kým obvykle piješ alkohol? Chlapci

Otázka č. 13 Bereš konzumaci alkoholu jako způsob odpočinku?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 5 (35,71%), ne 8 (57,14%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 2 (8,7%), ne 17 (73,91%)
- gymnázium: ano 2 (28,57%), ne 5 (71,43%)

Kategorie dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 3 (20%), ne 12 (80%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 1 (3,85%), ne 25 (96,15%)
- gymnázium: ano 4 (26,67%), ne 11 (73,33%)

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 3 (15,79%), ne 16 (84,21%)
- střední odborná škola s maturita: ano 7 (30,43%), ne 15 (65,22%)
- gymnázium: ano 3 (15,79%), ne 15 (78,95%)

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 4 (36,36%), ne 7 (63,64%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 6 (22,22%), ne 20 (74,07%)
- gymnázium: ano 4 (33,33%), ne 8 (66,67%)

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: ne 4 (100%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 4 (26,67%), ne 11 (73,33%)
- gymnázium: ano 2 (28,57%), ne 5 (71,43%)

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 4 (44,44%), ne 5 (55,56%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 5 (22,73%), ne 17 (77,27%)
- gymnázium: ano 6 (37,5%), ne 10 (62,5%)

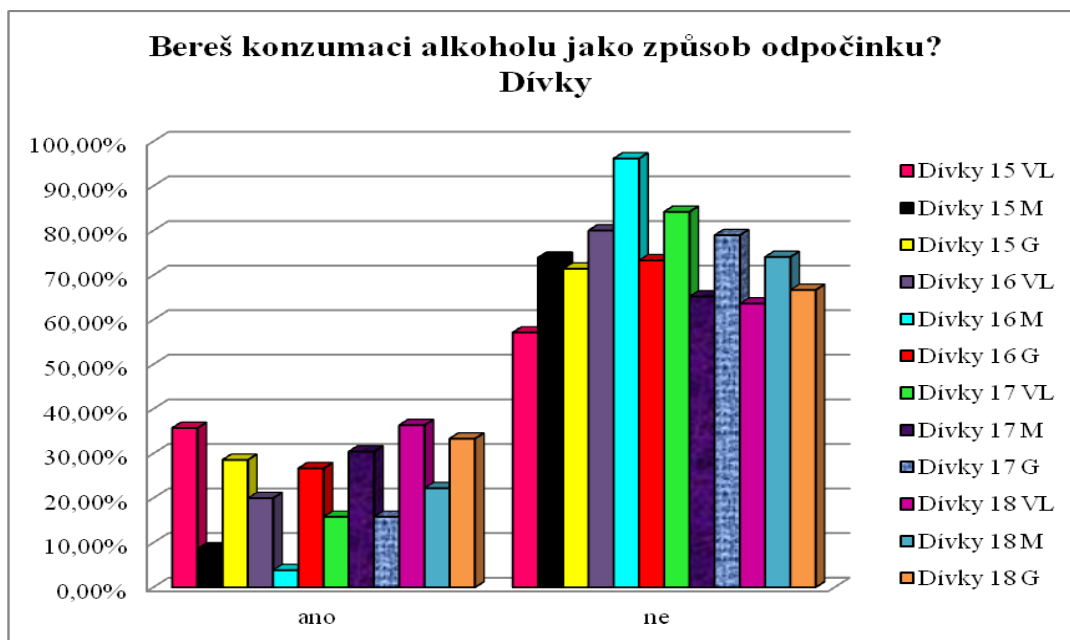
Chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 8 (44,44%), ne 9 (50%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 8 (40%), ne 11 (55%)
- gymnázium: ano 5 (22,73%), ne 16 (72,73%)

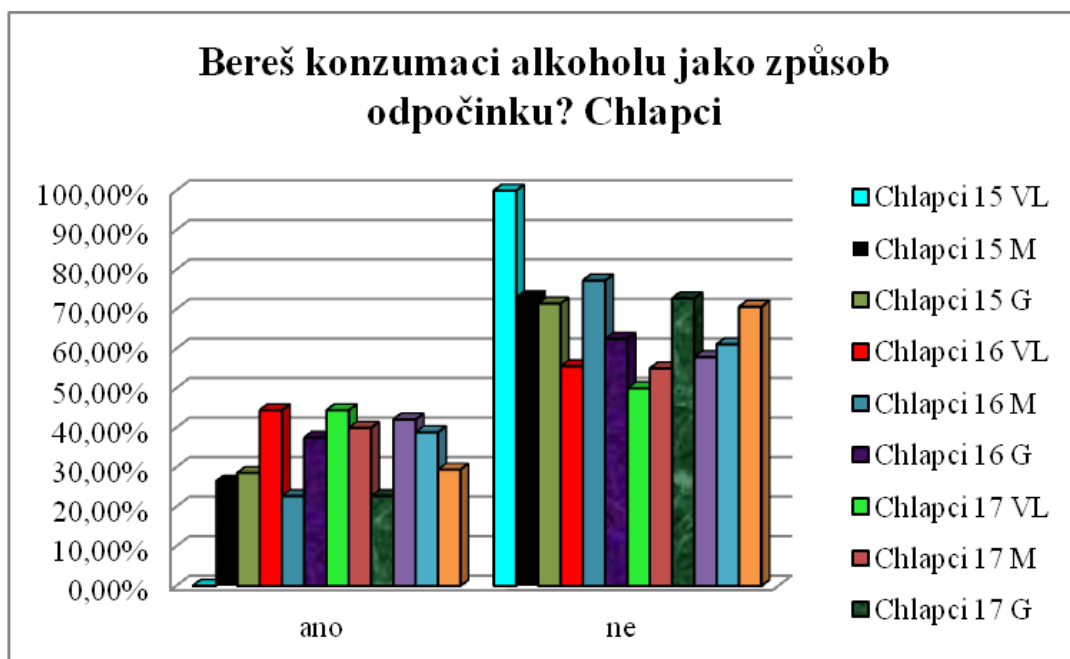
Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: ano 8 (42,11%), ne 11 (57,89%)
- střední odborná škola s maturitou: ano 7 (38,89%), ne 11 (61,11%)
- gymnázium: ano 5 (29,41%), ne 12 (70,59%)

Graf č. 13.1 Bereš konzumaci alkoholu jako způsob odpočinku? Dívky

Graf č. 13.2 Bereš konzumaci alkoholu jako způsob odpočinku? Chlapci

Otázka č. 14 Jak se cítíš, když se napiješ alkoholu?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (21,43%) nijak to na mne nepůsobí a 10 (71,43%) mám dobrou náladu
- **střední odborná škola s maturitou:** 6 (26,09%) nijak to na mne nepůsobí, 12 (52,17%) mám dobrou náladu a 1 (4,35%) smutek
- **gymnázium:** 4 (57,14%) nijak to na mne nepůsobí a 3 (42,86%) mám dobrou náladu

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 respondentky (20%) uvedly, že na ně alkohol nijak nepůsobí a 12 (80%) má dobrou náladu
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (15,38%) nijak to na mne nepůsobí a 22 (84,62%) mám dobrou náladu
- **gymnázium:** 7 (46,67%), nijak to na mne nepůsobí, 5 (33,33%) mám dobrou náladu, 2 (13,33%) deprese a 1 (6,67%) smutek.

Kategorie dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 5 (26,32%) nijak to na mne nepůsobí, 13 (68,42%) mám dobrou náladu a 1 (5,26%) smutek
- **střední odborná škola s maturitou:** 7 (30,43%) nijak to na mne nepůsobí, 14 (60,87%) mám dobrou náladu a 1 (4,35%) smutek
- **gymnázium:** 2 (10,53%) nijak to na mne nepůsobí, 14 (73,68%) mám dobrou náladu a vždy po 1 (5,26%) bývá agresivní nebo se cítí smutná

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 11 (100%) mám dobrou náladu
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (18,52%) nijak to na mne nepůsobí, 20 (74,07%) mám dobrou náladu a 1 (3,7%) deprese
- **gymnázium:** 10 (83,33%) mám dobrou náladu a po 1 (8,33%) deprese nebo smutek

Chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (100%) mám dobrou náladu
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (20%) nijak to na mne nepůsobí a 12 (80%) mám dobrou náladu
- **gymnázium:** 3 (42,86%) nijak to na mne nepůsobí a 4 (57,14%) mám dobrou náladu

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (100%) mám dobrou náladu
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (18,18%) nijak to na mne nepůsobí a 18 (81,82%) mám dobrou náladu
- **gymnázium:** 3 (18,75%) nijak to na mne nepůsobí a 13 (81,25%) mám dobrou náladu

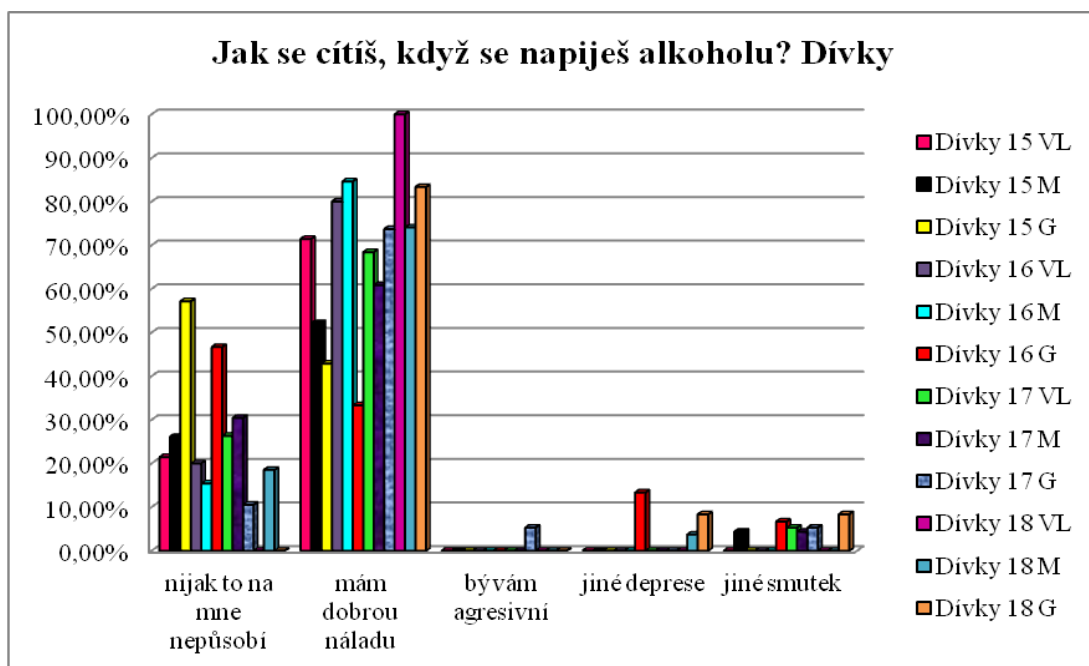
Kategorie chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (11,11%) nijak to na mne nepůsobí, 14 (77,78%) mám dobrou náladu a 1 (5,56%) bývá agresivní
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (15%) nijak to na mne nepůsobí a 16 (80%) mám dobrou náladu
- **gymnázium:** 4 (18,18%) nijak to na mne nepůsobí a 18 (81,82%) mám dobrou náladu

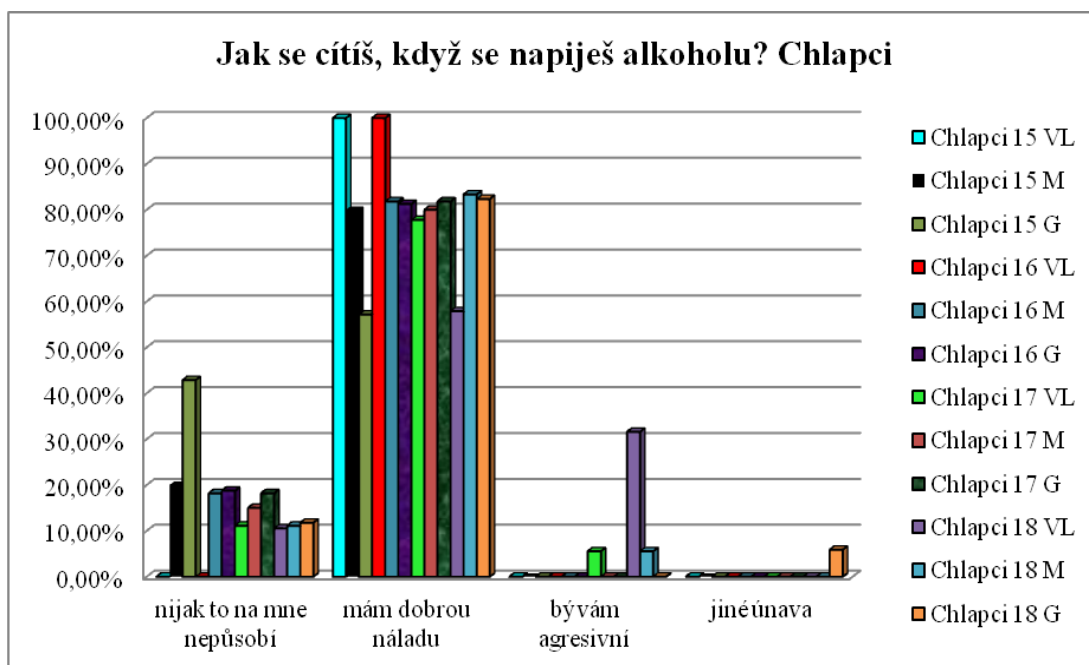
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (10,53%) nijak to na mne nepůsobí, 11 (57,89%) mám dobrou náladu a 6 (31,58%) bývá agresivní
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (11,11%) nijak to na mne nepůsobí, 15 (83,33%) mám dobrou náladu a 1 (5,56%) bývá agresivní
- **gymnázium:** 2 (11,76%) nijak to na mne nepůsobí, 14 (82,35%) mám dobrou náladu a 1 (5,88%) únava

Graf č. 14.1 Jak se cítíš, když se napiješ alkoholu? Dívky

Graf č. 14.2 Jak se cítíš, když se napiješ alkoholu? Chlapci

Otázka č. 15 Jak se cítíš druhý den po konzumaci alkoholu? (možnost více odpovědí)

Dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 dívky (21,43%) bolí hlava, 2 (14,29%) špatně od žaludku, po 1 (7,14%) má výpadky paměti a kombinaci bolestí hlavy a žaludku a 6 (42,86%) nic není

- **střední odborná škola s maturitou:** po 2 respondentkách (8,7%) udává, bolesti hlavy, špatně od žaludku a kombinaci obou předchozích odpovědí, 1 (4,35%) výpadky paměti a 12 dotazovaným nic není (52,17%)

- **gymnázium:** 1 (14,29%) bolí hlava a 6 (85,71%) nic není

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 učenkách (13,33%) udává bolesti hlavy, špatně od žaludku a výpadky paměti, po 1 (6,67%) kombinaci všech možných odpovědí, bolesti hlavy a špatně od žaludku nebo špatně od žaludku a zvracení a 6 studentkám (40%) nic není

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (15,38%) bolí hlava, 5 (19,23%) je špatně od žaludku, po 2 (7,69%) má výpadky paměti nebo kombinaci špatně od žaludku se zvracením, po 1 (3,85%) kombinaci všech možných odpovědí nebo bolesti hlavy a žaludku a 10 (38,46%) nic není

- **gymnázium** 3 dotazované (20%) bolí hlava, 2 (13,33%) špatně od žaludku nebo kombinace bolesti hlavy a žaludku, po 1 (6,67%) má výpadky paměti nebo kombinaci špatně od žaludku se zvracením a 6 studentkám (40%) nic není

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 učenky (21,05%) udávají druhý den po požití alkoholu bolesti hlavy, vždy 1 (5,26%) špatně od žaludku, výpadky paměti nebo kombinaci všech možných odpovědí, 3 (15,79%) bolest hlavy a žaludku, 2 (10,53%) kombinaci špatně od žaludku a zvracení a 7 (36,84%) nic není

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (17,39%) bolesti hlavy, po 2 (8,7%) špatně od žaludku nebo kombinaci všech odpovědí z nabídky, po 1 (4,35%) výpadky paměti nebo špatně od žaludku se zvracením, po 6 dotazovaných (26,09%) udává kombinaci bolestí hlavy a žaludku nebo jim nic není

- **gymnázium:** po 2 (10,53%) bolest hlavy nebo špatně od žaludku, vždy 1 (5,26%) kombinaci všech odpovědí z nabídky nebo špatně od žaludku se zvracením, 5 respondentek (26,32%) kombinaci bolestí hlavy a žaludku a 7 (36,84%) nic není

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 učenky (27,27%) bolí druhý den po požití alkoholu hlava, po 2 (18,18%) je špatně od žaludku, kombinace bolestí hlavy a žaludku nebo jim nic není a po 1 (9,09%) má kombinaci všech odpovědí z nabídky nebo špatně od žaludku se zvracením

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (14,81%) bolí hlava nebo kombinaci špatně od žaludku a zvracení, po 2 (7,41%) je špatně od žaludku nebo kombinace všech odpovědí z nabídky, 1 (3,7%) udává výpadky paměti, 7 (25,93%) bolesti hlavy s kombinací špatně od žaludku a 6 respondentkám (22,22%) nic není

- **gymnázium:** po 3 dotazovaných (25%) udávají bolest hlavy, kombinaci bolest hlavy a žaludku nebo nemají žádný problém a po 1 (8,33%) špatně od žaludku, kombinaci všech odpovědí z nabídky nebo kombinaci špatně od žaludku se zvracením

Chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 dotazovaní (50%) uvádí kombinaci bolesti hlavy a žaludku a po 1 (25%) kombinaci špatně od žaludku se zvracením nebo žádné potíže

- **střední odborná škola s maturitou:** po 2 (13,33%) bolest hlavy, kombinaci špatně od žaludku a zvracení nebo žádné potíže, 3 (20%) je špatně od žaludku, po 1 (6,67%) udávají výpadky paměti nebo kombinaci všech možností z nabídky a 4 (26,67%) bolesti hlavy a žaludku

- **gymnázium:** po 1 (14,29%) bolesti hlavy, špatně od žaludku, kombinaci všech nabízených možností, kombinaci špatně od žaludku se zvracením nebo žádné potíže a 2 (28,57%) kombinaci bolestí hlavy a žaludku

Kategorie chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 z respondentů (11,11%) udávají druhý den po konzumaci alkoholu bolesti hlavy, špatně od žaludku, kombinaci špatně od žaludku se zvracení nebo žádné obtíže, 2 (22,22%) kombinaci všech odpovědí z nabídky a 3 (33,33%) kombinaci bolestí hlavy a žaludku
- **střední odborná škola s maturitou:** po 1 (4,55%) bolesti hlavy nebo výpadky paměti, po 3 respondentech (13,63%) špatně od žaludku, kombinaci všech nabízených možností nebo jim nic není, 4 (18,18%) mají kombinaci špatně od žaludku a zvracení a 7 (31,82%) kombinaci bolestí hlavy a žaludku
- **gymnázium:** 1 (6,25%) trpí bolestmi hlavy, vždy 2 (12,5%) je špatně od žaludku, kombinace všech odpovědí z nabídky nebo nemají žádné potíže, 3 (18,75%) udávají kombinaci špatně od žaludku a zvracení a 6 (37,5%) kombinaci bolestí hlavy a žaludku

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 učni (11,11%) mají bolesti hlavy, po 3 (16,67%) špatně od žaludku nebo kombinace špatně od žaludku a zvracení, vždy 1 (5,56%) udává výpadky paměti, kombinaci všech odpovědí nebo mu nic není a 6 respondentů (33,33%) udává kombinaci bolestí hlavy a žaludku
- **střední odborná škola s maturitou:** po 3 (15%) bolest hlavy nebo kombinace všech odpovědí, 4 (20%) je špatně od žaludku, 2 (10%) mají výpadky paměti, 5 (25%) udává kombinaci bolestí hlavy a žaludku a vždy 1 (5%) kombinaci špatně od žaludku se zvracením nebo žádné komplikace
- **gymnázium:** po 2 respondentech (9,09%) označilo jako komplikace druhý den po požití alkoholu bolesti hlavy, kombinaci špatně od žaludku a zvracení nebo neudávají žádné potíže, 4 (18,18%) je špatně od žaludku, 1 (4,55%) má výpadky paměti, 3 (13,64%) kombinaci všech odpovědí z nabídky a 7 (31,82%) kombinace bolesti hlavy a žaludku

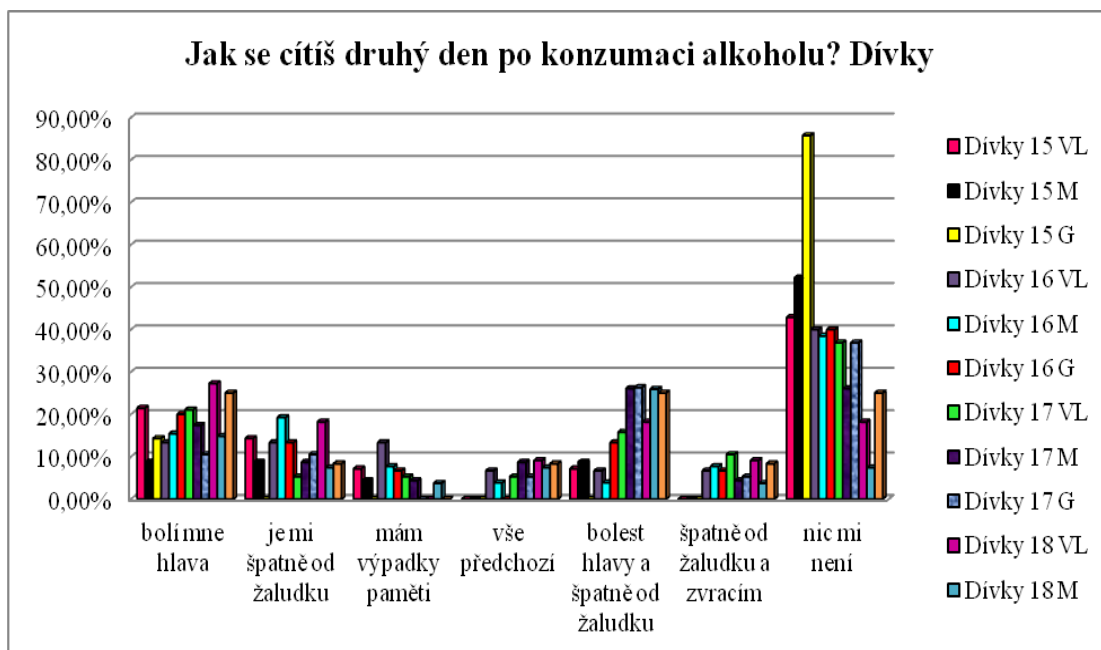
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (5,26%) bolet hlavy, po 2 (10,53%) je špatně od žaludku, kombinaci špatně od žaludku a zvracení nebo žádné potíže, 4 (21,05%) kombinaci všech nabízených odpovědí a 8 učňů (42,11%) kombinaci bolestí hlavy a žaludku

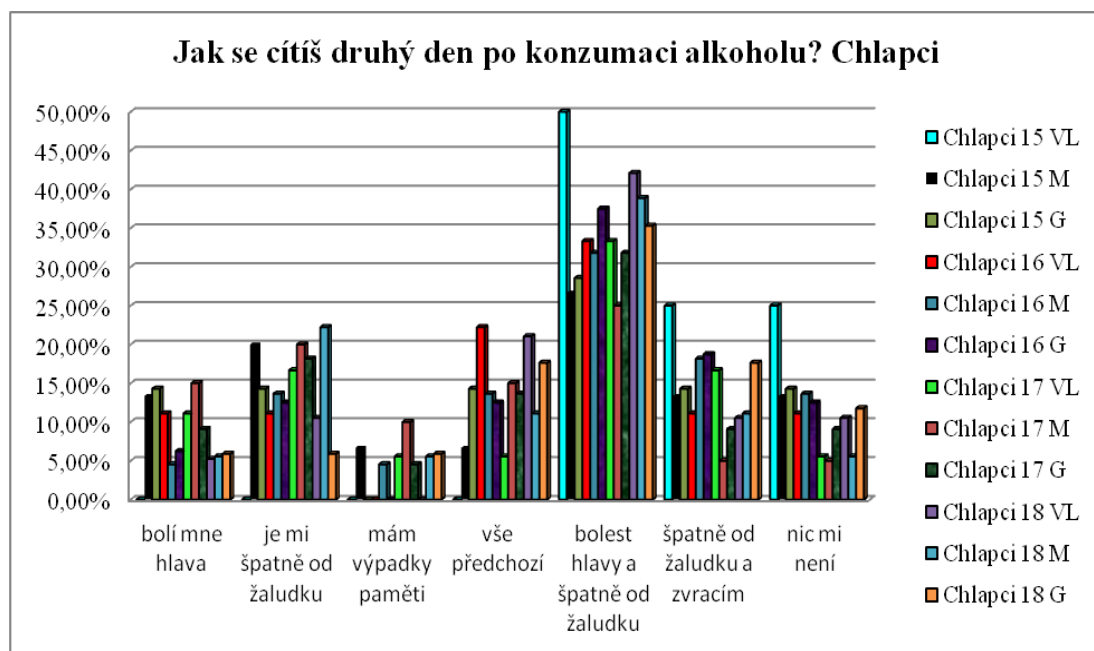
- **střední odborná škola s maturitou:** po 1 (5,56%) bolesti hlavy, výpadky paměti nebo bez komplikací, 4 (22,22%) je špatně od žaludku, po 2 (11,11%) kombinaci všech odpovědí z nabídky nebo špatně od žaludku se zvracením a 7 (38,89%) kombinace bolestí hlavy a žaludku

- **gymnázium:** vždy 1 (5,88%) bolesti hlavy, špatně od žaludku nebo výpadky paměti, po 3 (17,68%) kombinaci všech nabízených odpovědí nebo špatně od žaludku se zvracením, 6 (35,29%) kombinace bolestí hlavy a žaludku a 2 (11,76%) nic není

Graf č. 15.1 Jak se cítíš druhý den po konzumaci alkoholu. Dívky

Graf č. 15.2 Jak se cítíš druhý den po konzumaci alkoholu? Chlapci

Otázka č. 16 Kde získáváš nejčastěji peníze na nákup alkoholu?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 učenkyně (28,57%) od rodičů, 7 (50%) z brigády a po 1 (7,14%) od prarodičů nebo ji zvou kamarádi
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (13,04%) získává peníze od rodičů, 6 (26,09%) z brigády, 2 (8,7%) od prarodičů a 8 (34,78%) zvou kamarádi
- **gymnázium:** po 3 (42,86%) mají peníze od rodičů nebo je zvou kamarádi a 1 (14,29%) z brigády

Dívky 16 let:

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 3 (20%) od rodičů nebo je zvou kamarádi a 9 (60%) z brigády
- **střední odborná škola s maturitou:** 10 (38,46%) od rodičů, 14 (53,85%) z brigády a 2 (7,69%) zvou kamarádi
- **gymnázium:** 9 dívek (60%) uvedlo jako zdroj rodiče, 4 (26,67%) brigádu a 2 (13,33%) pozvání od kamarádů

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 7 (36,84%) od rodičů, 8 (42,11%) z brigády, 1 (5,26%) od prarodičů a 3 (15,79%) zvou kamarádi
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (8,7%) od rodičů, 15 (65,22%) z brigády, 1 (4,35%) od prarodičů a 3 (17,39%) zvou kamarádi
- **gymnázium:** 5 dívek (26,32%) získává peníze od rodičů, 11 (57,89%) z brigády a po 1 (5,26%) od prarodičů nebo ji zvou kamarádi

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (27,27%) od rodičů, 6 (54,55%) z brigády a po 1 (9,09%) od prarodičů nebo zvaním od kamarádů
- **střední odborná škola s maturitou:** vždy 4 respondentky (14,81%) od rodičů nebo je zvou kamarádi, 17 (62,96%) z brigády a 1 (3,7%) od prarodičů
- **gymnázium:** po 2 (16,67%) od rodičů nebo pozvání od kamarádů, 7 (58,33%) z brigády a 1 (8,33%) uvedla jako zdroj prarodiče

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (75%) získávají peníze od rodičů a 1 (25%) z brigády
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (33,33%) od rodičů, 9 (60%) z brigády a 1 (6,67%) od prarodičů
- **gymnázium:** po 1 (14,29%) od rodičů nebo prarodičů a 5 (71,43%) z brigády

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 (22,22%) uvedlo jako svůj přísun peněz rodiče nebo jiný zdroj: „byznys“ (doslovný přepis z dotazníku), 4 (44,44%) brigádu a 1 (11,11%) prarodiče
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (22,73%) od rodičů, 15 (68,18%) z brigády a 2 (9,09%) od prarodičů
- **gymnázium:** 4 (25%) od rodičů, 11 (68,75%) z brigády a 1 (6,25%) od prarodičů

Kategorie chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (16,67%) od rodičů, 13 (72,22%) brigáda a 1 (5,56%) prarodiče

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 dotazovaní (20%) získávají peníze od rodičů, 13 (65%) z brigády a 2 (10%) od prarodičů

- **gymnázium:** 3 (13,64%) od rodičů, 17 (77,27%) z brigády a 1 (4,55%) od prarodičů

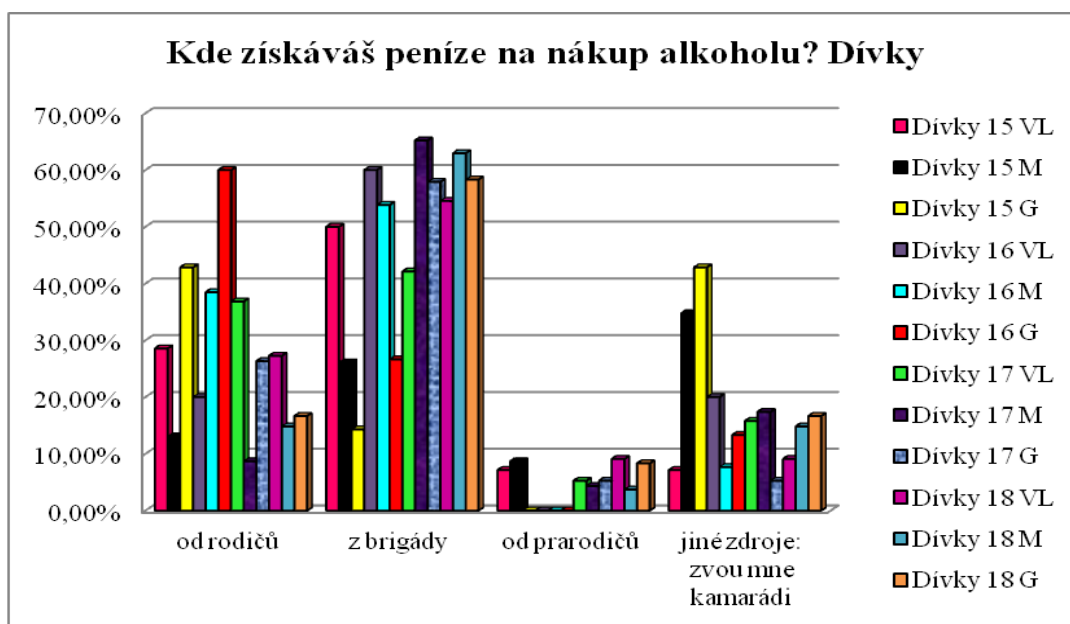
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (10,53%) od rodičů a 17 (89,47%) z brigády

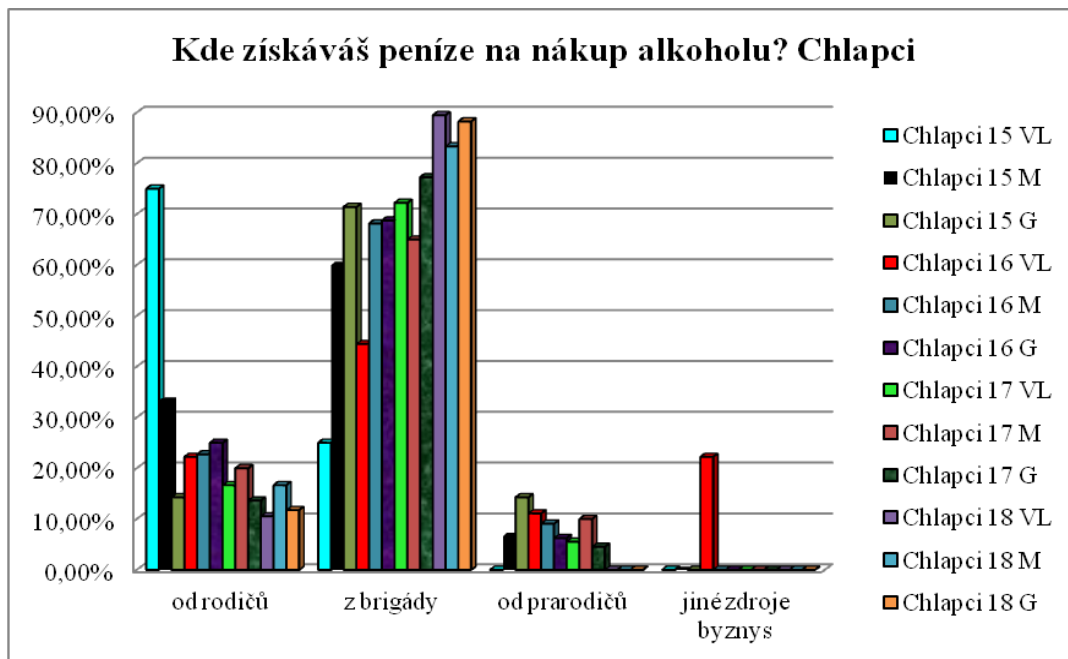
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (16,67%) od rodičů a 15 (83,33%) z brigády

- **gymnázium:** 2 (11,76%) od rodičů a 15 (88,24%) z brigády

Graf č. 16.1 Kde získáváš peníze na nákup alkoholu? Dívky

Graf č. 16.2 Kde získáváš peníze na nákup alkoholu? Chlapci

Otázka č. 17 Jaký druh alkoholu upřednostňuješ?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (28,57%) pivo, 6 (42,86%) víno, 1 (7,14%) míchané nápoje a 2 (14,29%) neupřednostňují žádný z nápojů, pijí vše.
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 studentky (17,39%) označili za oblíbený nápoj pivo, 9 (39,13%) víno a po 3 (13,04%) míchané nápoje nebo oblíbený nápoj nemají a pijí vše
- **gymnázium:** 1 (14,29%) pivo, 4 (57,14%) víno a 2 (28,57%) míchané nápoje

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 5 (33,33%) pivo, 7 (46,67%) víno, 2 (13,33%) míchané nápoje a 1 (6,67%) pije vše
- **střední odborná škola s maturitou:** 7 (26,92%) pivo, 10 (38,46%) víno, 5 (19,23%) míchané nápoje a 4 (15,38%) neupřednostňují nic a pijí vše
- **gymnázium:** 3 (20%) pivo, 8 (53,33%) víno a 4 (26,67%) míchané nápoje

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 7 (36,84%) pivo, 8 (42,11%) víno a po 2 (10,53%) míchané nápoje nebo pijí vše

- **střední odborná škola s maturitou:** po 6 respondentkách (26,09%) upřednostňuje pivo nebo míchané nápoje, 9 (39,13%) víno a 1 (4,35%) pije vše

- **gymnázium:** 3 (15,79%) pivo, 10 (52,63%) víno, 5 (26,32%) míchané nápoje a 1 (5,26%) neupřednostňuje žádný nápoj a pije vše

- dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 dívky (18,18%) dávají přednost pivu, 5 (45,45%) vínu, 3 (27,27%) míchaným nápojům a 1 (9,09%) pije vše

- **střední odborná škola s maturitou:** 6 (22,22%) pivo, 10 (37,04%) víno, 8 (29,63%) míchané nápoje a 2 (7,41%) pijí vše

- **gymnázium:** 3 (25%) pivo, po 4 (33,33%) víno a míchané nápoje a 1 (8,33%) pije vše

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (75%) upřednostňují pivo a 1 (25%) pije vše

- **střední odborná škola s maturitou:** 11 (73,33%) pivo, po 1 (6,67%) víno a míchané nápoje a 2 (13,33%) pijí vše

- **gymnázium:** 5 (71,43%) pivo a po 1 (14,29%) víno nebo vše

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 5 (55,56%) pivo, 2 (13,64%) víno a po 1 (11,11%) destiláty nebo vše

- **střední odborná škola s maturitou:** 11 dotazovaných (50%) upřednostňuje pivo, po 3 (13,64%) víno nebo pijí vše, 2 (9,09%) destiláty a 1 (4,55%) míchané nápoje

- **gymnázium:** 12 (75%) pivo, 2 (12,5%) víno a po 1 (6,25%) míchané nápoje nebo pijí vše

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 12 (66,67%) pivo, a po 2 (11,11%) víno, míchané nápoje nebo vše

- **střední odborná škola s maturitou:** 12 (60%) pivo, po 3 (15%) víno nebo vše a po 1 (5%) destiláty nebo míchané nápoje

- **gymnázium:** 14 (63,64%) pivo, vždy 2 (9,09%) víno nebo míchané nápoje a 4 (18,18%) vše

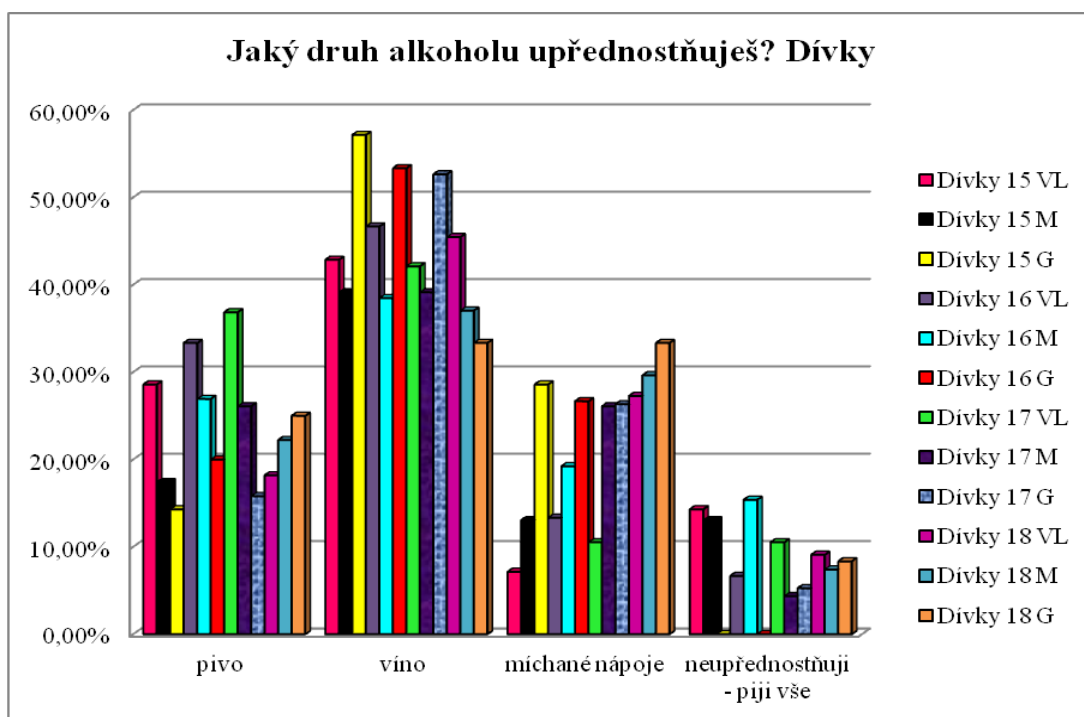
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (47,37%) pivo, po 2 (10,53%) víno nebo míchané nápoje, 1 (5,26%) destiláty a 5 (26,32%) pije vše

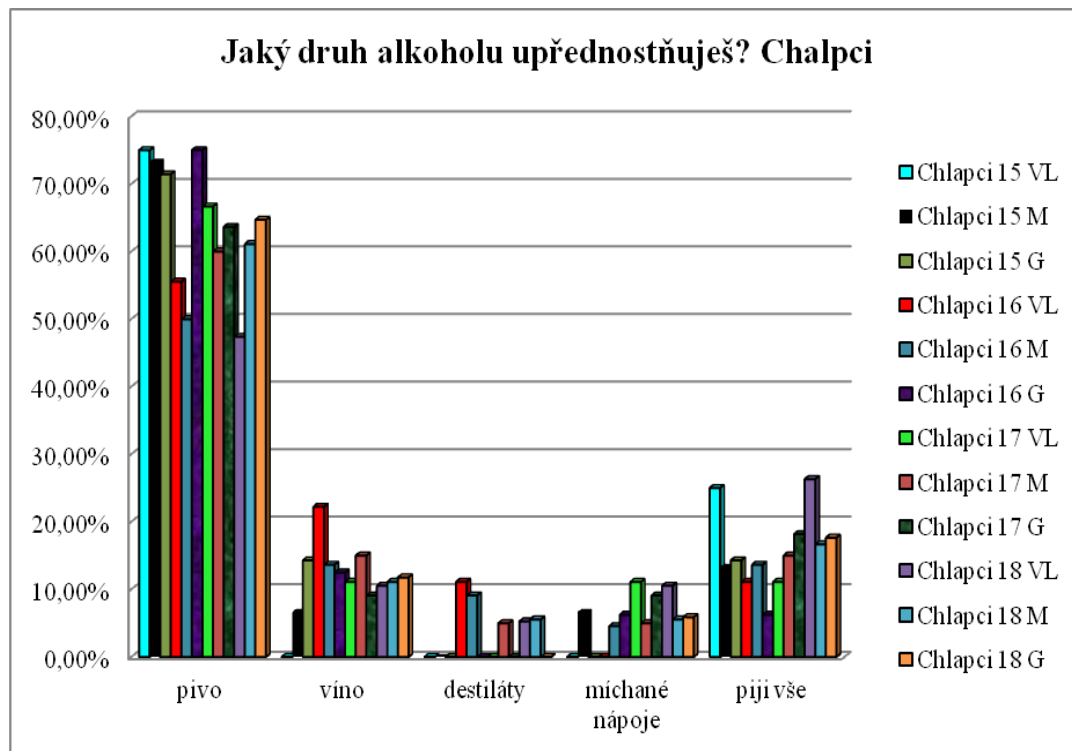
- **střední odborná škola s maturitou:** 11 maturantů (61,11%) upřednostňuje pivo, 2 (11,11%) víno, po 1 (5,56%) destiláty nebo míchané nápoje a 3 (16,67%) pijí vše

- **gymnázium:** 11 (64,71%) pivo, 2 (11,76%) víno, 1 (5,88%) míchané nápoje a 3 (17,65%) pijí vše

Graf č. 17.1 Jaký druh alkoholu upřednostňuješ? Dívky

Graf č. 17.2 Jaký druh alkoholu upřednostňuješ? Chlapci

Otázka č. 18 Kolik a jakého alkoholu vypiješ za večer, když jdeš pít?

1 sklenička = 0,5l piva; 0,2l vína; míchaný alkoholický nápoj; 0,04dcl tvrdého alkoholu

Pro přehlednost jsem zde grafy rozdělila ještě do podskupin pivo + víno a destiláty + míchané nápoje.

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **pivo:** po 2 (14,29%) 1-2 skleničky a 3-4 skleničky za večer a 1 (7,14%) 5 a více skleniček
- **víno:** po 3 respondentkách (21,43%) 1-2 a 3-4 skleničky za večer
- **míchané nápoje:** 1 (7,14%) 3-4 skleničky za večer
- **destiláty:** 1 (7,14%) 1-2 skleničky za večer

- střední odborná škola s maturitou:

- **pivo:** po 1 studentce (4,35%) 1-2 a 5 a více skleniček během večera a 3 (13,04%) 3-4 skleničky
- **víno:** 3 (13,04%), 1-2 skleničky, 4 (17,39%) 3-4 skleničky a 1 dotazovaná (4,35%) 5 a více skleniček za večer
- **míchané nápoje:** 1 (4,35%) 1-2 skleničky a 2 (8,7%) 3-4 skleničky za večer
- **destiláty:** 2 maturantky (8,7%) 1-2 skleničky a 1 (4,35%) 3-4 skleničky

- gymnázium – pivo: 1 respondentka (14,29%) 3-4 skleničky za večer

- **víno:** 2 (28,57%) 1-2 skleničky a 1 (14,29%) 3-4 skleničky
- **míchané nápoje:** 3 dotazované (28,57%) 3-4 skleničky za večer
- **destiláty:** 1 (14,29%) 1- 2 skleničky za večer

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **pivo:** 3 (20%) 1-2 skleničky za večer a 2 (13,33%) 3-4 skleničky
- **víno:** 2 (13,33%) 1-2 skleničky, 3 (20%) 3-4 skleničky a 1 (6,67%) 5 a více skleniček za večer
- **míchané nápoje:** 1 (6,67%) 1-2 skleničky a 3 (20%) 3-4 skleničky
- **destiláty:** 3 (20%) 1-2 skleničky a 1 (6,67%) 3-4 skleničky za večer

- střední odborná škola s maturitou:

- **pivo:** 4 (15,38%) 1-2 skleničky, 3 (11,54%) 3-4 skleničky a 1 (3,85%) 5 a více skleniček za večer
- **víno:** po 4 dotazovaných (15,38%) 1-2 a 3-4 skleničky a 1 (3,85%) 5 a více skleniček během večera
- **míchané nápoje:** po 1 (3,85%) 1-2 a 5 a více skleniček a 4 (15,38%) 3 až 4 skleničky za večer
- **destiláty:** vždy 2 dotazované (7,69%) 1-2 a 3-4 skleničky a 1 (3,85%) 5 a více skleniček za večer

- **gymnázium – pivo:** 2 (13,33%) 1-2 skleničky a 1 (6,67%) 3-4 skleničky za večer
- **víno:** 5 (33,33%) 1-2 skleničky, 2 (13,33%) 3-4 skleničky a 1 (6,67%) 5 a více skleniček za večer
- **míchané nápoje:** po 1 (6,67%) 1-2 nebo 5 a více skleniček a 2 (13,33%) 3-4 skleničky během večera
- **destiláty:** 1 (6,67%) 1-2 skleničky za večer

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **pivo:** 2 studentky (10,53%) 1-2 skleničky, 5 (26,32%) 3-4 skleničky a 1 (5,26%) 5 a více skleniček za večer
- **víno:** 3 (15,79%) 1-2 skleničky, 5 (26,32%) 3-4 skleničky a 1 (5,26%) 5 a více skleniček za večer
- **míchané nápoje:** 1 (5,26%) 1-2 skleničky a 3 (15,79%) 3-4 skleničky
- **destiláty:** po 2 učenkách (10,53%) 1-2 nebo 3-4 skleničky a 1 (5,26%) 5 a více skleniček za večer

- střední odborná škola s maturitou:

- **pivo:** 2 (8,7%) 1-2 skleničky, 4 (17,39%) 3-4 skleničky a 1 (4,35%) 5 a více skleniček během večera
- **víno:** 3 dotazovaná (13,04%) uvedly konzumaci ve výši 1-2 skleniček, 7 (30,43%) 3-4 skleniček a 1 (4,35%) 5 a více skleniček za večer
- **míchané nápoje:** 2 (8,7%) 1-2 skleničky, 4 (17,39%) 3-4 skleničky a 1 (4,35%) 5 a více skleniček za večer
- **destiláty:** 2 (8,7%) 1-2 skleničky, 3 (13,04%) 3-4 skleničky a 1 (4,35%) 5 a více skleniček za večer

- **gymnázium – pivo:** 2 (10,53%) 1-2 skleničky a 1 (5,26%) 3-4 skleničky za večer
- **víno:** 7 (36,84%) 1-2 skleničky, 2 (10,53%) 3-4 skleničky a 1 (5,26%) 5 a více skleniček během večera
- **míchané nápoje:** 2 (10,53%) 1-2 skleničky, 3 (15,79%) 3-4 skleničky a 1 (5,26%) 5 a více skleniček
- **destiláty:** 2 (10,53%) 1-2 skleničky za večer

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **pivo:** po 1 respondentce (9,09%) 1-2 skleničky nebo 5 a více skleniček a 2 (18,18%) 3-4 skleničky za večer
- **víno:** 2 (18,18%) 1-2 skleničky, 3 (27,27%) 3-4 skleničky a 1 (9,09) 5 a více skleniček
- **míchané nápoje:** 1 (9,09%) 1-2 skleničky a 5 (45,45%) 3-4 skleničky
- **destiláty:** po 2 učenkách (18,18%) 1-2 nebo 3-4 skleničky a 1 (9,09%) 5 a více skleniček během večera

- střední odborná škola s maturitou:

- **pivo:** 2 (7,41%) 1-2 skleničky, 4 (14,81%) 3-4 skleničky a 1 (3,7%) 5 a více skleniček za večer
- **víno:** 3 (11,11%) 1-2 skleničky a 6 (22,22%) 3-4 skleničky za večer
- **míchané nápoje:** 3 studentky (11,11%) udávají svou celovečerní konzumaci v množství 1-2 skleničky, 6 (22,22%) 3-4 skleničky a 1 (3,7%) 5 a více skleniček
- **destiláty:** 2 (7,41%) 1-2 skleničky, 3 (11,11%) 3-4 skleničky a 1 (3,7%) 5 a více skleniček za večer

- gymnázium – pivo: 2 (16,67%) 1-2 skleničky a 1 (8,33%) 3-4 skleničky

- **víno:** po 2 (16,67%) 1-2 nebo 3-4 skleničky za večer
- **míchané nápoje:** 1 (8,33%) 1-2 skleničky a 3 (25%) 3-4 skleničky
- **destiláty:** vždy po 1 (8,33%) 1-2 nebo 3-4 skleničky za večer

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **pivo i destiláty:** vždy po 1 dotazovaném (25%) 1-2 nebo 5 a více skleniček a vždy 2 (50%) 3-4 skleničky za večer

- střední odborná škola s maturitou

- **pivo:** 3 (20%) 1-2 skleničky, 6 (40%) 3-4 skleničky a 2 (13,33%) 5 a více skleniček během večera
- **víno:** po 1 (6,67%) 1-2 nebo 3-4 skleničky
- **míchané nápoje:** 3 (20%) 1-2 skleničky za večer

- **destiláty:** 2 (13,33%) 1-2 skleničky, 3 (20%) 3-4 skleničky a 1 (6,67%) 5 a více skleniček
- **gymnázium – pivo:** 3 (42,86%) 1-2 skleničky, 2 (28,57%) 3-4 skleničky a 1 (14,29%) 5 a více skleniček
- **víno:** 1 respondent (14,29%) 1-2 skleničky za večer
- **destiláty:** 1 respondent (14,29%) 1-2 skleničky během večera

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:**
 - **pivo:** vždy po 3 (33,33%) 1-2 nebo 3-4 skleničky za večer
 - **víno:** po 1 respondentovi (11,11%) 1-2 nebo 3-4 skleničky za večer
 - **míchané nápoje:** 2 (22,22%) 1-2 skleničky
 - **destiláty:** 2 (22,22%) 1-2 skleničky a po 1 (11,11%) 3-4 nebo 5 a více skleničky za večer
- **střední odborná škola s maturitou:**
 - **pivo:** 4 (18,18%) 1-2 skleničky, 6 (27,27%) 3-4 skleničky a 1 (4,55%) 5 a více skleniček
 - **víno:** po 1 (4,55%) 1-2 nebo 5 a více skleniček a 2 (9,09%) 3-4 skleničky během večera
 - **míchané nápoje:** 3 (13,64%) 1-2 skleničky a 1 (4,55%) 3-4 skleničky
 - **destiláty:** po 3 (13,64%) 1-2 nebo 3-4 skleničky a 1 dotazovaný (4,55%) celovečerní konzumaci 5 a více skleniček
- **gymnázium – pivo:** 4 (25%) 1-2 skleničky, 5 (31,25%) 3-4 skleničky a 1 (6,25%) 5 a více skleniček
 - **víno:** 2 respondenti (12,5%) uvedli konzumaci 1-2 skleničky za večer
 - **míchané nápoje:** 2 (12,5%) uvedli 1-2 skleničky
 - **destiláty:** 1 (6,25%) 1-2 skleniček

Kategorie chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:**
 - **pivo:** 3 učni (16,67%) udávají svou celovečerní konzumaci v množství 1-2 skleničky, 6 (33,33%) 3-4 skleničky a 1 (5,56%) 5 a více skleniček

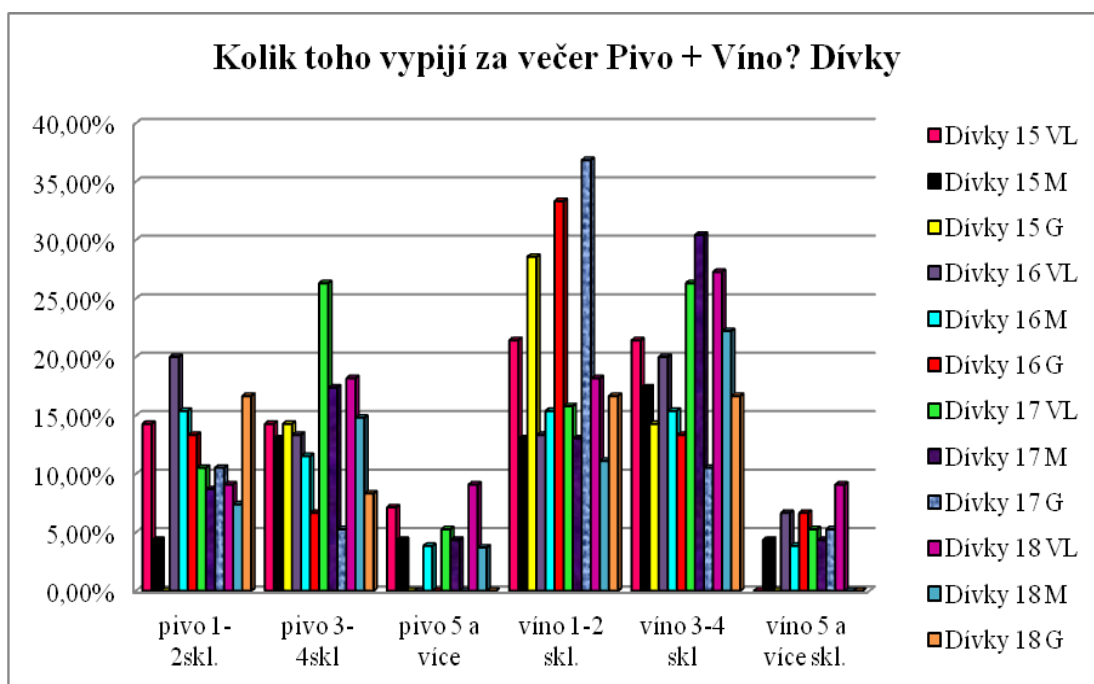
- **víno:** po 1 (5,56%) 1-2 nebo 3-4 skleničky za večer
 - **míchané nápoje:** vždy 1 (5,56%) 1-2 nebo 3-4 skleničky
 - **destiláty:** 2 (11,11%) 1-2 skleničky, 4 (22,22%) 3-4 skleničky a 1 (5,56%) 5 a více skleniček za večer
- střední odborná škola s maturitou**
- **pivo:** 3 (15%) 1-2 skleničky, 7 (35%) 3-4 skleničky a 2 (10%) 5 a více skleniček
 - **víno:** 2 (10%) 1-2 skleničky a 1 (5%) 3-4 skleničky za večer
 - **míchané nápoje:** 1 (5%) 1-2 skleničky a 2 (10%) 3-4 skleničky
 - **destiláty:** 3 (15%) 1-2 skleničky a po 2 dotazovaných (10%) 3-4 nebo 5 a více skleniček během večera co pijí
- gymnázium – pivo:** 5 (22,73%) 1-2 skleničky, 7 (31,82%) 3-4 skleničky a 1 (4,55%) 5 a více skleniček
- **víno:** 2 (9,09%) 1-2 skleničky za večer
 - **míchané nápoje:** 2 (9,09%) 3-4 skleničky a 1 (4,55%) 5 a více skleniček
 - **destiláty:** 2 (9,09%) 1-2 skleničky a po 1 (4,55%) 3-4 nebo 5 a více skleniček za večer

Chlapci 18 let

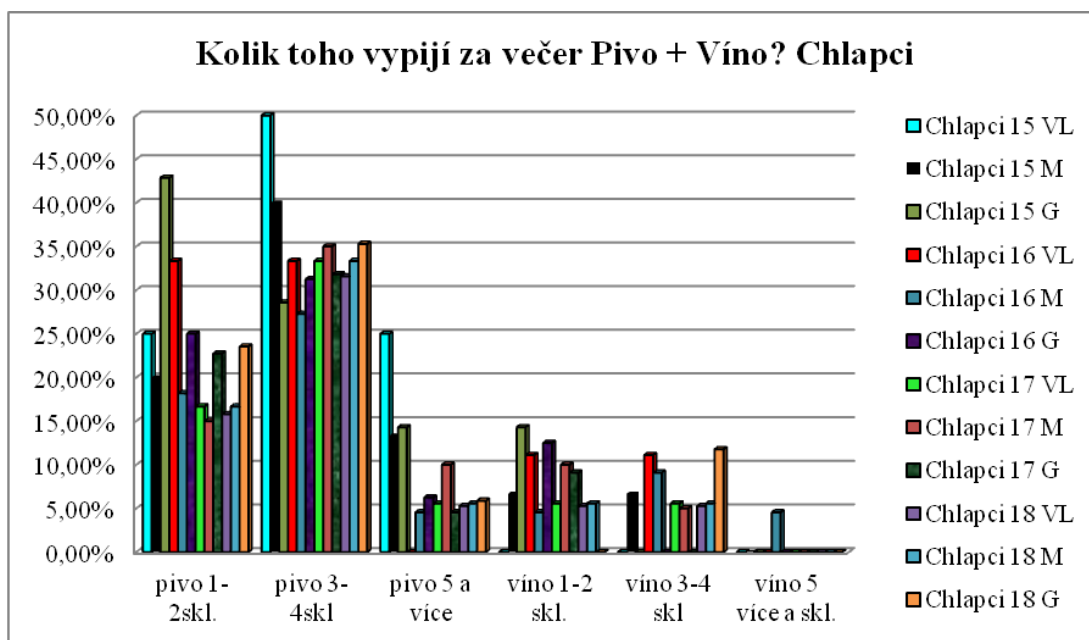
- střední odborná škola s výučním listem:**
- **pivo:** 3 (15,79%) 1-2 skleničky, 6 (31,38%) 3-4 skleničky a 1 (5,26%) 5 a více skleniček
 - **víno:** po 1 (5,26%) 1-2 nebo 3-4 skleničky za večer
 - **míchané nápoje:** po 2 dotazovaných (10,53%) 3-4 nebo 5 a více skleniček během večera co jdou pít
 - **destiláty:** 3 (15,79%) 1-2 skleničky a po 2 (10,53%) 3-4 nebo 5 a více skleniček
- střední odborná škola s maturitou:**
- **pivo:** 3 (16,67%) 1-2 skleničky, 6 (33,33%) 3-4 skleničky a 1 (5,56%) 5 a více skleniček
 - **víno:** vždy 1 (5,56%) 1-2 nebo 3-4 skleničky

- **míchané nápoje:** 1 (5,56%) 1-2 skleničky a 2 (11,11%) 3-4 skleničky
- **destiláty:** po 3 (16,67%) 1-2 nebo 3-4 skleničky a 1 (5,56%) 5 a více skleniček za večer
- **gymnázium – pivo:** 4 (23,53%) 1-2 skleničky, 6 (35,29%) 3-4 skleničky a 1 (5,88%) 5 a více skleniček
- **víno:** 2 (11,76%) 3-4 skleničky
- **míchané nápoje:** 2 (11,76%) 3-4 skleničky
- **destiláty:** vždy 2 (11,76%) 1-2 nebo 3-4 skleničky a 1 (5,88%) 5 a více skleniček za večer

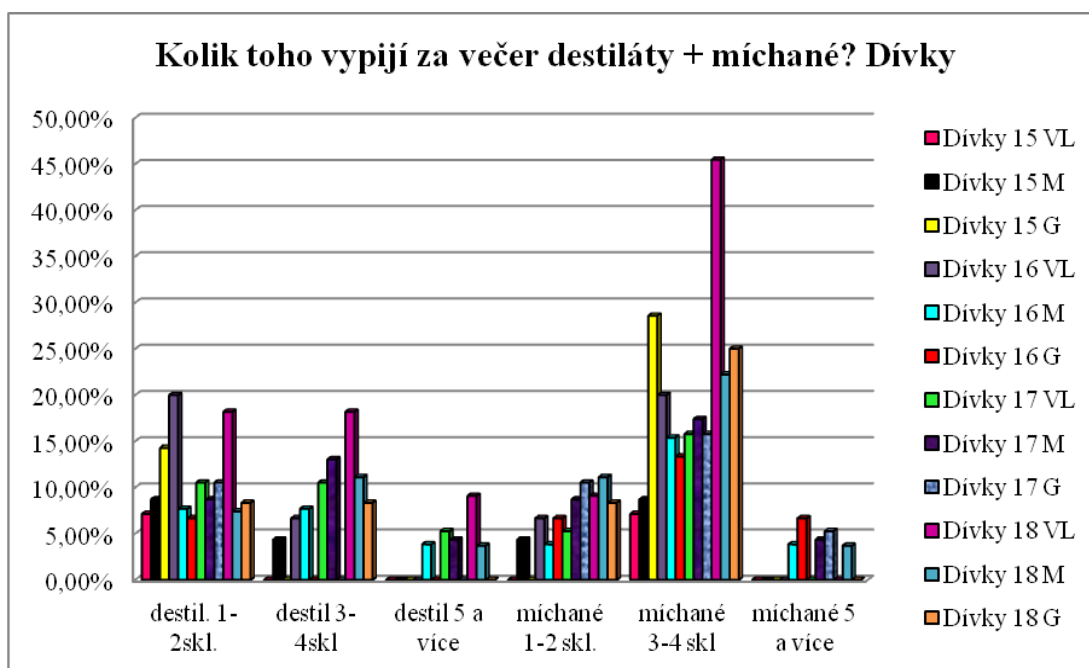
Graf č. 18.1 Kolik vypijí za večer Pivo+Víno. Dívky

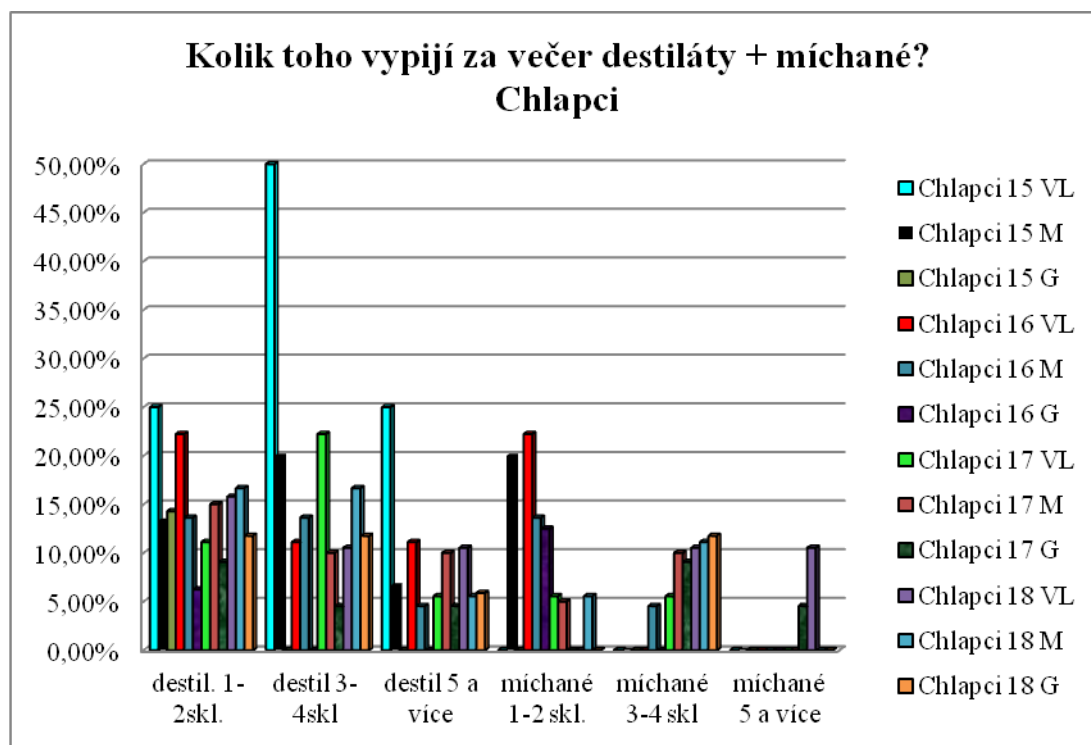
Graf č. 18.2 Kolik vypijí za večer Pivo+Víno. Chlapci

Graf č. 18.3 Kolik vypijí za večer Destiláty + Míchané. Dívky

Graf č. 18.4 Kolik vypijí za večer Destiláty + Míchané. Chlapci

Otázka č. 19 Ví rodiče, že konzumuješ alkohol?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 dotazované (7,14%) určitě vědí a určitě nevědí, 3 (21,43%) si myslí, že to rodiče ví a 8 (57,14%) si myslí, že nevědí
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (8,7%) určitě vědí, 3 (13,04%) myslím, že vědí, 10 (43,48%) myslím, že nevědí a 4 (17,39%) uvádí odpověď určitě nevědí
- **gymnázium:** po 1 (14,29%) určitě vědí a určitě nevědí, 2 (28,57%) myslím, že vědí a 3 (42,86%) myslím, že nevědí

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (6,67%) uvádí, že rodiče určitě vědí, že pije alkohol, 4 (26,67%) si myslí, že to rodiče vědí, 8 (53,33%) si myslí, že nevědí a 2 učenky (13,33%) udávají, že to rodiče určitě nevědí
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (11,54%) určitě vědí, 10 (38,46%) myslím, že vědí, 9 (34,62%) myslí, že nevědí a 4 (15,38%) určitě nevědí

- **gymnázium:** 1 (6,67%) určitě vědí, 5 (33,33%) myslím, že vědí, 7 (46,67%) myslím, že nevědí a 2 (13,33%) určitě nevědí

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 učenky (10,53%) uvádějí odpověď „určitě vědí“, 11 (57,89%) „myslím, že vědí“, 5 (26,32%) „myslím, že nevědí“ a 1 (5,26%) „určitě nevědí“

- **střední odborná škola s maturitou:** 6 (26,09%) určitě vědí, 12 (52,17%) myslím, že vědí, 3 (13,04%) myslím, že nevědí a 1 (4,35%) určitě nevědí

- **gymnázium:** 13 (68,42%) určitě vědí, 3 (15,79%) myslím, že vědí a 2 (10,53%) myslím, že nevědí

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (81,82%) určitě vědí a 2 (18,18%) myslím, že vědí

- **střední odborná škola s maturitou:** 21 (77,78%) určitě vědí, 3 (11,11%) myslím, že vědí a 2 (7,41%) myslím, že nevědí

- **gymnázium:** 10 (83,33%) určitě vědí a 2 (16,67%) myslím, že vědí

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (25%) myslím, že nevědí a 3 (75%) určitě nevědí

- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (13,33%) myslí, že rodiče vědí, že pijí alkohol, 7 (46,67%) myslí, že nevědí a 5 (33,33%) uvádějí, že to rodiče určitě nevědí

- **gymnázium:** 1 (14,29%) myslím, že vědí, 2 (28,57%) myslím, že nevědí a 4 (57,14%) určitě vědí

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (11,11%) určitě vědí, po 3 (33,3%) myslím, že vědí nebo myslím, že nevědí a 2 (22,22%) určitě nevědí

- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (13,64%) určitě vědí, 6 (27,27%) myslím, že vědí, 9 (40,91%) myslím, že nevědí a 4 (18,18%) určitě nevědí

- **gymnázium:** po 1 dotazovaném (6,25%) určitě vědí nebo určitě nevědí, 4 (25%) myslím, že vědí a 10 (62,5%) myslím, že nevědí

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 3 (16,67%) uvedli odpovědi „určitě vědí“ a „určitě nevědí“, 6 (33,33%) „myslím, že vědí“ a 5 (27,78%) „myslím, že nevědí“

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (20%) určitě vědí, 5 (25%) myslím, že vědí, 8 (40%) myslím, že nevědí a 2 (10%) určitě nevědí

- **gymnázium:** 1 (4,55%) určitě vědí, 10 (45,45%), 7 (31,82%) myslím, že nevědí a 3 (13,64%) určitě nevědí

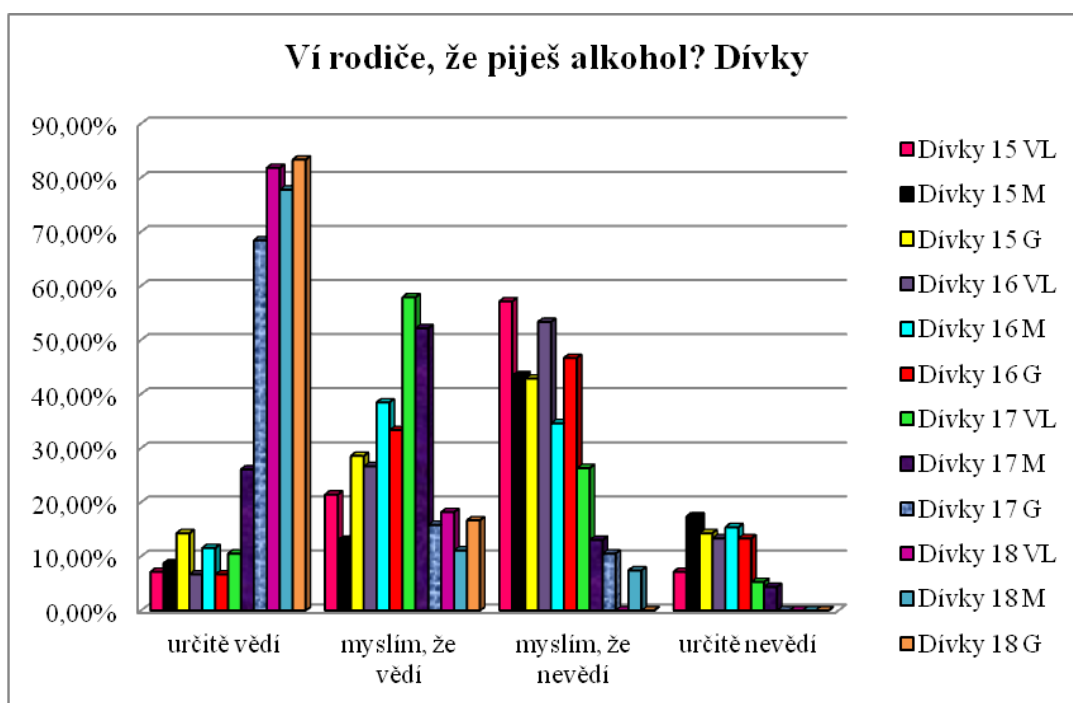
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 16 (84,21%) určitě vědí, 2 (10,53%) myslím, že vědí a 1 (5,26%) myslím, že nevědí

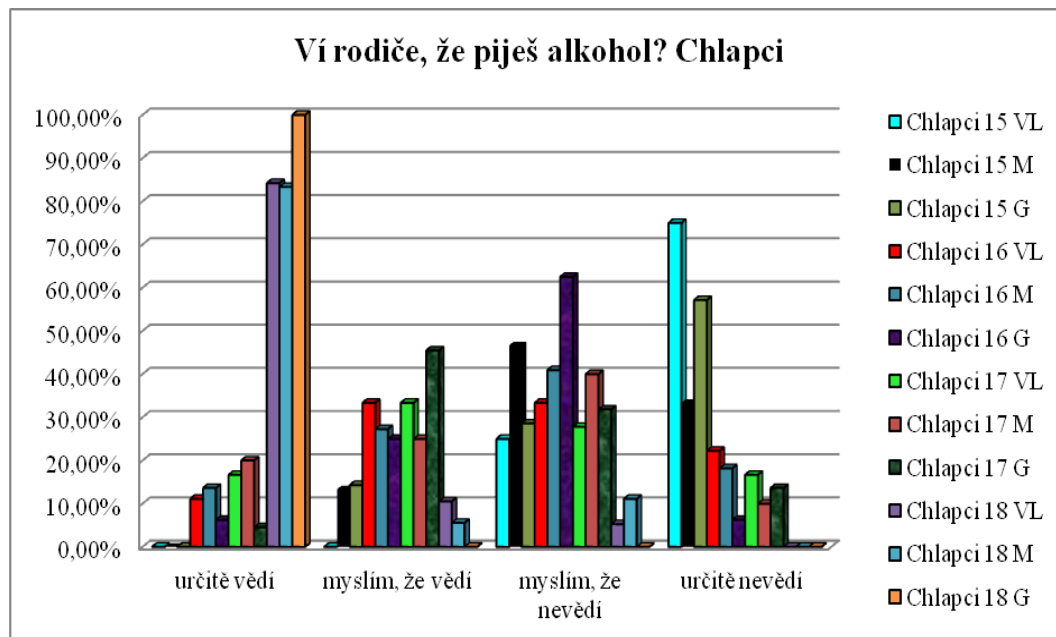
- **střední odborná škola s maturitou:** 15 (83,33%) určitě vědí, 1 (5,56%) myslím, že vědí a 2 (11,11%) myslím, že nevědí

- **gymnázium:** 17 (100%) určitě vědí

Graf č. 19.1 Ví rodiče, že piješ alkohol? Dívky

Graf č. 19.2 Ví rodiče, že piješ alkohol? Chlapci

Otázka č. 20 Opil/a jsi se někdy?

Dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 11 (78,57%) ano a 2 (14,29%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 12 (52,17%) ano a 7 (30,43%) ne
- gymnázium: 3 (42,86%) ano a 4 (57,14%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 12 (80%) ano a 3 (20%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 18 (69,23%) ano a 8 (30,77%) ne
- gymnázium: 8 (53,33%) ano a 7 (46,67%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 17 (89,47%) ano a 2 (10,53%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 18 (78,26%) ano a 4 (17,39%) ne
- gymnázium: 12 (63,16%) ano a 6 (31,58%) ne

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 10 (90,91%) ano a 1 (9,09%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 25 (92,59%) ano a 2 (7,41%) ne
- gymnázium: 10 (83,33%) ano a 2 (16,67%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 4 (100%) ano
- střední odborná škola s maturitou: 12 (80%) ano a 3 (20%) ne
- gymnázium: 3 (42,86%) ano a 4 (57,14%) ne

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 8 (88,89%) ano a 1 (11,11%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 18 (81,82%) ano a 4 (18,18%) ne
- gymnázium: 10 (62,5%) ano a 6 (37,5%) ne

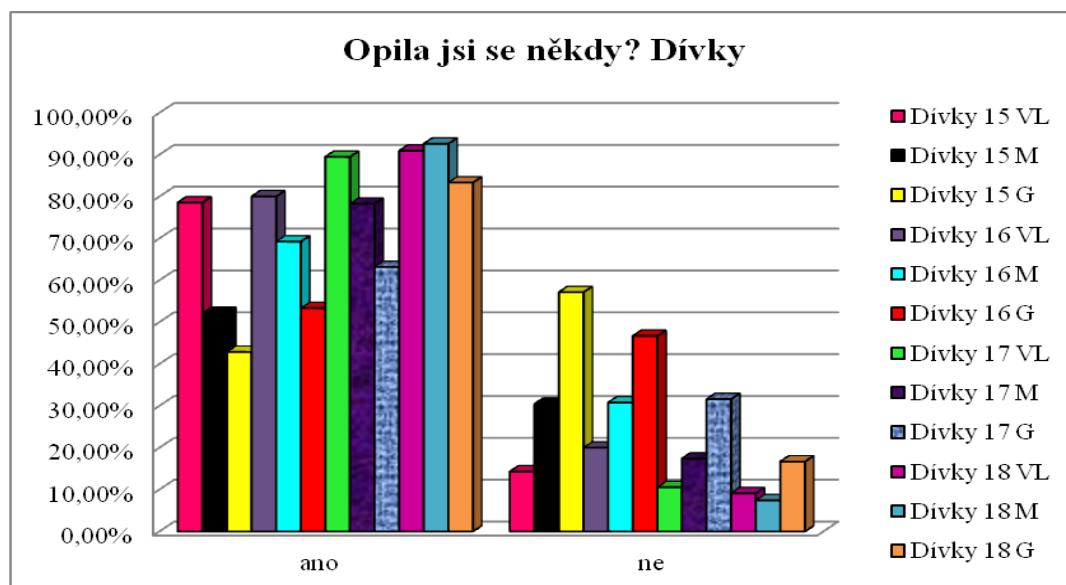
Chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 15 (83,33%) ano a 2 (11,11%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 15 (75%) ano a 4 (20%) ne
- gymnázium: 15 (68,18%) ano a 6 (27,27%) ne

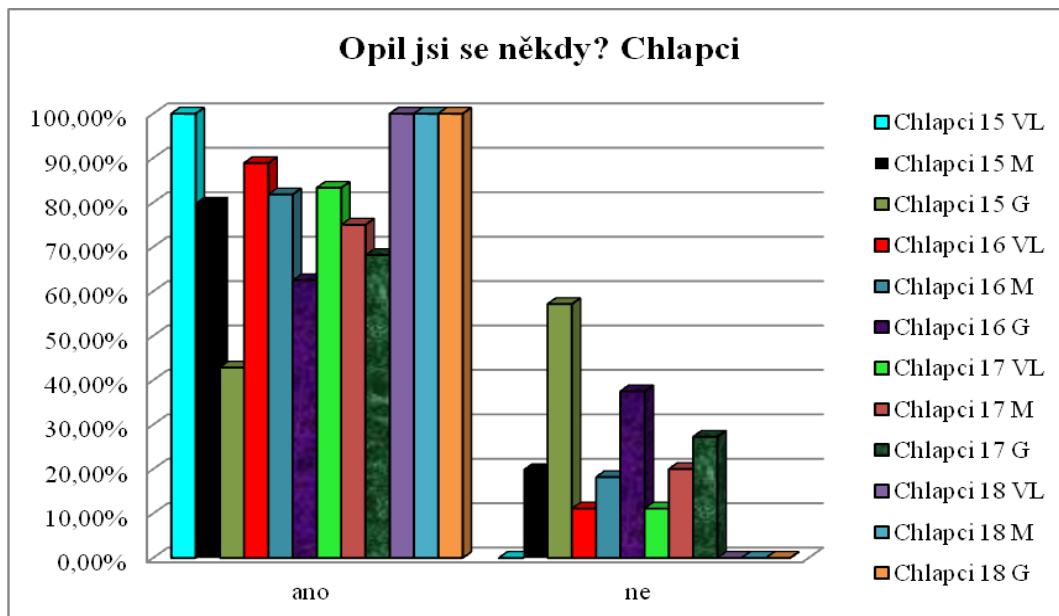
Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 19 (100%) ano
- střední odborná škola s maturitou: 18 (100%) ano
- gymnázium: 17 (100%) ano

Graf č. 20.1 Opila jsi se někdy? Dívky

Graf č. 20.2 Opil jsi se někdy? Chlapci

Otázka č. 21 Měl /a jsi někdy pocit, že jsi na alkoholu závislý /á?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (7,14%) ano a 12 (85,71%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (8,7%) ano a 17 (73,91%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (13,33%) ano a 13 (86,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (11,54%) ano a 23 (88,46%) ne
- gymnázium: 15 (100%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (15,79%) ano a 16 (84,21%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (8,7%) ano a 20 (86,96%) ne
- gymnázium: 1 (5,26%) ano a 17 (89,47%) ne

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (9,09%) ano a 10 (90,91%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (7,41%) ano a 24 (88,89%) ne
- gymnázium: 1 (8,33%) ano a 11 (91,67%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 4 (100%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 15 (100%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (11,11%) ano a 8 (88,89%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (4,55%) ano a 21 (95,45%) ne
- gymnázium: 16 (100%) ne

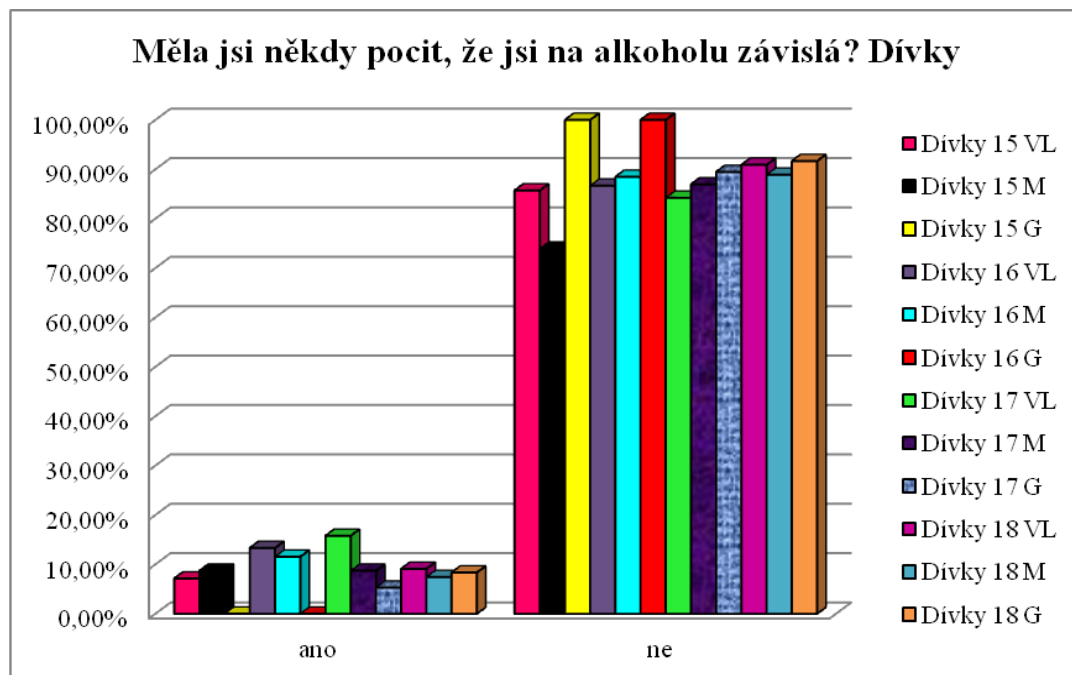
Chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (5,56%) ano a 16 (88,89%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (5%) ano a 18 (90%) ne
- gymnázium: 1 (4,55%) ano a 20 (90,91%) ne

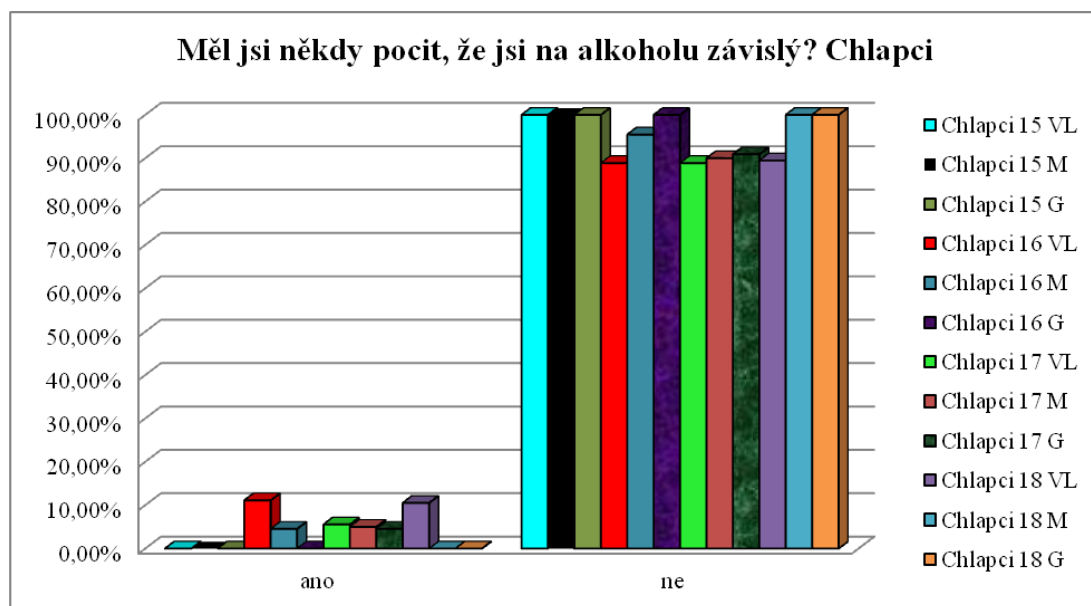
Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (10,53%) ano a 17 (89,47%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 18 (100%) ne
- gymnázium: 17 (100%) ne

Graf č. 21.1 Měla jsi někdy pocit, že jsi na alkoholu závislá? Dívky

Graf č. 21.2 Měl jsi někdy pocit, že jsi na alkoholu závislý? Chlapci

Otázka č. 22 Stalo se ti někdy, že jsi musel /a zvyšovat množství alkoholu abys dosáhl / a účinku, ke kterému ti dříve stačilo menší množství?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (7,14%) ano a 12 (85,71%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (8,7%) ano a 17 (73,91%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (20%) ano a 12 (80%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (7,69%) ano a 24 (92,31%) ne
- gymnázium: 15 (100%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 5 (26,32%) ano a 14 (73,68%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (8,7%) ano a 19 (82,61%) ne
- gymnázium: 1 (5,26%) ano a 17 (89,47%) ne

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 5 (45,45%) ano a 6 (54,55%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 4 (14,81%) ano a 22 (88,89%) ne
- gymnázium: 2 (16,67%) ano a 10 (83,33%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (25%) ano a 3 (75%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (6,67%) ano a 14 (93,33%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (22,22%) ano a 7 (77,78%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (13,64%) ano a 19 (86,36%) ne
- gymnázium: 1 (6,25%) ano a 15 (93,75%) ne

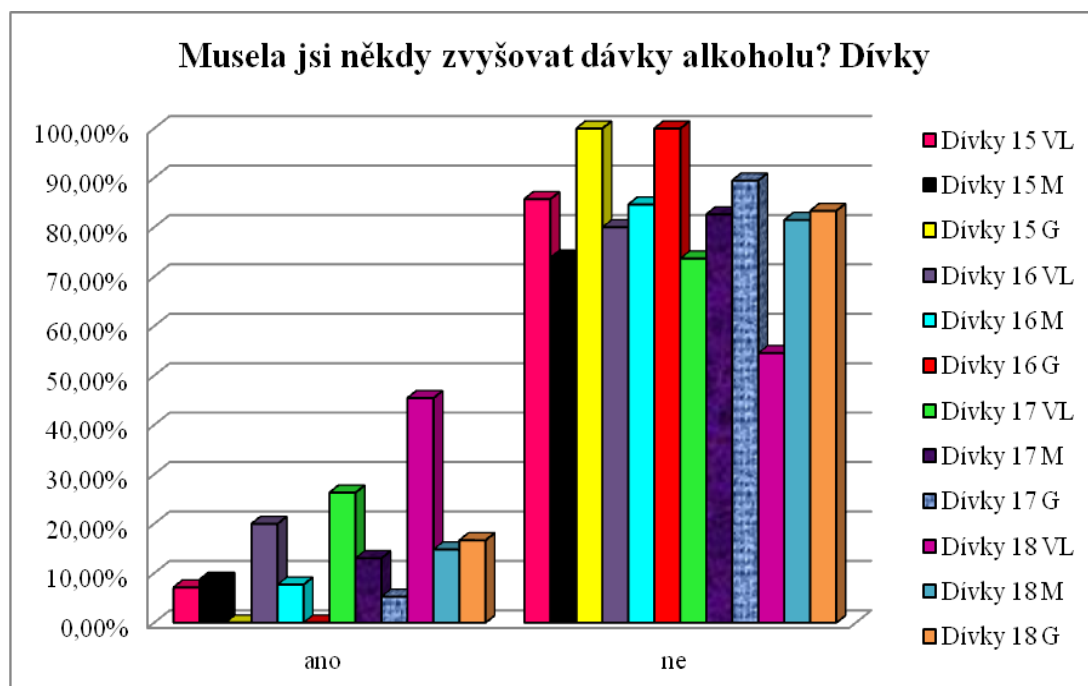
Chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (16,67%) ano a 14 (77,78%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (10%) ano a 17 (85%) ne
- gymnázium: 1 (4,55%) ano a 17 (90,91%) ne

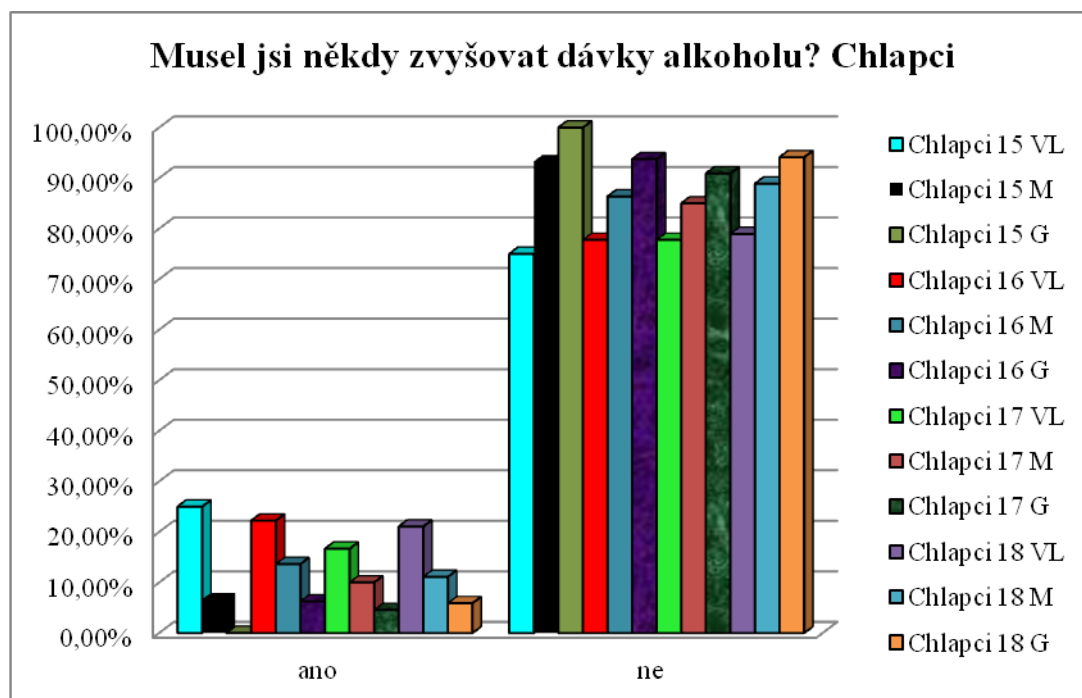
Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 4 (21,05%) ano a 15 (78,95%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (21,05%) ano a 16 (78,95%) ne
- gymnázium: 1 (5,88%) ano a 16 (94,12%) ne

Graf č. 22.1 Musela jsi někdy zvyšovat dávky alkoholu? Dívky

Graf č. 22.2 Musel jsi někdy zvyšovat dávky alkoholu? Chlapci

Otázka č. 23 Měl/a jsi někdy kázeňský problém ve škole nebo v domově mládeže, který souvisel s alkoholem?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 13 (92,86%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (4,35%) ano a 18 (78,26%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (13,33%) ano a 13 (86,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (3,85%) ano a 25 (96,15%) ne
- gymnázium: 15 (100%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (10,53%) ano a 17 (89,47%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (13,04%) ano a 19 (82,61%) ne
- gymnázium: 1 (5,26%) ano a 17 (89,47%) ne

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (9,09%) ano a 10 (90,91%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 1 (3,7%) ano a 25 (92,59%) ne
- **gymnázium:** 12 (100%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (25%) ano a 3 (75%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (13,33%) ano a 13 (86,67%) ne
- **gymnázium:** 7 (100%) ne

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (22,22%) ano a 7 (77,78%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (18,18%) ano a 18 (81,82%) ne
- **gymnázium:** 16 (100%) ne

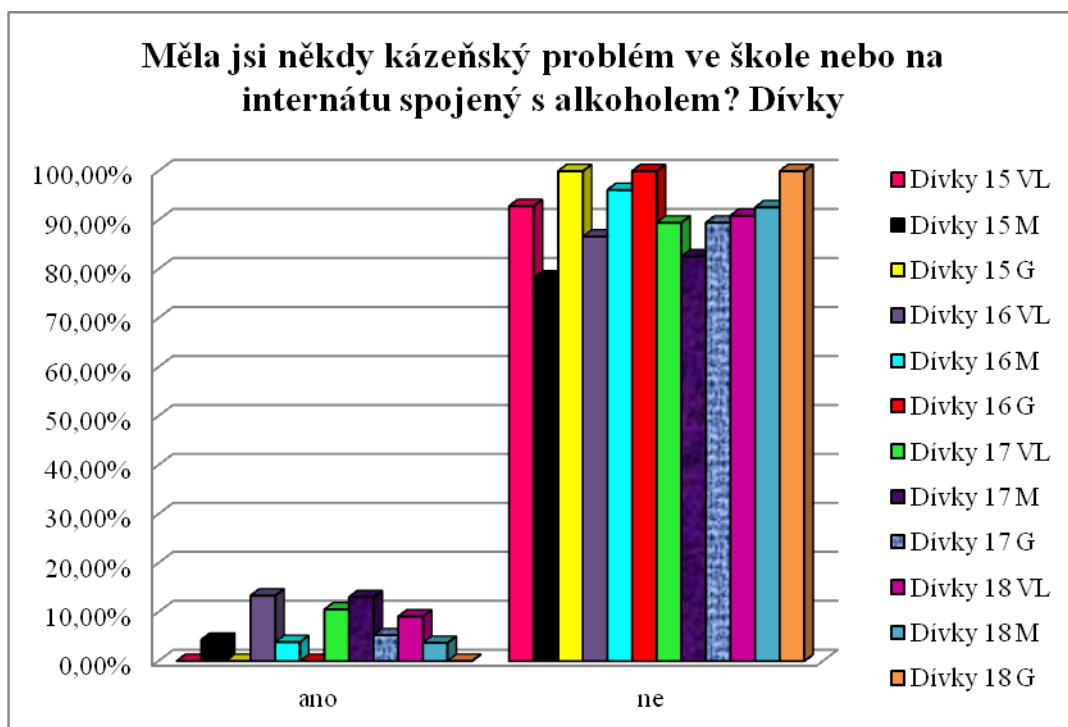
Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (16,67%) ano a 14 (77,78%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (15%) ano a 16 (80%) ne
- **gymnázium:** 21 (95,45%) ne

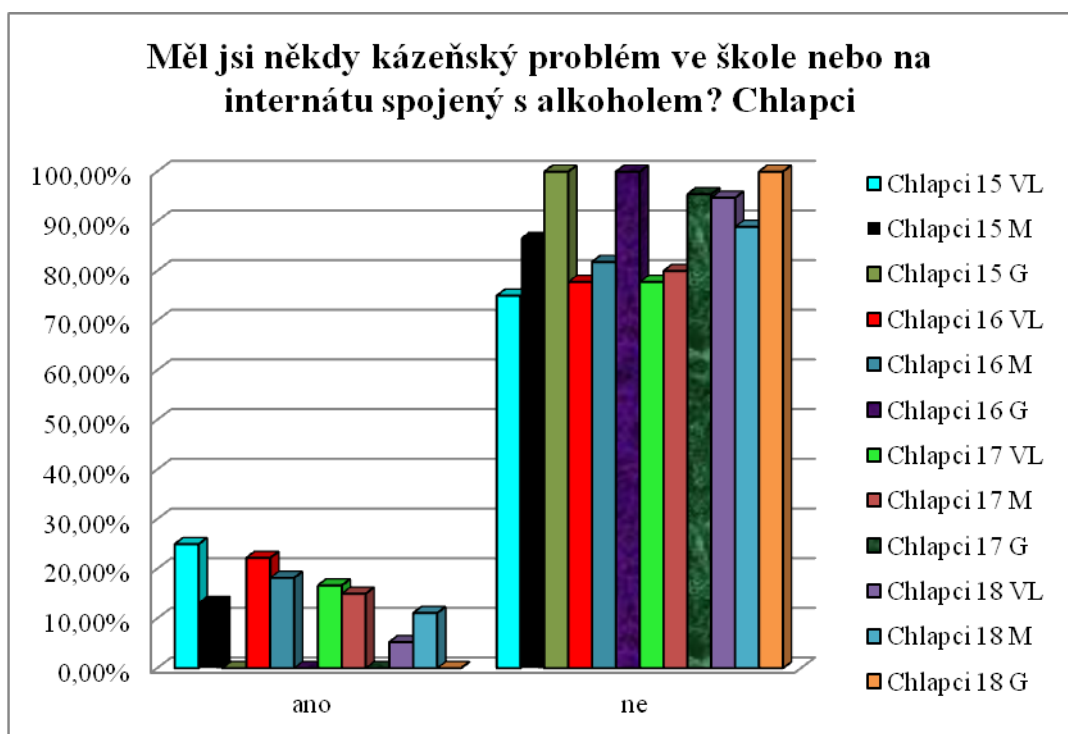
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (5,26%) ano a 18 (94,74%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (11,11%) ano a 16 (88,89%) ne
- **gymnázium:** 17 (100%) ne

Graf č. 23.1 Měla jsi někdy kázeňský problém ve škole nebo na internátu spojený s alkoholem? Dívky

Graf č. 23.2 Měl jsi někdy kázeňský problém ve škole nebo na internátu spojený s alkoholem? Chlapci

Otázka č. 23 Měl/a jsi někdy doma problém s rodiči nebo sourozenci, který souvisel s alkoholem?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (14,29%) ano a 11 (78,57%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (13,04%) ano a 16 (69,57%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 5 (33,33%) ano a 10 (66,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (11,54%) ano a 23 (88,46%) ne
- gymnázium: 1 (6,67%) ano a 14 (93,33%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 4 (21,05%) ano a 14 (78,95%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 5 (21,74%) ano a 17 (73,91%) ne
- gymnázium: 1 (5,26%) ano a 17 (89,47%) ne

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (27,27%) ano a 8 (72,73%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (11,11%) ano a 23 (85,19%) ne
- gymnázium: 1 (8,33%) ano a 11 (91,67%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (25%) ano a 3 (75%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (20%) ano a 12 (80%) ne
- gymnázium: 1 (14,29%) ano a 6 (85,71%) ne

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (33,33%) ano a 6 (66,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 6 (27,27%) ano a 16 (72,73%) ne
- gymnázium: 1 (6,25%) ano a 15 (93,75%) ne

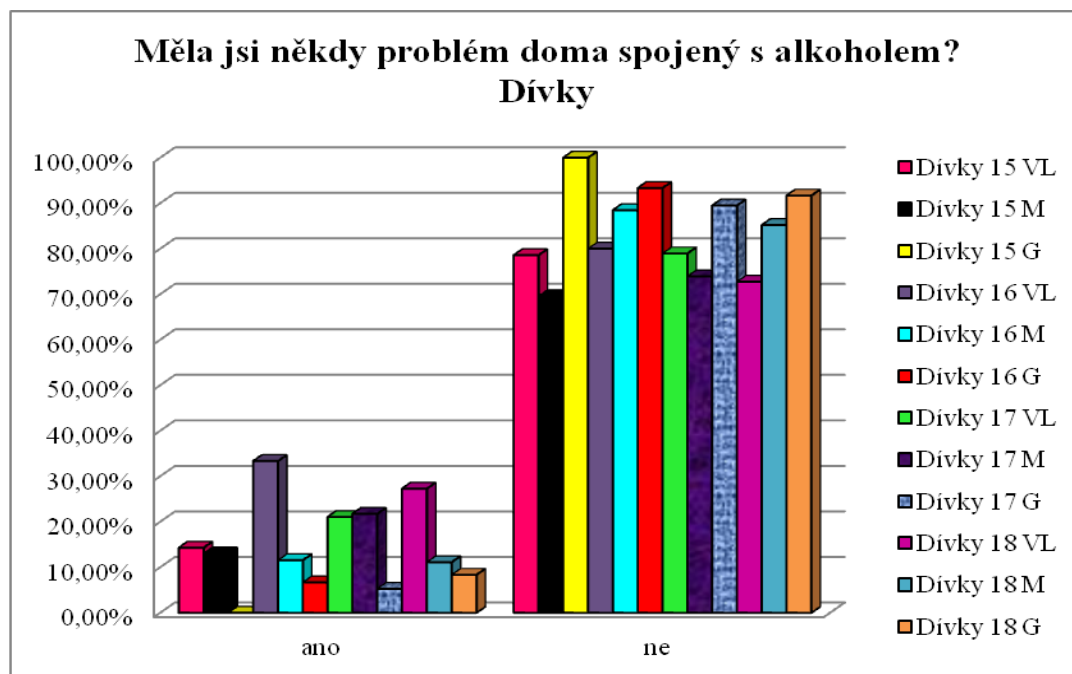
Chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 5 (27,78%) ano a 12 (66,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 4 (20%) ano a 15 (75%) ne
- gymnázium: 1 (4,55%) a 20 (90,91%) ne

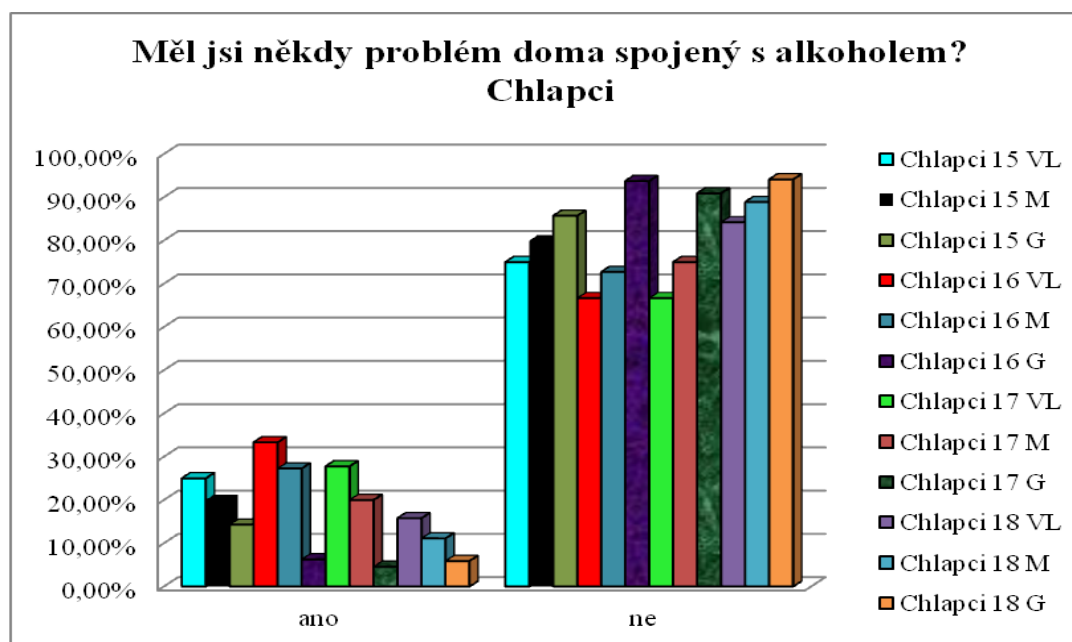
Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (15,79%) ano a 16 (84,21%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (11,11%) ano a 16 (88,89%) ne
- gymnázium: 1 (5,88%) ano a 16 (94,12%) ne

Graf č. 24.1 Měla jsi někdy problém doma spojený s alkoholem? Dívky

Graf č. 24.2 Měl jsi někdy problém doma spojený s alkoholem? Chlapci

Otázka č. 25 Byl/a jsi někdy kontrolován/a pedagogem ve škole nebo na praxi, jestli nejste pod vlivem alkoholu?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 13 (92,86%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (4,35%) ano a 18 (78,26%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (13,33%) ano a 13 (86,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (3,85%) ano a 25 (96,15%) ne
- gymnázium: 15 (100%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (10,53%) ano a 17 (89,47%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (13,04%) ano a 19 (82,61%) ne
- gymnázium: 1 (5,26%) ano a 17 (89,47%) ne

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (9,09%) ano a 10 (90,91%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 1 (3,7%) ano a 25 (92,59%) ne
- gymnázium: 12 (100%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 1 (25%) ano a 3 (75%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (13,33%) ano a 13 (86,67%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ne

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 2 (22,22%) ano a 7 (77,78%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 4 (18,18%) ano a 18 (81,82%) ne
- gymnázium: 16 (100%) ne

Chlapci 17 let

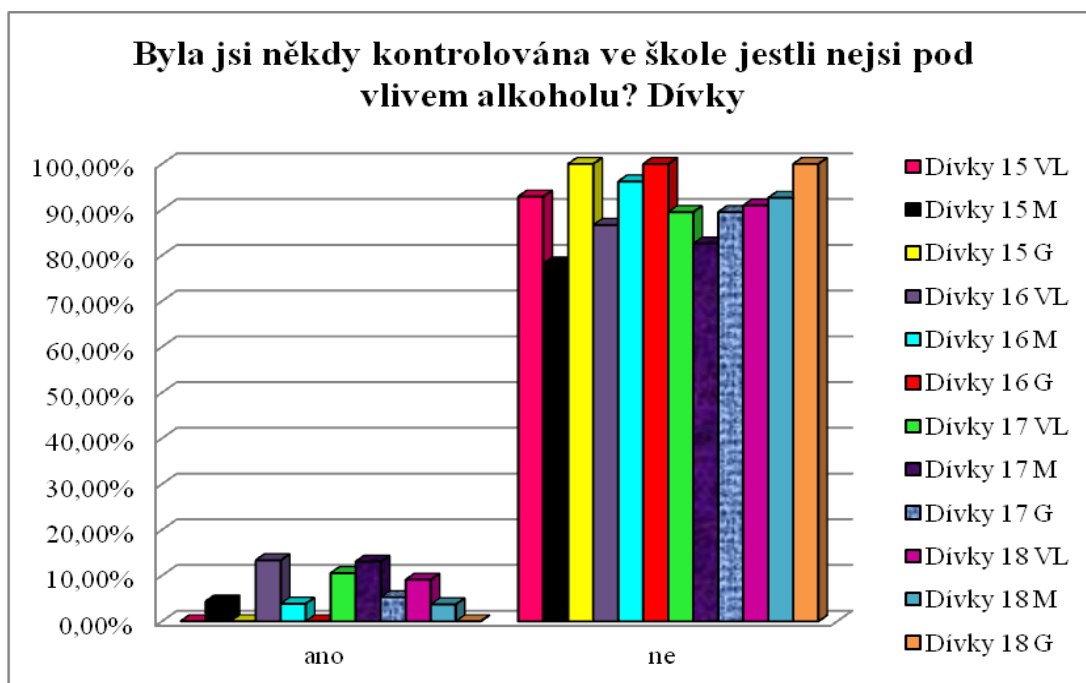
- střední odborná škola s výučním listem: 3 (16,67%) ano a 14 (77,78%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 3 (15%) ano a 16 (80%) ne
- gymnázium: 21 (95,45%) ne

Chlapci 18 let

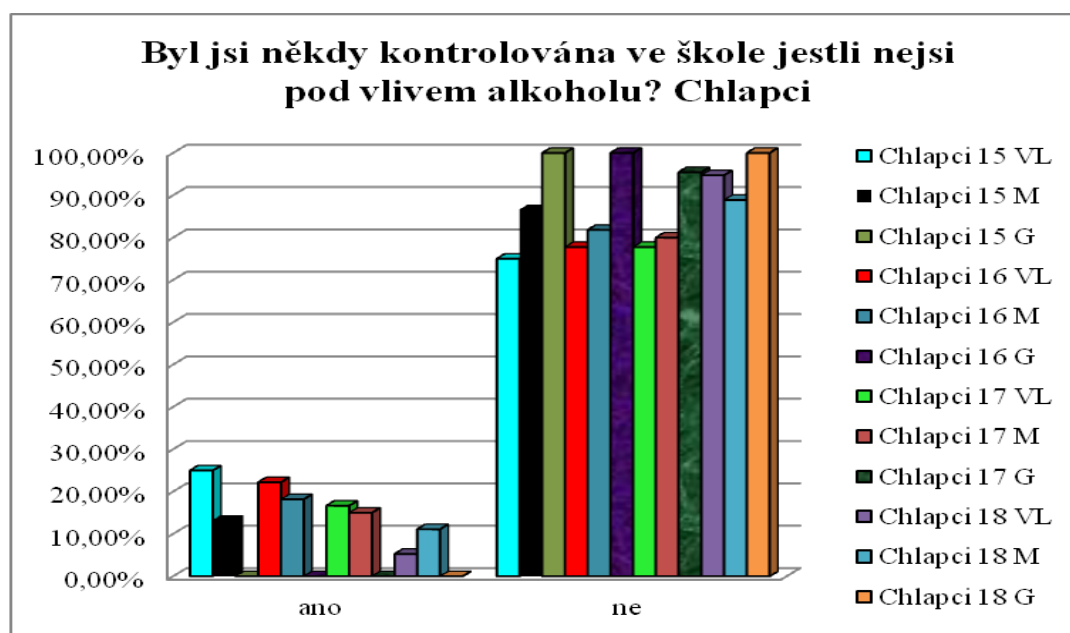
- střední odborná škola s výučním listem: 1 (5,26%) ano a 18 (94,74%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 2 (11,11%) ano a 16 (88,89%) ne
- gymnázium: 17 (100%) ne

Graf č. 25.1 Byla jsi někdy kontrolována ve škole, jestli nejsi pod vlivem alkoholu?

Dívky

Graf č. 25.2 Byl jsi někdy kontrolována ve škole, jestli nejsi pod vlivem alkoholu?
Chlapci

Otázka č. 26 Byl/a jsi někdy kontrolován/a pedagogem ve škole nebo na praxi, jestli nejste pod vlivem návykové látky, jiné než alkohol?

Odpověď ano uvedlo pouze jeden chlapec 15 let zakončení studia výučním listem, proto zde grafy neuvádím.

Otázka č. 27 Užil/a jsi někdy pod vlivem alkoholu nějakou z následujících návykových látek?

Tato otázka byla rozdělena do několika podotázek, odpovědi byly uvedeny u následujících pod otázek a) cigarety/tabák, b) marihuana/hašiš a d) extáze

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 2 (14,29%) nikdy a ano, více než jednou za poslední rok, 1 (7,14%) ano, přibližně jednou za poslední rok, 5 (35,71%) ano přibližně jednou za měsíc a 3 (21,43%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 12 (85,71%) nikdy a 1 (7,14%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 8 (34,78%) nikdy, po 1 (4,35%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, přibližně každý den, po 3 dotazovaných (13,04%) ano, více než jednou za poslední rok, ano, přibližně jednou za měsíc, ano přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 17 (73,91%) nikdy a po 1 (4,35%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

- gymnázium

- **cigarety/tabák:** 5 (71,43%) nikdy a po 1 (14,29%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně jednou za poslední rok

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 6 (40%) nikdy, po 1 (6,67%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně každý den, 4 (26,67%) ano, přibližně jednou za měsíc a 3 (20%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 14 (93,33%) nikdy a 1 (6,67%) ano, ale ne za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 8 (30,77%) nikdy, 1 (3,85%) ano, přibližně jednou za poslední rok, po 2 (7,69%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně každý den, 7 (26,92%) ano, přibližně jednou za měsíc a 6 (23,08%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 23 (88,46%) nikdy, 1 (3,85%) ano, ale ne za poslední rok a 2 (7,69%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 12 (80%) nikdy a po 1 (6,67%) ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 14 (93,33%) nikdy a 1 (6,67%) ano, více než jednou za poslední rok

Kategorie dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 6 (31,58%) nikdy, 1 (5,26%) ano, přibližně jednou za poslední rok, po 2 dotazovaných (10,53%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně každý den, 5 (26,32%) ano, přibližně jednou měsíčně a 3 (15,79%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 15 (78,95%) nikdy a po 1 (5,26%) ano, ale ne za poslední rok, ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou měsíčně
- **extáze:** 1 (5,26%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** po 3 maturantkách (13,04%) nikdy nebo ano, přibližně jednou za poslední rok, 1 (4,35%) ano, ale ne za poslední rok, 4 (17,39%) ano, více než jednou za poslední rok, 9 (39,13%) ano, přibližně jednou měsíčně a 2 (8,7%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 18 (78,26%) nikdy, 2 (8,7%) ano, ale ne za poslední rok a po 1 (4,35%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 9 (47,37%) nikdy, po 1 (5,26%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně jednou za poslední rok, po 2 (10,53%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou týdně a 3 (15,79%) ano, přibližně jednou měsíčně
- **marihuana/hašiš:** 17 (89,47%) nikdy a 1 (5,26%) ano přibližně jednou za poslední rok

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 2 učenkách (18,18%) označilo odpovědi „nikdy“ nebo „ano, přibližně jednou za poslední rok“, po 3 (27,27%) „ano, přibližně jednou měsíčně“ a „ano, přibližně jednou týdně“ a 1 (9,09%) „ano, přibližně každý den“

- **marihuana/hašiš:** 7 (63,64%) nikdy, po 1 (9,09%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně jednou za poslední rok a 2 (18,18%) ano, více než jednou za poslední rok
- **extáze:** 1 (9,09%) ano, přibližně jednou za poslední rok
- **střední odborná škola s maturitou**
 - **cigarety/tabák:** 7 (25,93%) nikdy, 1 (3,7%) ano, přibližně jednou za poslední rok, 3 (11,11%) ano, více než jednou za poslední rok, 10 (37,04%) ano, přibližně jednou měsíčně a 5 (18,52%) ano přibližně jednou týdně
 - **marihuana/hašiš:** 22 (81,48%) nikdy, po 1 (3,7%) ano, ale ne za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok a 2 studentky (7,41%) uvedly, že užily tuto látku pod vlivem alkoholu přibližně jednou za poslední rok
- **gymnázium:**
 - **cigarety/tabák:** 4 (33,33%) nikdy, po 1 (8,33%) ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou týdně a 5 (41,67%) ano, přibližně jednou měsíčně
 - **marihuana/hašiš:** 10 (83,33%) nikdy a po 1 (8,33%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:**
 - **cigarety/tabák:** po 1 (25%) nikdy nebo ano, přibližně jednou měsíčně a 2 (50%) ano, přibližně jednou týdně
 - **marihuana/hašiš:** vždy po 1 (25%) nikdy, ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou měsíčně
- **střední odborná škola s maturitou**
 - **cigarety/tabák:** 2 (13,33%) nikdy, po 1 (6,67%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně každý den, 4 (26,67%) ano, přibližně jednou měsíčně a 7 (46,47%) ano přibližně jednou týdně

- **marihuana/hašiš:** 9 (60%) nikdy, po 1 (6,67%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně jednou měsíčně a vždy 2 (13,33%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

- **gymnázium:**

- **cigarety/tabák:** 5 (71,43%) nikdy a po 1 (14,29%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou měsíčně
- **marihuana/hašiš:** 6 (85,71%) nikdy a 1 (14,29%) ano, přibližně jednou za poslední rok

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:**

- **cigarety/tabák:** po 2 dotazovaných (22,22%) nikdy, ano přibližně jednou měsíčně a ano, přibližně každý den a 3 (33,33%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 3 (33,33%) nikdy, po 1 (11,11%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou za měsíc a vždy 2 (22,22%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou týdně
- **extáze:** 1 (11%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- **střední odborná škola s maturitou**

- **cigarety/tabák:** po 6 (27,27%) nikdy nebo ano, přibližně jednou měsíčně, 7 (31,82%) ano, přibližně jednou měsíčně a 3 (13,64%) ano, přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** 11 (50%) nikdy , 2 (9,09%) ano, přibližně jednou za poslední rok, po 4 (18,18%) ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou za měsíc a 1 (4,55%) přibližně jednou týdně

- **gymnázium:**

- **cigarety/tabák:** 7 (43,75%) nikdy, 1 (6,25%) ano, ale ne za poslední rok, vždy 2 (12,5%) ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou týdně a 4 (25%) ano, přibližně jednou měsíčně
- **marihuana/hašiš:** 12 (75%) nikdy, po 1 (6,25%) ano, ale ne za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok a 2 (12,5%) ano, přibližně jednou za poslední rok

Kategorie chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 3 (16,67%) nikdy, vždy 1 (5,56%) ano, ale ne za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, 6 (33,33%) ano, přibližně jednou měsíčně, 4 (22,22%) ano, přibližně jednou týdně a 2 (11,11%) ano, přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** 7 (38,89%) nikdy, po 1 z učňů (5,56%) ano, ale ne za poslední rok, ano, přibližně jednou za poslední rok nebo přibližně jednou týdně, 3 (16,67%) ano, více než jednou za poslední rok a 4 (22,22%) ano, přibližně jednou měsíčně
- **extáze:** 2 respondenti (11,11%) uvedli, že užili extázi pod vlivem alkoholu přibližně jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** po 2 (10%) nikdy nebo ano, přibližně každý den, vždy 1 (5%) ano, přibližně jednou za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, 6 (30%) ano, přibližně jednou měsíčně a 7 (35%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 10 (50%) nikdy, po 1 (5%) ano, ale ne za poslední rok nebo přibližně jednou týdně, vždy 2 (10%) ano, přibližně jednou za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok a 3 (15%) ano, přibližně jednou měsíčně
- **extáze:** 2 (10%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 12 (54,55%) nikdy, vždy 1 (4,55%) ano, ale ne za poslední rok nebo přibližně jednou za poslední rok, po 2 (9,09%) ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou za měsíc a 3 (13,64%) ano, přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 16 (72,73%) nikdy, po 1 (4,55%) ano, ale ne za poslední rok, přibližně jednou za poslední rok nebo přibližně jednou měsíčně a 2 (9,09%) ano, více než jednou za poslední rok
- **extáze:** 1 (4,55%) ano, přibližně jednou za poslední rok

Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 4 (21,05%) nikdy, 1 (5,26%) ano, více než jednou za poslední rok, 6 (31,58%) ano, přibližně jednou měsíčně, 5 (26,32%) ano, přibližně jednou týdně a 3 (15,79%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 8 (42,11%) nikdy, 1 (5,26%) ano, přibližně jednou za poslední rok, po 2 (10, 53%) ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou týdně a 6 (31,58%) ano, přibližně jednou za měsíc

- **extáze:** 3 (15,79%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 4 (22,22%) nikdy, vždy 1 (5,56%) ano, přibližně jednou za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, 3 (16,67%) ano, přibližně jednou měsíčně, 7 (38,89%) ano, přibližně jednou týdně a 2 (11,11%) ano přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 7 (38,89%) nikdy, po 1 (5,56%) ano, ale ne za poslední rok nebo ano, přibližně jednou týdně, 2 (11,11%) ano, přibližně jednou za poslední rok, 3 (16,67%) ano, více než jednou za poslední rok a 4 (22,22%) ano, přibližně jednou měsíčně

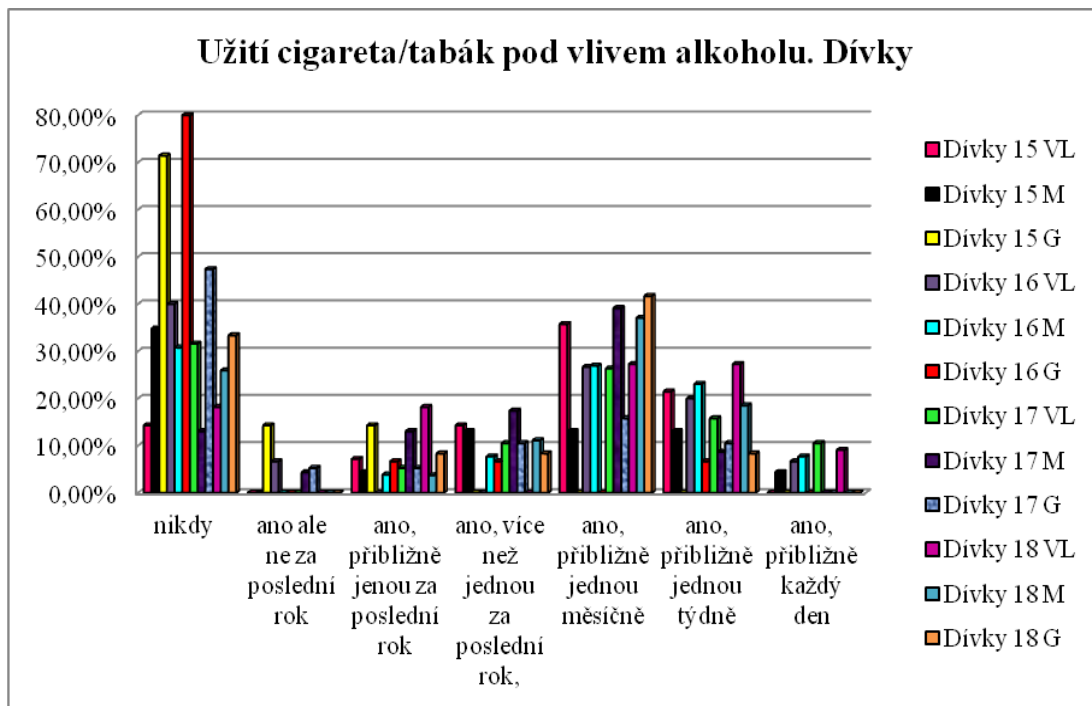
- **extáze:** 1 (5,56%) ano, přibližně jednou za poslední rok

- gymnázium:

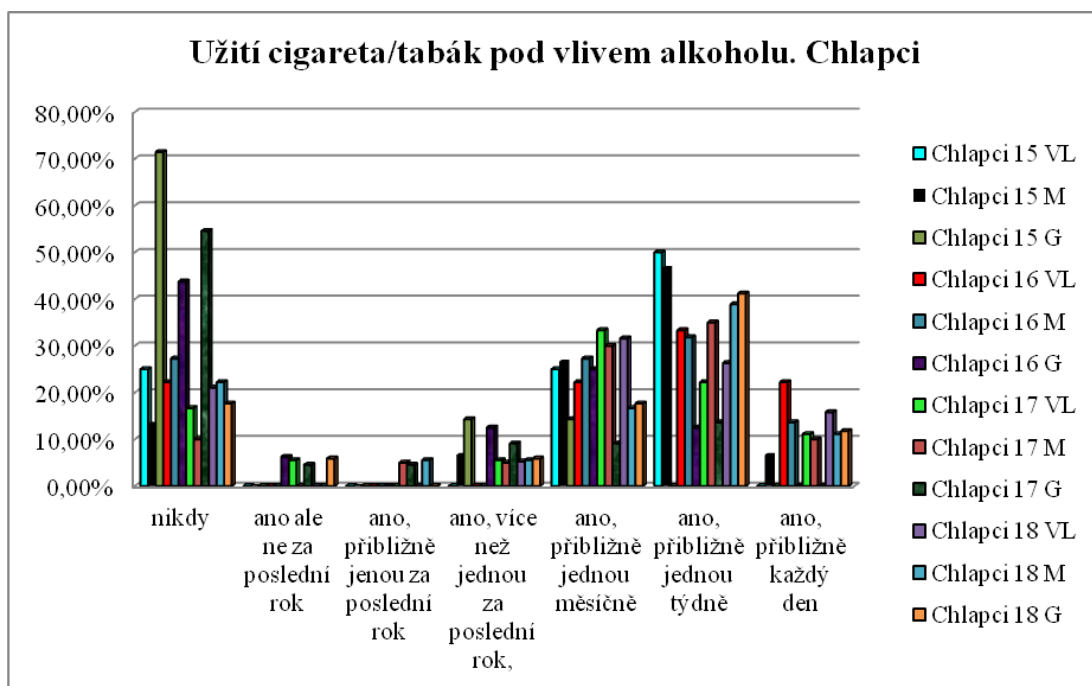
- **cigarety/tabák:** vždy 3 (17,65%) nikdy nebo ano, přibližně jednou měsíčně, po 1 (5,88%) ano, ale ne za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, 3 (17,65%) ano, přibližně jednou měsíčně, 7 (41,18%) přibližně jednou týdně a 2 (11,76%) přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 10 (58,82%) nikdy, po 1 (5,88%) ano, ale ne za poslední rok nebo jednou za poslední rok, 3 (17,65%) více než jednou za poslední rok a 2 (11,76%) přibližně jednou měsíčně

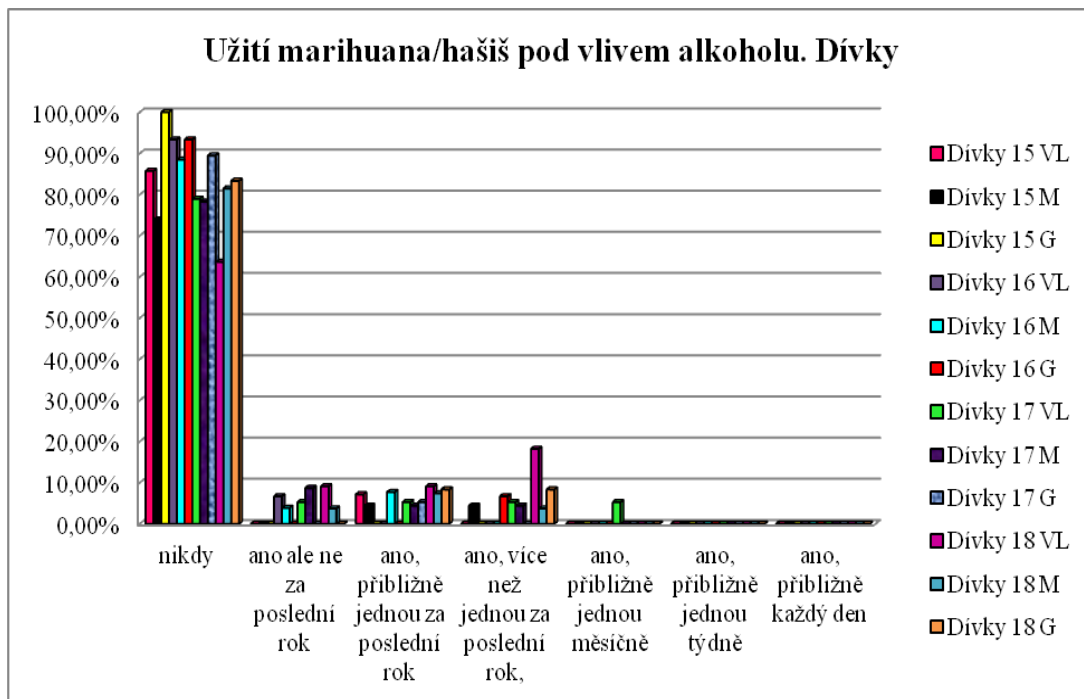
Graf č. 27. a. 1 Užití cigareta/tabák pod vlivem alkoholu. Dívky

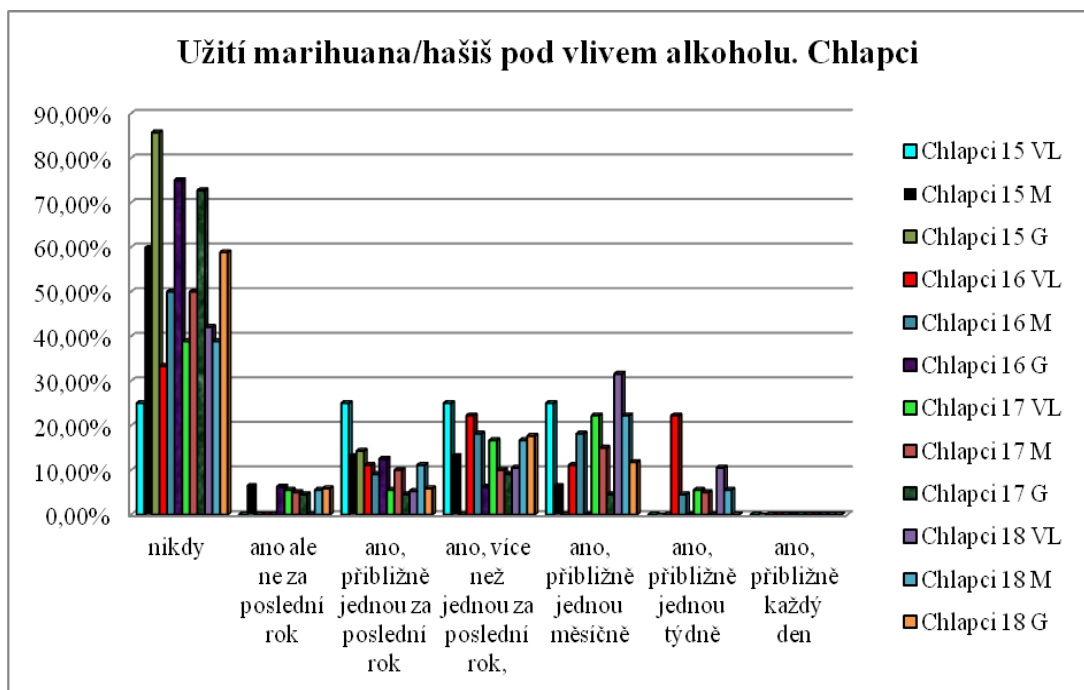
Graf č. 27. a. 2 Užití cigareta/tabák pod vlivem alkoholu. Chlapci

Graf č. 27. b. 1 Užití marihuana/hašiš pod vlivem alkoholu. Dívky

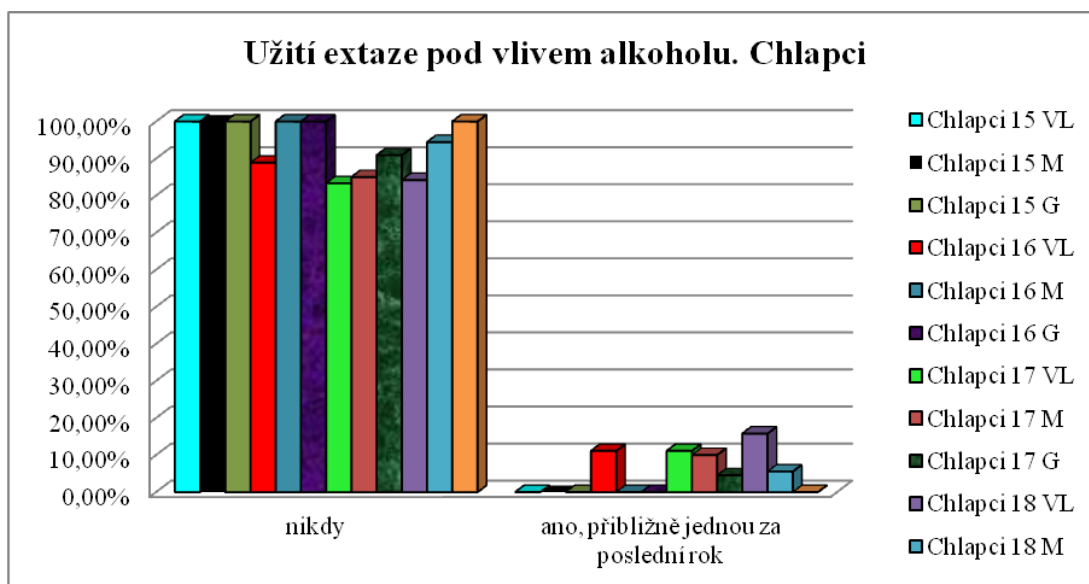

Graf č. 27. b. 2 Užití marihuana/hašiš pod vlivem alkoholu. Chlapci

Graf č. 27. d. 1 Užití extáze pod vlivem alkoholu. Chlapci

(Graf pro dívky není uveden z důvodů, že kladně odpověděly pouze 2 respondentky)

Otázky č. 28 až č. 36 jsou zaměřeny na pocity spojené s alkoholem, zkušenostmi s jinými návykovými látkami bez vlivu alkoholu a rodinné vazby a alkohol a zmapování povědomí o důsledcích pití alkoholu

Výsledky v procentech jsou vždy zohledněny dle kategorií: věk, pohlaví a typ ukončení studia. Pro přehlednost jsou všechny grafy rozdělené zvlášť dívky a zvlášť chlapci.

Otázka č. 28 Baví Tě večírky, kde se nepodává alkohol?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 11 (78,57%) ano a 3 (21,43) ne
- střední odborná škola s maturitou: 17 (73,91%) ano a 6 (26,09%) ne
- gymnázium: 7 (100%) ano

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 8 (53,33%) ano a 7 (46,67%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 14 (53,85%) ano a 12 (46,15%) ne
- gymnázium: 11 (73,33%) ano a 4 (26,67%) ne

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 (31,58%) ano a 13 (68,42%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 8 (34,78%) ano a 15 (65,22%) ne
- **gymnázium:** 7 (36,84%) ano a 12 (63,16%) ne

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (18,18%) ano a 9 (81,82%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (14,81%) ano a 22 (81,48%) ne
- **gymnázium:** 3 (25%) ano a 9 (75%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (25%) ano a 3 (75%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 7 (46,67%) ano a 8 (53,33%) ne
- **gymnázium:** 6 (85,71%) ano a 1 (14,29%) ne

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (22,22%) ano a 7 (77,78%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (18,18%) ano a 18 (81,82%) ne
- **gymnázium:** 4 (25%) ano a 12 (75%) ne

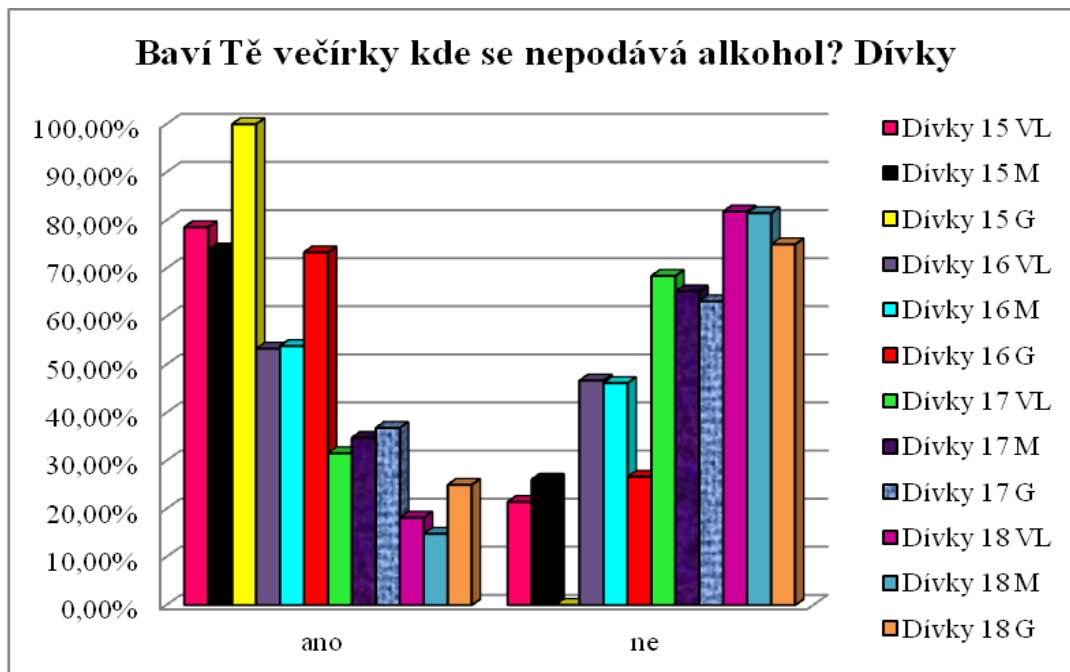
Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (16,67%) ano a 15 (83,33%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (20%) ano a 16 (80%) ne
- **gymnázium:** 5 (22,73%) a 17 (77,27%) ne

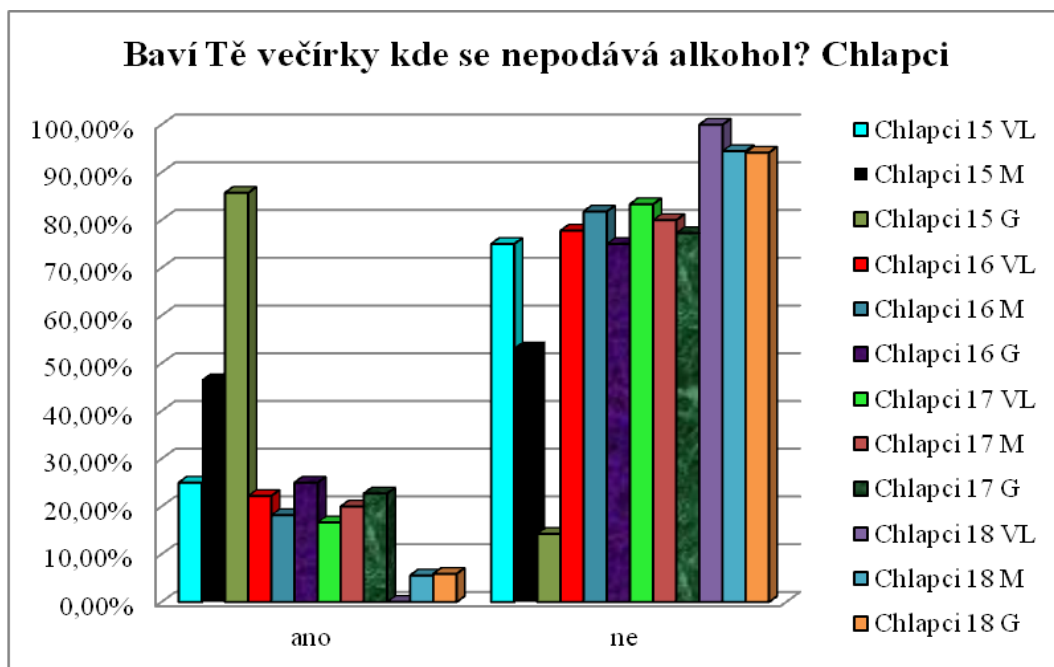
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 19 (100%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 1 (5,56%) ano a 17 (94,44%) ne
- **gymnázium:** 1 (5,88%) ano a 16 (94,12%) ne

Graf č. 28.1 Baví Tě večírky, kde se nepodává alkohol? Dívky

Graf č. 28.2 Baví Tě večírky, kde se nepodává alkohol? Chlapci

Otázka č. 29 Chodíš někdy za školu?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (64,29%) nikdy, 4 (28,57%) ano, ale méně než jednou za měsíc a 1 (7,14%) ano, tak jednou za týden
- **střední odborná škola s maturitou:** 11 (47,83%) nechodí za školu nikdy, 4 (17,39%) ano, ale méně než jednou za měsíc, 6 (26,09%) ano, tak jednou za měsíc a 2 (8,7%) ano, tak jednou týdně
- **gymnázium:** 7 (100%) nikdy nechodí za školu

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 (53,33%) nikdy, 5 (33,33%) ano, ale méně než jednou za měsíc a po 1 (6,67%) ano, tak jednou za měsíc nebo jednou za týden
- **střední odborná škola s maturitou:** 17 (65,38%) nikdy, 4 (15,38%) ano, ale méně než jednou za měsíc, vždy 2 (7,69%) ano tak jednou za měsíc nebo jednou za týden a 1 (3,85%) ano, několikrát týdně
- **gymnázium:** 14 (93,33%) nikdy a 1 (6,67%) ano, ale méně než jednou měsíčně

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 13 (68,42%) nikdy a po 3 (15,79%) ano, ale méně než jednou za měsíc nebo tak jednou za měsíc
- **střední odborná škola s maturitou:** 10 respondentek (43,48%) nechodí nikdy za školu, 7 (30,43%) chodí, ale méně než jednou měsíčně, 5 (21,74%) tak jednou za měsíc a 1 (4,35%) tak jednou týdně
- **gymnázium:** 17 (89,47%) nikdy a 2 (10,53%) ano, ale méně než jednou za měsíc

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (81,82%) nikdy a 2 (18,18%) ano, ale méně než jednou za měsíc
- **střední odborná škola s maturitou:** 24 (88,89%) nikdy, 2 (7,41%) ano, ale méně než jednou za měsíc a 1 (3,7%) ano, tak jednou za měsíc
- **gymnázium:** 11 (91,67%) nikdy a 1 (8,33%) ano, ale méně než jednou za měsíc

Kategorie chlapci 15 let

- **výuční list: střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (25%) nikdy nebo i několikrát týdně a 2 (50%) ano, tak jednou za týden
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (13,33%) nikdy, 6 (40%) ano, ale méně než jednou za měsíc, po 3 maturantech (20%) ano, tak jednou za měsíc nebo jednou za týden a 1 (6,67%) ano, několikrát týdně
- **gymnázium:** 6 (85,71%) nikdy a 1 (14,29%) ano, ale méně než jednou za měsíc

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (11,11%) nikdy, ano, tak jednou za týden nebo i několikrát týdně, 2 (22,22%) ano, ale méně než jednou za měsíc a 4 (44,44%) jednou měsíčně
- **střední odborná škola s maturitou:** po 2 (9,09%) nikdy nebo ano, několikrát týdně, 1 (4,55%) ano, ale méně než jednou za měsíc, 13 (59,09%) ano, tak jednou měsíčně a 4 (18,18%) ano, tak jednou týdně
- **gymnázium:** 13 (81,25%) nikdy, 2 (12,5%) chodí za školu méně než jednou měsíčně a 1 (6,25%) tak jednou za měsíc

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (16,67%) nikdy, po 1 (5,56%) ano, ale méně než jednou za měsíc nebo i několikrát týdně, 11 (61,11%) ano, tak jednou za měsíc a 2 (11,11%) ano, tak jednou týdně
- **střední odborná škola s maturitou:** po 3 (15%) nikdy nebo ano, ale méně než jednou za měsíc, 11 (55%) tak jednou za měsíc 2 (10%) ano, tak jednou za týden a 1 (5%) i několikrát týdně
- **gymnázium:** 12 (54,55%) nikdy, 7 (31,82%) ano, ale méně než jednou za měsíc, 2 (9,09%) jednou měsíčně a 1 (4,55%) jednou týdně

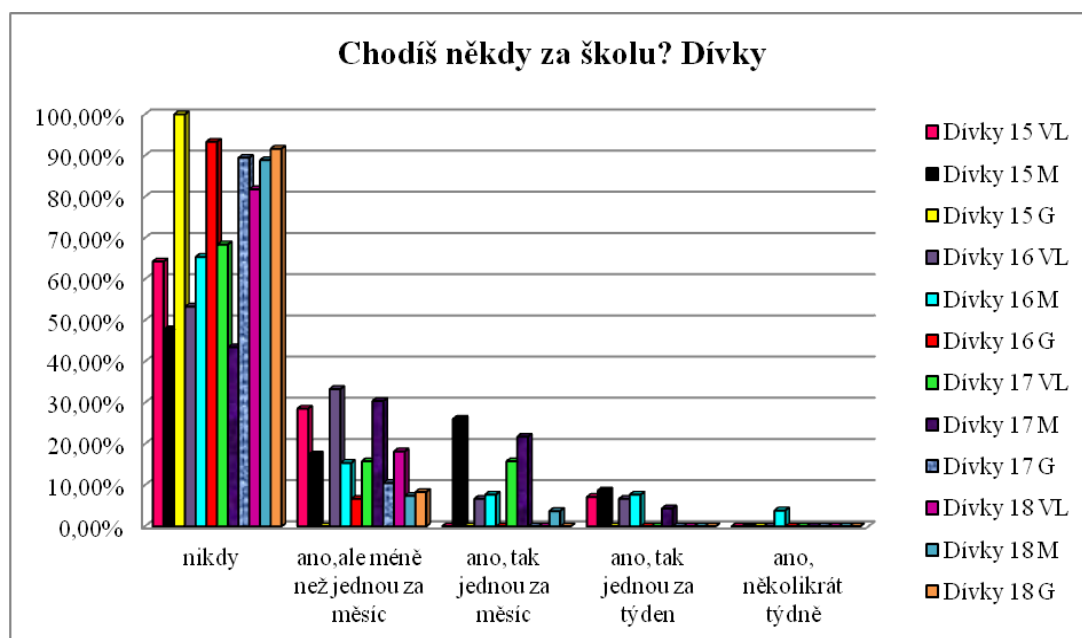
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (10,53%) nikdy, 4 (21,05%) ano, ale méně než jednou za měsíc, 9 (47,37%) tak jednou za měsíc, 3 (15,79%) tak jednou týdně a 1 (5,26%) i několikrát týdně

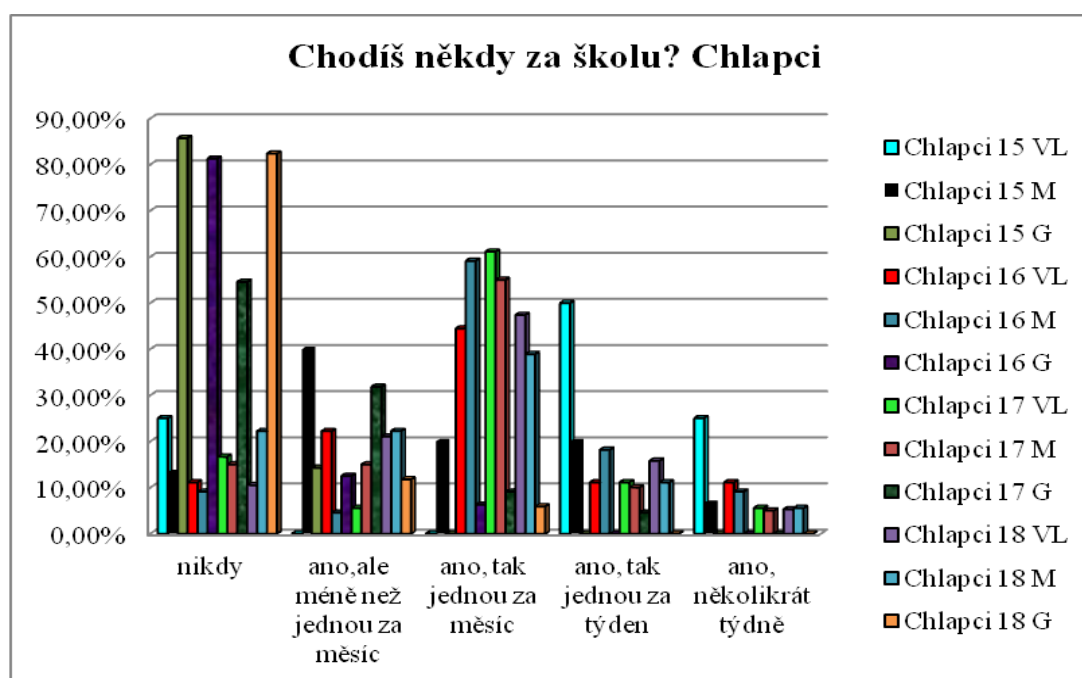
- **střední odborná škola s maturitou:** po 4 (22,22%) nikdy nebo ano, ale méně než jednou za měsíc, 7 (38,89%) ano, tak jednou za měsíc, 2 (11,11%) jednou týdně a 1 (5,56%) i několikrát týdně

- **gymnázium:** 14 (82,35%) nikdy, 2 (11,76%) ano, ale méně než jednou za měsíc a 1 (5,88%) chodí za školu tak jednou za měsíc

Graf č. 29.1 Chodíš někdy za školu? Dívky

Graf č. 29.2 Chodíš někdy za školu? Chlapci

Otázka č. 30 Užil/a jsi někdy bez vlivu alkoholu nějakou z následujících návykových látek?

Tato otázka byla rozdělena do několika podotázek, odpovědi byly uvedeny u následujících pod otázek a) cigarety/tabák, b) marihuana/hašiš a f) jiné nelegální drogy (zde bylo označeno pouze LSD)

Několik dívek z různých kategorií označilo i možnost podotázky e) léky na uklidnění, na spaní, proti bolesti (bez lékařského předpisu) s odpovědí „ano, přibližně jednou měsíčně“, ale doplnily to popisem z důvodů menses, proto výsledky na tuto podotázku zde neuvádím.

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 3 (21,43%) nikdy, po 1 (7,14%) ano, přibližně jednou za poslední rok nebo jednou za měsíc, 4 (28,57%) ano, přibližně jednou týdně a 5 (35,71%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 10 (71,43%) nikdy, 2 (14,29%) ano, přibližně jednou za poslední rok a po 1 (7,14%) ano, více než jednou za poslední rok nebo jednou za měsíc

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 5 (21,74%) nikdy, po 1 (4,35%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok, 2 (8,7%) ano, přibližně jednou za měsíc, 3 (13,04%) ano, přibližně jednou týdně a 11 (47,83%) přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 5 (21,74%) nikdy a po 1 (4,35%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 5 (71,43%) nikdy a po 1 (14,29%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně jednou za poslední rok

- **marihuana/hašiš:** 6 (85,71%) nikdy a 1 (14,29%) ano, přibližně jednou za poslední rok

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 1 (6,67%) nikdy nebo ano, ale ne za poslední rok, po 2 (13,33%) ano, přibližně jednou za měsíc nebo přibližně jednou týdně a 9 (60%) přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 11 (73,33%) nikdy a po 1 (6,67%) ano, ale ne za poslední rok, ano, přibližně jednou za poslední rok, ano více než jednou za poslední rok nebo jednou měsíčně

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 8 (30,77%) nikdy, 1 (3,85%) ano, přibližně jednou za poslední rok, po 2 (7,69%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně každý den, 7 (26,92%) ano, přibližně jednou za měsíc a 6 (23,08%) ano, přibližně jednou týdně

- **marihuana/hašiš:** 23 (88,46%) nikdy a po 1 (3,85%) ano, ale ne za poslední rok, ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 8 (53,33%) nikdy a po 1 (6,67%) ano, ale ne za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, 3 (20%) přibližně jednou týdně a 2 (13,33%) přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 13 (86,67%) nikdy a po 1 (6,67%) ano, ale ne za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

Kategorie dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 2 (10,53%) nikdy nebo jednou měsíčně 3 (15,79%) ano, jednou týdně a 12 (63,16%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 13 (68,42%) nikdy, po 1 (5,26%) ano, ale ne za poslední rok, nebo přibližně jednou měsíčně a vždy 2 (10,53%) ano přibližně jednou za poslední rok a více než jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** po 3 maturantkách (13,04%) nikdy nebo ano, přibližně jednou za měsíc nebo jednou týdně, vždy 2 (8,7%) ano, ale ne za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, 10 (43,48%) ano, přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** 16 (69,57%) nikdy, 4 (17,39%) ano, ale ne za poslední rok a po 1 (4,35%) ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok nebo jednou měsíčně

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** po 5 (26,32%) nikdy nebo přibližně každý den, 2 (10,53%) ano, více než jednou za poslední rok, 3 (15,79%) ano, přibližně jednou měsíčně a 4 (21,05%) přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 17 (89,47%) nikdy a 2 (10,53%) ano, ale ne za poslední rok

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 1 učenkách (9,09%) označilo odpovědi „nikdy“ nebo „ano, ale ne za poslední rok a 9 (81,82%) „ano, přibližně každý den“
- **marihuana/hašiš:** 6 (54,55%) nikdy, po 1 (9,09%) ano, ale ne za poslední rok a ano, přibližně jednou měsíčně a 3 (27,27%) ano, více než jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 1 (3,7%) nikdy, 2 (7,41%) ano, přibližně jednou měsíčně, 5 (18,52%) ano přibližně jednou týdně a 19 (70,37%) přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** 21 (77,78%) nikdy, po 1 (3,7%) ano, ale ne za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok a po 2 studentkách (7,41%) uvedlo, že užily tuto látku bez vlivu alkoholu přibližně jednou za poslední rok nebo jednou měsíčně

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 4 (33,33%) nikdy, po 1 (8,33%) ano, ale ne za poslední rok, ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok, 2 (16,67%) a ano, přibližně jednou týdně a 3 (25%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 8 (66,67%) nikdy, 2 (16,67) ano, ale ne za poslední rok a po 1 (8,33%) ano, přibližně jednou za poslední rok a ano, více než jednou za poslední rok

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 1 (25%) nikdy a 3 (75%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** vždy po 1 (25%) nikdy nebo ano, přibližně jednou týdně a 2 (50%) ano, přibližně jednou měsíčně

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** vždy 2 (13,33%) nikdy nebo jednou týdně, po 1 (6,67%) ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou měsíčně a 9 (60%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** po 3 (20%) nikdy nebo ano, více než jednou za poslední rok, vždy 2 (13,33%) ano, přibližně jednou za poslední rok nebo jednou týdně, 4 (26,67%) ano, přibližně jednou měsíčně a 1 (6,67%) ano, přibližně každý den

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 5 (71,43%) nikdy a po 1 (14,29%) ano, více než jednou za poslední rok a ano, přibližně jednou týdně

- **marihuana/hašiš:** 5 (71,43%) nikdy a po 1 (14,29%) ano, přibližně jednou za poslední rok ano, více než jednou za poslední rok

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** 1 dotazovaný (11,11%) nikdy, 2 (22,22%) ano přibližně jednou týdně a 6 (66,67%) ano, přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** po 1 (11,11%) nikdy nebo ano, více než jednou za poslední rok, 3 (33,33%) přibližně jednou za měsíc a vždy 2 (22,22%) ano, přibližně jednou týdně nebo přibližně každý den
- **LSD:** 1 (11,11%) ano, přibližně jednou za poslední rok a 1 (11,11%) více než jednou za poslední rok

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 1 (4,55%) ano, přibližně jednou měsíčně, 4 (18,18%) přibližně jednou týdně a 17 (77,27%) ano, přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** po 6 (27,27%) nikdy nebo ano, jednou týdně, 1 (4,55%) ano, ale ne za poslední rok, vždy 2 (9,09%) ano, přibližně jednou za poslední rok, ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou za měsíc a 3 (13,64%) přibližně každý den

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 8 (50%) nikdy, po 1 (6,25%) ano, ale ne za poslední rok nebo přibližně každý den, 2 (12,5%) ano, více než jednou za poslední rok a 4 (25%) přibližně jednou týdně
- **marihuana/hašiš:** 11 (68,75%) nikdy, po 1 (6,25%) ano, ale ne za poslední rok, ano, přibližně jednou za poslední rok nebo jednou za měsíc a 2 (12,5%) ano, více než jednou za poslední rok

Kategorie chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 2 (11,11%) nikdy nebo ano, přibližně jednou týdně, 1 (5,56%) ano, ale ne za poslední rok a 13 (72,22%) ano, přibližně každý den
- **marihuana/hašiš:** vždy 2 (11,11%) nikdy nebo ano, přibližně jednou týdně, po 1 z učňů (5,56%) ano, ale ne za poslední rok nebo přibližně každý den, 3 (16,67%) ano, přibližně jednou za poslední rok a 4 (22,22%)

více než jednou za poslední rok a 5 (27,78%) ano, přibližně jednou měsíčně

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** 1 (5%) nikdy, 2 (10%) ano, přibližně jednou měsíčně, 4 (20%) ano, přibližně jednou týdně a 13 (65%) každý den

- **marihuana/hašiš:** 1 (5%) nikdy, 2 (10%) ano, přibližně jednou měsíčně, 4 (20%) ano, přibližně jednou týdně a 13 (65%) každý den

- gymnázium:

- **cigarety/tabák:** 7 (31,82%) nikdy, po 2 (9,09%) ano, více než jednou za poslední rok nebo přibližně jednou za měsíc, 6 (27,27%) ano, přibližně jednou týdně a 5 (22,73%) přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 12 (54,55%) nikdy, 1 (4,55%) ano, ale ne za poslední rok, 2 (9,09%) přibližně jednou za poslední rok, 4 (18,18%) ano, více než jednou za poslední rok a 3 (13,64%) jednou měsíčně

Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem:

- **cigarety/tabák:** po 1 (5,26%) nikdy nebo ano, více než jednou za poslední rok, 2 (10,53%) ano, přibližně jednou měsíčně, 5 (26,32%) ano, přibližně jednou týdně a 10 (52,63%) ano, přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** vždy 1 (5,26%) nikdy nebo ano, ale ne za poslední rok nebo přibližně jednou za poslední rok, 3 (15,79%) ano, více než jednou za poslední rok 5 (26,32%) ano, přibližně jednou za měsíc, 6 (31,58%) přibližně jednou týdně a 2 (10,53%) přibližně každý den

- střední odborná škola s maturitou:

- **cigarety/tabák:** vždy 1 (5,56%) nikdy nebo ano, ale ne za poslední rok, více než jednou za poslední rok nebo jednou měsíčně, 5 (27,78%) ano, přibližně jednou týdně a 9 (50%) ano přibližně každý den

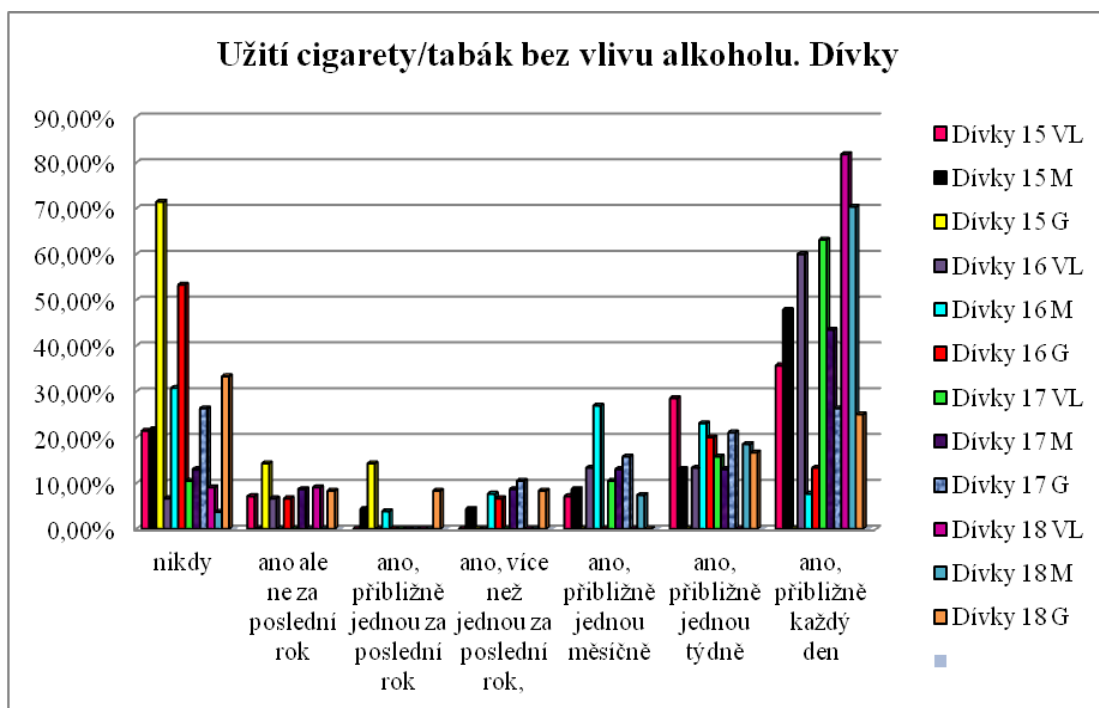
- **marihuana/hašiš:** po 1 (5,56%) nikdy nebo ano, ale ne za poslední rok nebo více než jednou za poslední rok, vždy 6 (33,33%) ano, přibližně jednou měsíčně nebo jednou týdně a 3 (16,67%) každý den

- gymnázium:

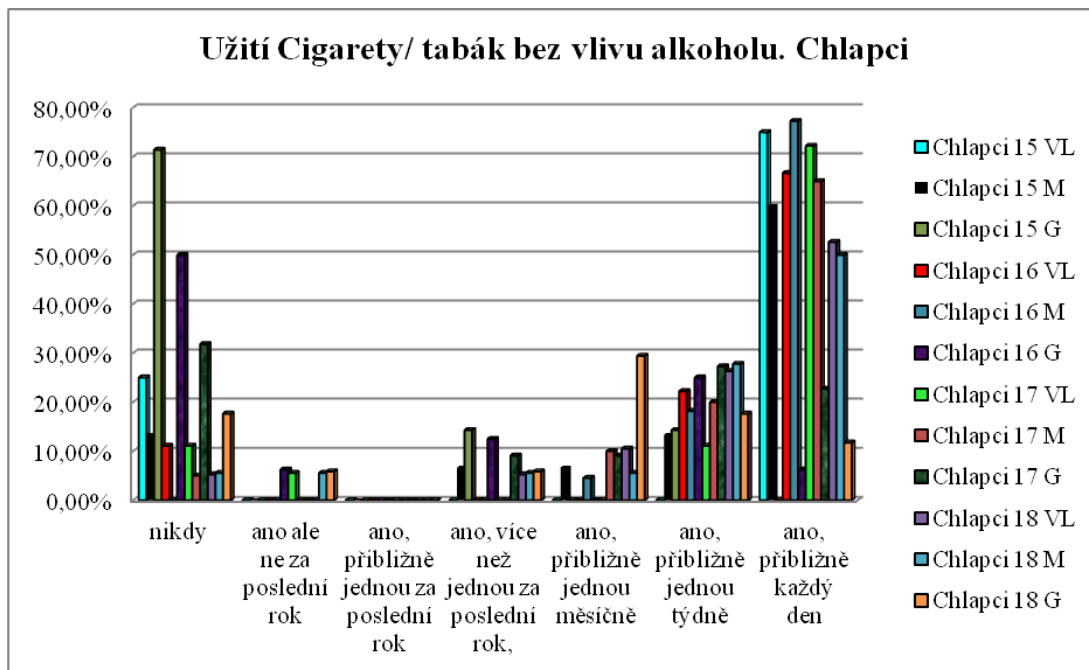
- **cigarety/tabák:** vždy 3 (17,65%) nikdy nebo ano, přibližně jednou týdně, 5 (29,41%) ano, přibližně jednou měsíčně a 2 (11,76%) přibližně každý den

- **marihuana/hašiš:** 6 (35,29%) nikdy, po 2 (11,76%) ano, ale ne za poslední rok nebo jednou za poslední rok, 3 (17,65%) více než jednou za poslední rok a 4 (23,53%) přibližně jednou měsíčně

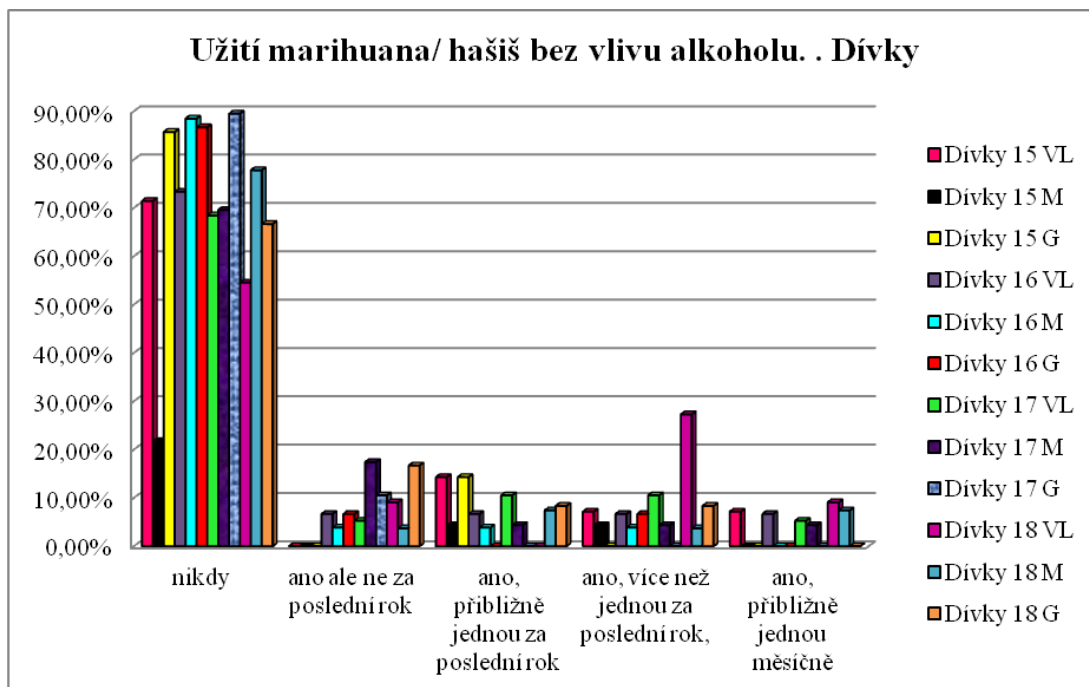
Graf č. 30. a. 1 Užití cigarety/tabák bez vlivu alkoholu. Dívky

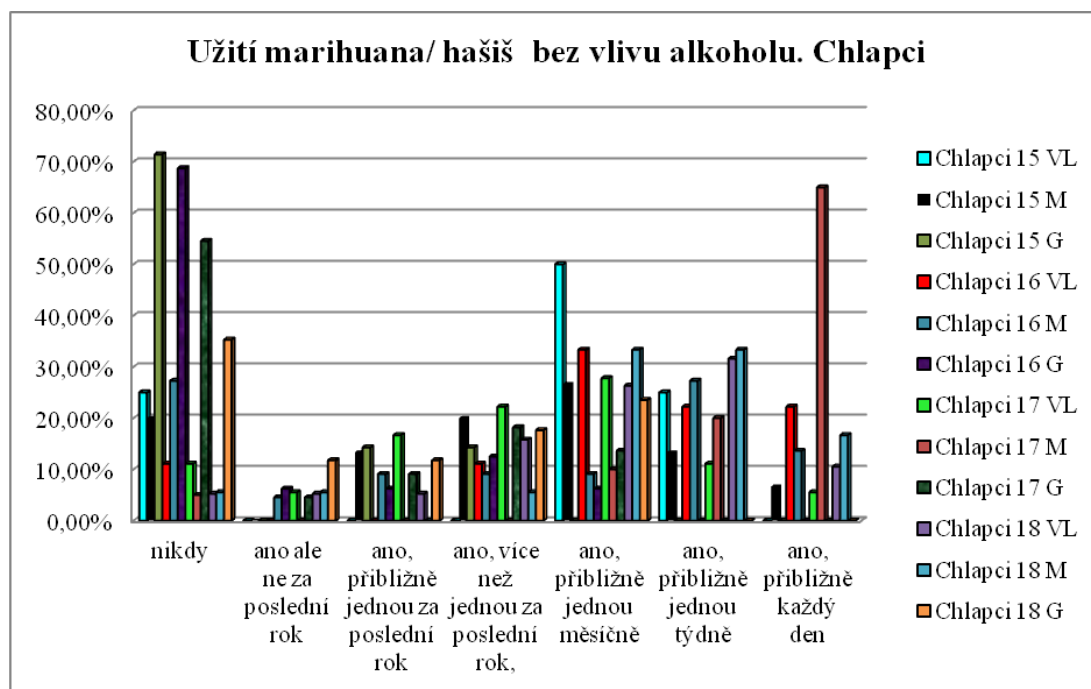
Graf č. 30. a. 2 Užití cigarety/tabák bez vlivu alkoholu. Chlapci

Graf č. 30. b. 1 Užití marihuana/hašiš bez vlivu alkoholu. Dívky

Graf č. 30. b. 2 Užití marihuana/hašiš bez vlivu alkoholu. Chlapci

Graf k LSD není uveden, z důvodů nízkých četností pozitivních odpovědí

Otázka č. 31 Znáš nejčastější důsledky pití alkoholu?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (21,43%) ano, bez upřesnění, po 4 dotazovaných (28,57%) autonehody nebo deprese, 1 (7,14%) rodinné problémy a 2 (14,29%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** vždy 1 (4,35%) ano, bez upřesnění, autonehody nebo rodinné problémy, 5 (21,74%) poškození jater, 4 (17,39%) deprese, 3 (17,39%) agresivita a 8 (34,78%) nezná žádné
- **gymnázium:** po 2 gymnazistkách (28,57%) uvedlo jak důsledky pití alkoholu poškození jater, deprese nebo že žádné nezná a 1 (14,29%) rodinné problémy

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 5 (33,33%) poškození jater, 1 (6,67%) deprese, 3 (20%) rodinné problémy a 6 (20%) nezná žádné

- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (11,54%) ano, bez upřesnění, 7 (26,92%) poškození jater, po 2 (7,69%) autonehody, deprese nebo rodinné problémy, po 5 (19,23%) agresivita nebo neznají žádné
- **gymnázium:** 7 (46,67%) poškození jater, po 1 (6,67%) deprese nebo agresivitu, 2 (13,33%) rodinné problémy a 4 (26,67%) neznají žádné

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (5,26%) ano, bez upřesnění, 9 (47,37%) poškození jater, vždy 2 (10,53%) autonehody, deprese nebo rodinné problémy a 3 (15,79%) neznají žádné
- **střední odborná škola s maturitou:** 18 (78,26%) poškození jater, 3 (13,04%) deprese a po 1 (4,35%) rodinné problémy nebo žádné neznají
- **gymnázium:** 9 (47,37%) poškození jater, po 3 (15,79%) deprese nebo rodinné problémy a vždy 2 (10,53%) agresivita nebo neznají žádné

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 (18,18%) poškození jater nebo deprese, 1 (9,09%) autonehody a 6 (54,55%) uvádějí, že žádné neznají
- **střední odborná škola s maturitou:** 19 (70,37%) poškození jater, vždy 1 (3,7%) autonehody, agresivita nebo žádné neznají, 2 (7,41%) deprese a 3 (11,11%) rodinné problémy
- **gymnázium:** po 1 (8,33%) ano, bez upřesnění, autonehody nebo rodinné problémy, 7 (58,33%) poškození jater a 2 (16,67%) deprese

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 (50%) poškození jater nebo žádné důsledky neznají
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (33,33%) poškození jater, po 2 (13,33%) autonehody nebo agresivita, vždy 1 (6,67%) rodinné problémy nebo deprese a 4 (26,67%) neznají žádné
- **gymnázium:** 3 dotazovaní (42,86%) uvádějí jako nejčastější důsledek konzumace alkohol poškození jater, po 1 (14,29%) rodinné problémy nebo agresivitu a 2 (28,57%) žádné neznají

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (11,11%) ano, bez upřesnění, poškození jater nebo autonehodu, 4 (44,44%) deprese a 2 (22,22%) neznají žádné
- **střední odborná škola s maturitou:** 10 (45,45%) poškození jater, po 3 (13,64%) autonehody, deprese nebo agresivita, 2 (9,09%) rodinné problémy a 1 (4,55%) žádné důsledky nezná
- **gymnázium:** po 3 (18,75%) poškození jater nebo žádné neznají a vždy 5 (31,35%) rodinné problémy nebo deprese

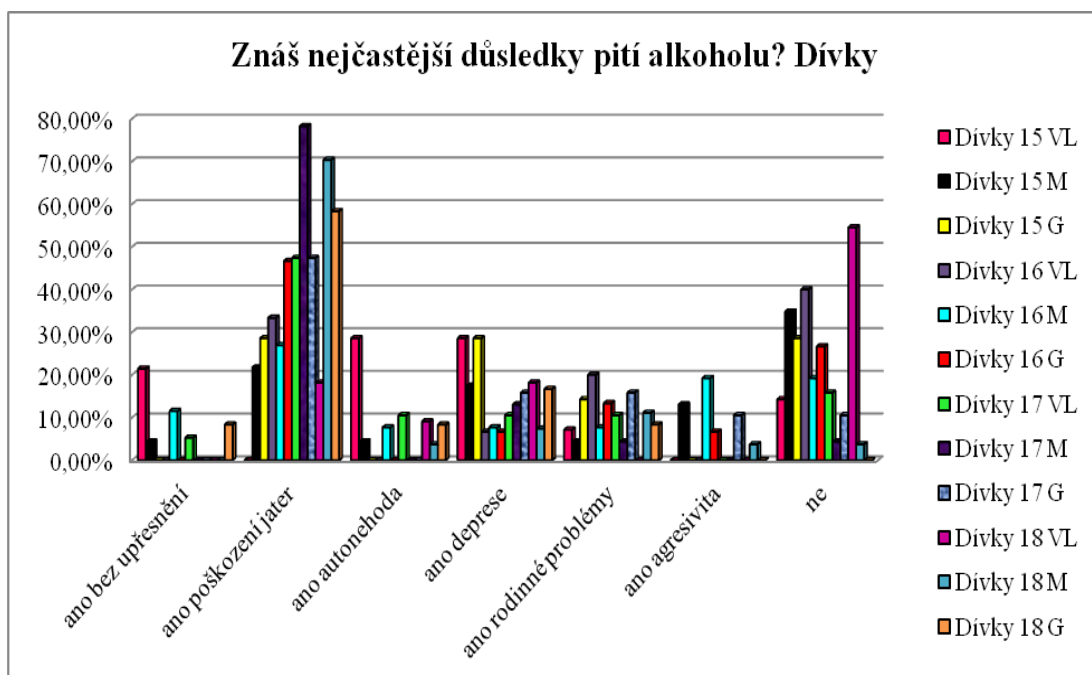
Kategorie chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (50%) poškození jater, po 2 deprese nebo rodinné problémy, 1 (5,56%) agresivitu a 4 (22,22%) žádné neznají
- **střední odborná škola s maturitou:** po 2 (10%) ano, bez upřesnění, autonehody nebo rodinné problémy, 9 (45%) poškození jater, 3 (15%) deprese a vždy 1 (5%) agresivitu nebo neznají žádné
- **gymnázium:** 11 (50%) poškození jater, 4 (18,18%) rodinné problémy, 2 (9,09%) agresivita a 5 (22,73%) uvádí, že žádné neznají

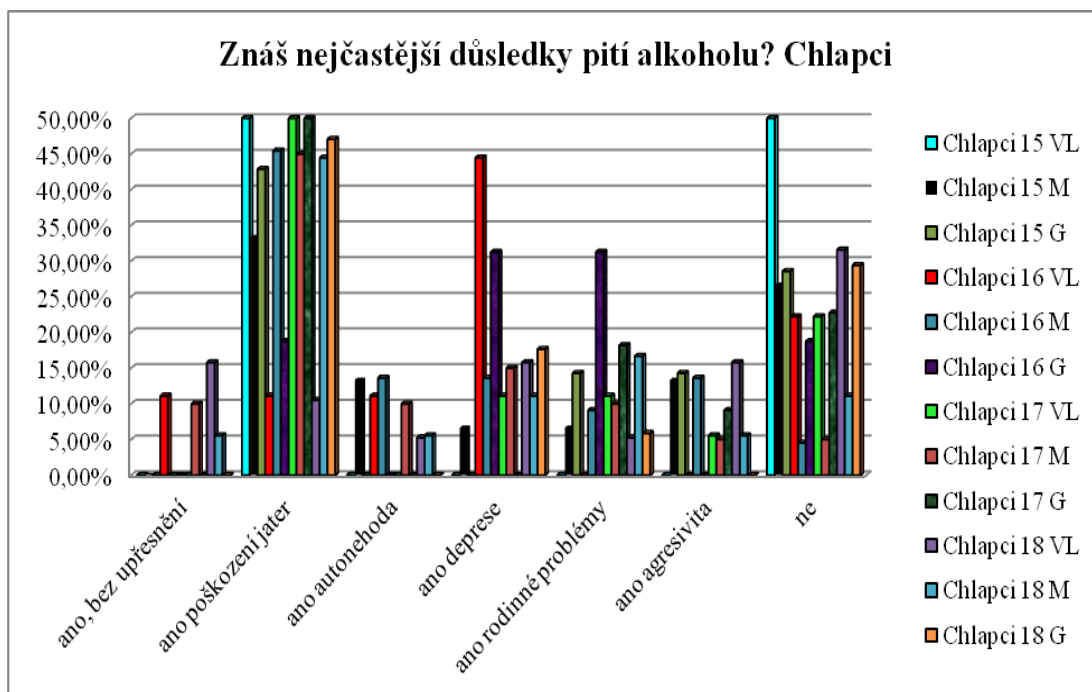
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 3 (15,79%) ano, bez upřesnění, deprese nebo agresivita, 2 (10,53%) poškození jater, po 1 (5,26%) autonehody nebo rodinné problémy a 6 (31,58%) neznají žádné důsledky pití alkoholu
- **střední odborná škola s maturitou:** po 1 (5,56%) ano, bez upřesnění, autonehody nebo agresivita, 8 (44,44%) poškození jater, po 2 (11,11%) deprese nebo neznají žádné a 3 (16,67%) uvádějí jako nejčastější důsledky pití alkoholu rodinné problémy
- **gymnázium:** 8 (47,06%) poškození jater, 3 (17,65%) deprese, 1 (5,88%) rodinné problémy a 5 (29,41%) neznají žádné důsledky pití alkoholu

Graf č. 31.1 Znáš nejčastější důsledky pití alkoholu? Dívky

Graf č. 31.2 Znáš nejčastější důsledky pití alkoholu? Chlapci

Otázka č. 32 Byl nebo je někdo z Tvých blízkých závislý na alkoholu?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (64,29%) ne, 2 (14,29%) neví a po 1 (7,14%) ano, bez určení a ano, jiný příbuzný, který se léčil
- **střední odborná škola s maturitou:** 13 (56,52%) ne, 6 (26,09%) neví, po 1 (4,35%) ano, bez určení nebo jiný příbuzný, který se neléčil a 2 (8,7%) prarodič, který se neléčil
- **gymnázium:** 6 (85,71%) ne a 1 (14,29%) neví

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 6 (40%) ne, 7 (46,67%) neví a vždy 1 (6,67%) prarodič, který se léčil a jiný příbuzný, který se neléčil
- **střední odborná škola s maturitou:** 16 (61,54%) ne, 7 (26,92%) neví, 2 (7,69%) ano, bez upřesnění a 1 (jiný příbuzný, který se léčil
- **gymnázium:** 7 (46,67%) ne, 6 (40%) neví a po 1 (6,67%) ano, bez určení a jiný příbuzný, který se léčil

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 13 (68,42%) ne, 2 (10,53%) neví a po 1 (5,26%) ano, bez určení, rodič, který se léčil, rodič, který se neléčil a prarodič, který se neléčil
- **střední odborná škola s maturitou:** 15 (65,22%) ne, 5 (21,74%) neví, 1 (4,35%) rodič, který se léčil a 2 (8,7%) rodič, který se neléčil
- **gymnázium:** 13 (68,42%) ne, 3 (15,79%) neví, 1 (5,26%) rodič, který se neléčil a 2 (10,53%) prarodič, který se neléčil

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 (81,82%) ne a 2 (18,18%) neví
- **střední odborná škola s maturitou:** 17 (62,96%), 5 (18,52%) neví a 1 (3,7%) prarodič, který se léčil, jiný příbuzný, který se léčil a 3 (11,11%) prarodič, který se neléčil
- **gymnázium:** 7 (58,33%) ne, 3 (25%) neví a po 1 (8,33%) ano, bez určení a jiný příbuzný, který se neléčil

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (75%) ne a 1 (25%) neví
- **střední odborná škola s maturitou:** 10 (66,67%) ne, 3 (20%) neví a 2 (13,33%) ano, bez určení
- **gymnázium:** 7 (100%) ne

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (33,33%) ne a 6 (66,67%) neví
- **střední odborná škola s maturitou:** 13 (59,09%) ne, 5 (22,73%) neví a po 1 (4,55%) ano, bez určení, rodič který se léčil, jiný příbuzný, který se neléčil a jiný příbuzný, který se neléčil
- **gymnázium:** 12 (75%) ne, 2 (12,5%) neví a vždy 1 (6,25%) ano, bez určení a jiný příbuzný, který se léčil

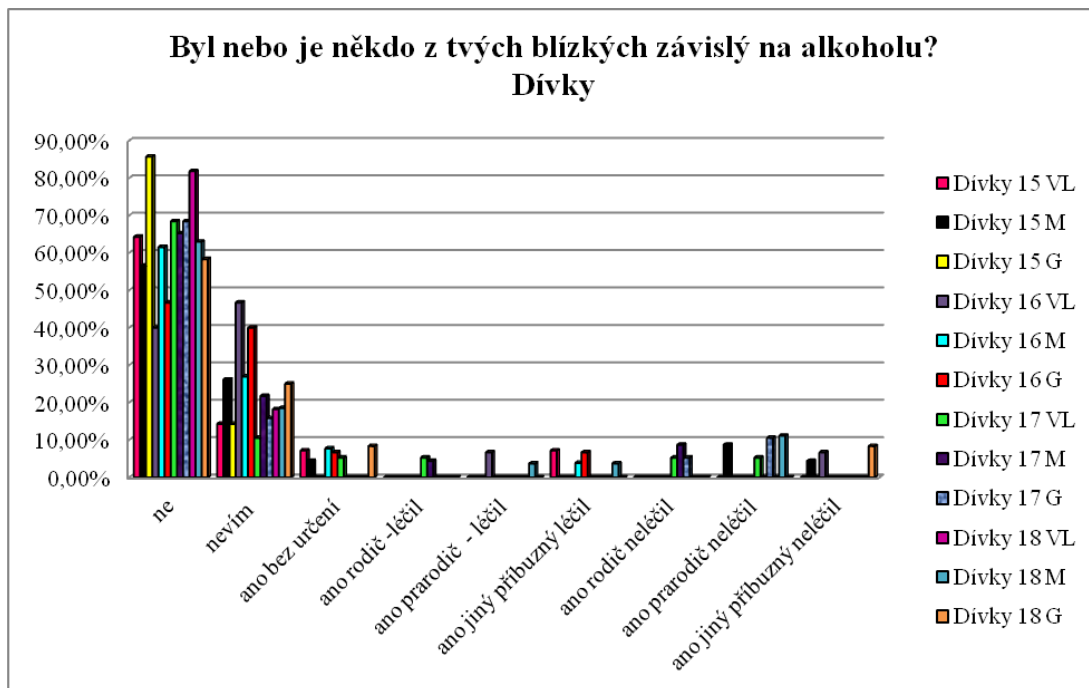
Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 10 (55,56%) ne, 5 (27,78%) neví a po 1 (5,56%) ano, bez určení, rodič který se léčil a rodič, který se neléčil
- **střední odborná škola s maturitou:** 9 (45%) ne, 5 (25%) neví, 2 (10%) ano, bez určení a po 1 (5%) prarodič, který se léčil, jiný příbuzný, který se léčil, rodič, který se neléčil a jiný příbuzný, který se neléčil
- **gymnázium:** 12 (54,55%) ne, 5 (22,73%) neví, po 2 (9,09%) ano, bez určení a rodič, který se neléčil a 1 (4,55%) prarodič, který se neléčil

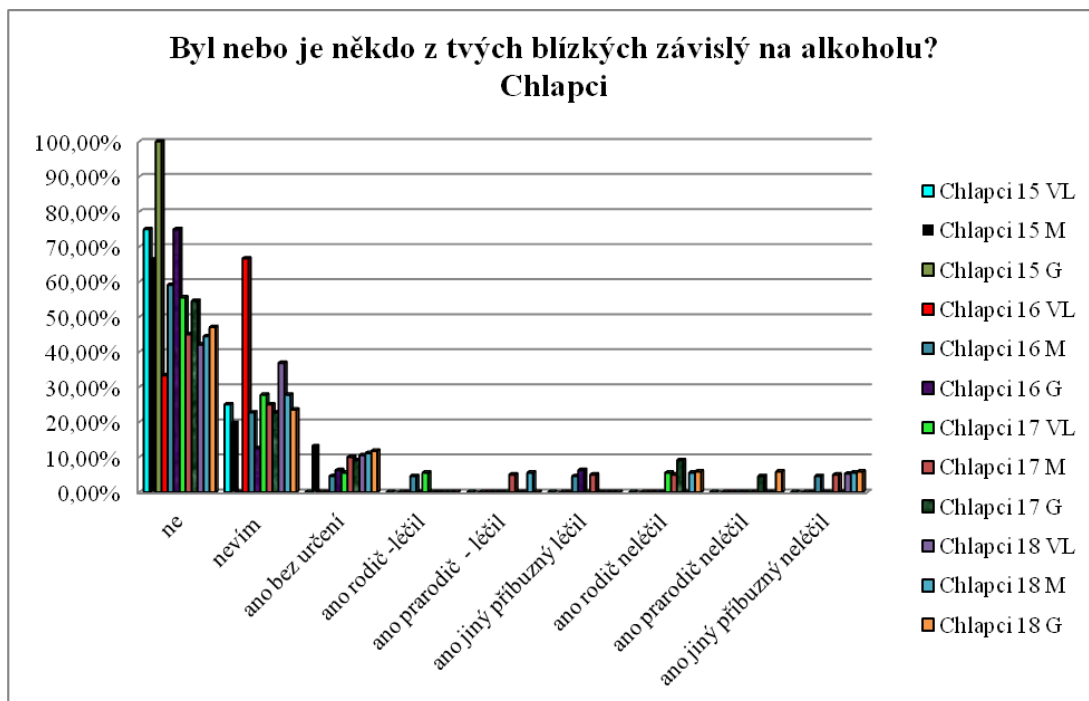
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 8 (42,11%) ne, 7 (36,84%) neví, 2 (10,53%) ano, bez určení a 1 (5,26%) jiný příbuzný, který se neléčil
- **střední odborná škola s maturitou:** 8 (44,44%) ne, 5 (27,78%) neví, 2 (11,11%) ano, bez určení a po 1 (5,56%) prarodič, který se léčil, rodič, který se neléčil a jiný příbuzný, který se neléčil
- **gymnázium:** 8 (47,06%) ne, 4 (23,53%) neví, 2 (11,76%) ano, bez určení a po 1 (5,88%) vždy neléčený, rodič, prarodič a jiný příbuzný

Graf č. 31.1 Byl nebo je někdo z Tvých blízkých závislý na alkoholu? Dívky

Graf č. 31.2 Byl nebo je někdo z Tvých blízkých závislý na alkoholu? Chlapci

Otázka č. 33 Pijí rodiče alkohol ve Tvé přítomnosti?

Kategorie dívky 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 11 (78,57%) ano a 3 (21,43%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 17 (73,91%) ano a 6 (26,09%) ne
- gymnázium: 5 (71,43%) ano a 2 (28,57%) ne

Dívky 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 10 (66,67%) ano a 5 (33,33%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 19 (73,08%) ano a 7 (26,92%) ne
- gymnázium: 11 (73,3%) ano a 4 (26,67%) ne

Dívky 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 13 (68,42%) ano a 6 (31,58%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 15 (65,22%) ano a 8 (34,78%) ne
- gymnázium: 12 (63,16%) ano a 7 (36,84%) ne

Dívky 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 10 (90,91%) ano a 1 (9,09%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 15 (55,56%) ano a 2 (7,41%) ne
- gymnázium: 12 (100%) ano

Kategorie chlapci 15 let

- střední odborná škola s výučním listem: 3 (75%) ano a 1 (25%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 10 (66,67%) ano a 5 (33,33%) ne
- gymnázium: 6 (85,71%) ano a 1 (14,29%) ne

Chlapci 16 let

- střední odborná škola s výučním listem: 6 (66,67%) ano a 3 (33,33%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 5 (68,18%) ano a 7 (31,82%) ne
- gymnázium: 12 (75%) ano a 4 (25%) ne

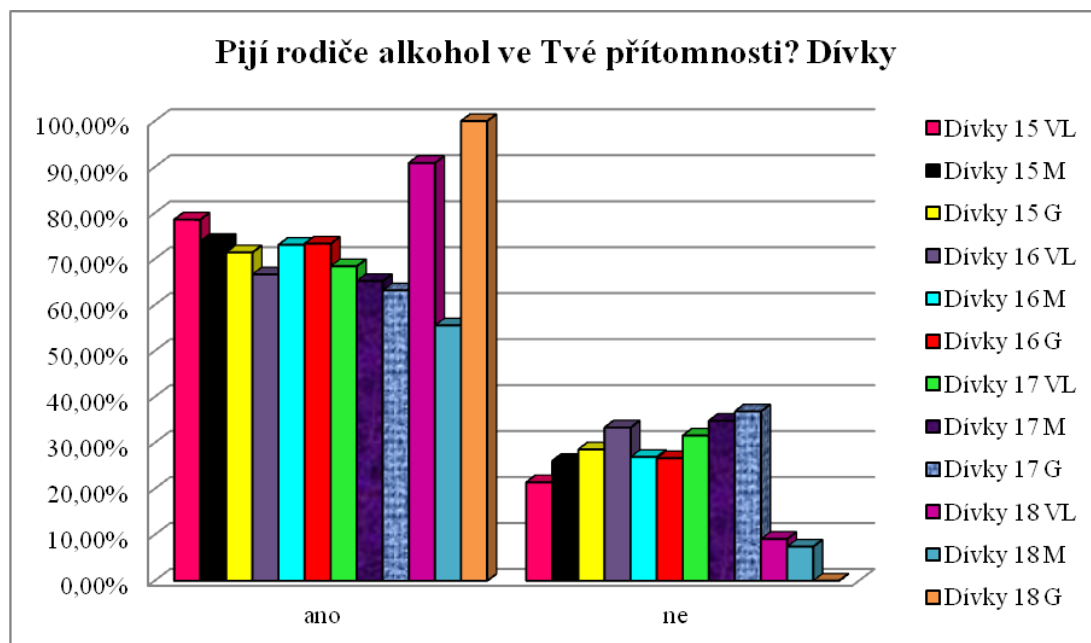
Chlapci 17 let

- střední odborná škola s výučním listem: 13 (72,22%) ano a 5 (27,78%) ne
- střední odborná škola s maturitou: 15 (75%) ano a 5 (25%) ne
- gymnázium: 16 (72,73%) ano a 6 (27,27%) ne

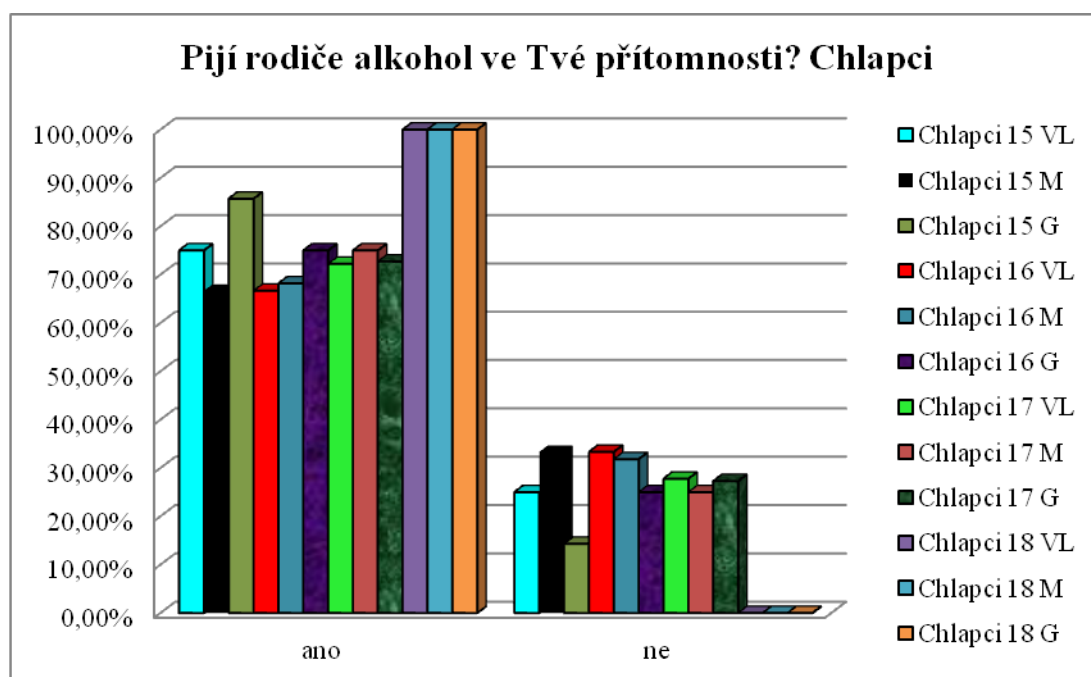
Chlapci 18 let

- střední odborná škola s výučním listem: 19 (100%) ano
- střední odborná škola s maturitou: 18 (100%) ano
- gymnázium: 17 (100%) ano

Graf č. 33.1 Pijí rodiče alkohol ve Tvé přítomnosti? Dívky

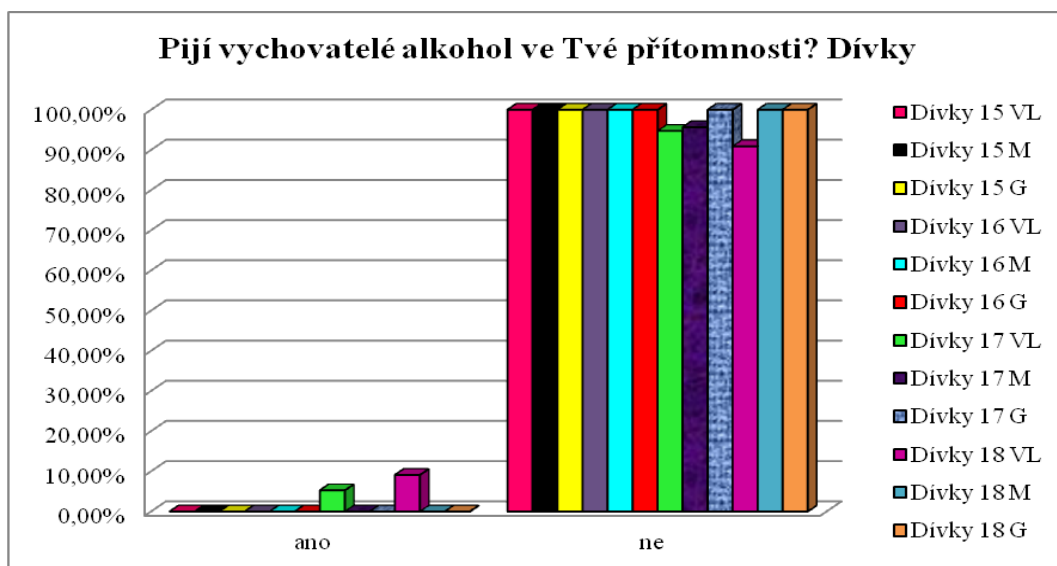
Graf č. 33.2 Pijí rodiče alkohol ve Tvé přítomnosti? Chlapci

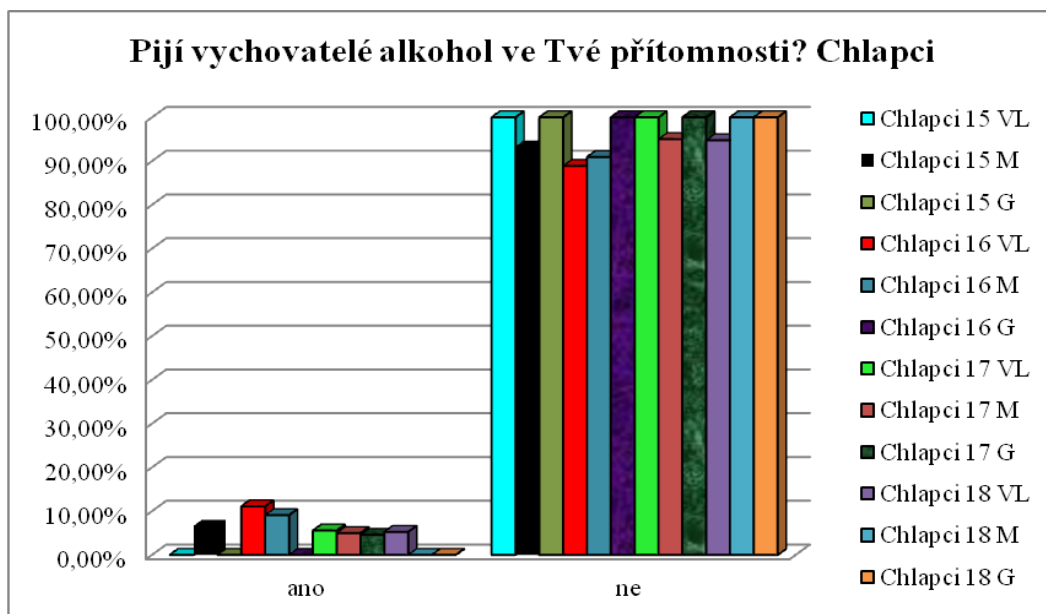
Otázka č. 34 Pijí vychovatelé alkohol ve Tvé přítomnosti?

Odpověď ano uvedly 2 dívky 17 let (5,26% a 4,35%) po jedné v podkategoriích střední odborná škola zakončená výučním listem a zakončení maturitou, 1 učenka (9,09%) 18 let. Dále 1 chlapec 15 let (6,67%) z odborné střední školy zakončené maturitou, z kategorie 16 let 1 respondent (11,11%) učeň, 2 maturant (9,09%) z odborné střední školy, po 1 (5,56% a 5%) z odborné střední školy zakončené výučním listem nebo maturitou a 1 dotazovaný z řad učňů 18 let.

Graf č. 34.1 Pijí vychovatelé alkohol ve Tvé přítomnosti? Dívky

Graf č. 34.2 Pijí vychovatelé alkohol ve Tvé přítomnosti? Chlapci

Otázka č. 35 Viděl jsi někdy některého ze svých zákonných zástupců (rodiče, pěstouni atd.) opilého?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (21,43%) ano, často, 9 (64,29%) ano, výjimečně a 2 (14,29%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (21,74%) ano, často, 14 (60,87%) ano, výjimečně a 4 (17,39%) ne
- **gymnázium:** 1 (14,29%) ano, často, 2 (28,57%) ano, výjimečně a 4 (57,14%) ne

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (13,33%) ano, často, 10 (66,67%) ano, výjimečně a 3 (20%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (19,23%) ano, často, 17 (65,38%) ano, výjimečně a 4 (15,38%) ne
- **gymnázium:** 1 (6,67%) ano, často, 17 (80%) ano, výjimečně a 2 (13,33%) ne

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (15,79%) ano, často, 14 (73,68%) ano, výjimečně a 2 (10,53%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (17,39%) ano, často, 18 (78,26%) ano, výjimečně a 3 (13,04%) ne
- **gymnázium:** 4 (21,05%) ano, často, 13 (68,42%) ano, výjimečně a 2 (10,53%) ne

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (9,09%) ano, často, 7 (63,64%) ano, výjimečně a 3 (27,27%) ne
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (14,81%) ano, často, 21 (77,78%) ano, výjimečně a 2 (7,14%) ne
- **gymnázium:** 2 (16,67%) ano, často, 7 (58,33%) ano, výjimečně a 3 (25%) ne

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (25%) ano, často nebo ne a 2 (50%) ano, výjimečně
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (26,67%) ano, často, 10 (66,67%) ano, výjimečně a 2 (13,33%) ne

- **gymnázium:** 1 (14,29%) ano, často, 4 (57,14%) ano, výjimečně a 2 (28,57%) ne

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (11,11%) ano, často, 5 (55,56%) ano, výjimečně a 3 (33,33%) ne

- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (9,09%) ano, často, 15 (68,18%) ano, výjimečně a 5 (22,73%) ne

- **gymnázium:** 2 (12,5%) ano, často, 11 (68,75%) ano, výjimečně a 3 (18,75%) ne

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** (16,67%) ano, často, 14 (77,78%) ano, výjimečně a 1 (5,56%) ne

- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (10%) ano, často, 16 (80%) ano, výjimečně a 2 (10%) ne

- **gymnázium:** 3 (13,64%) ano, často, 16 (72,73%) ano, výjimečně a 3 (13,64%) ne

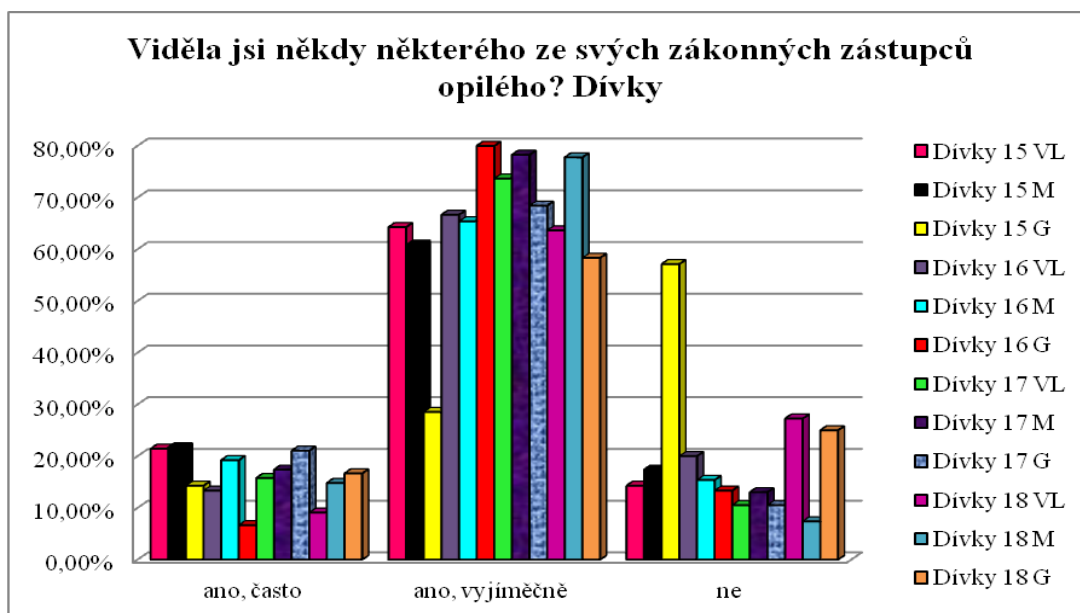
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (10,53%) ano, často a 17 (89,47%) ano, výjimečně

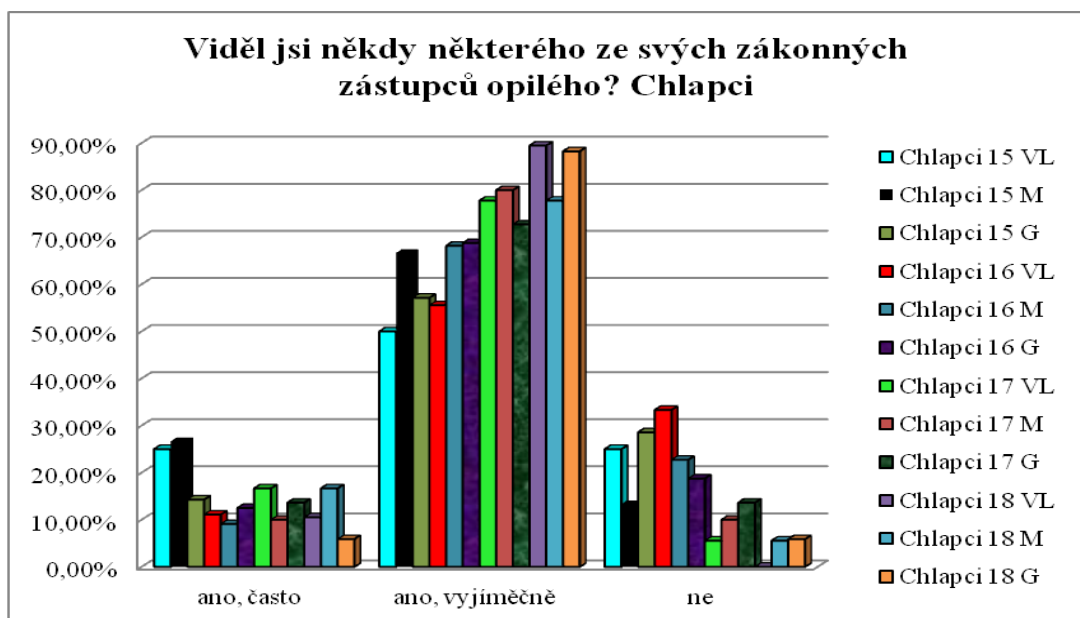
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (16,67%) ano, často, 14 (77,78%) ano, výjimečně a 1 (5,56%) ne

- **gymnázium:** 1 (5,88%) ano, často, 15 (88,24%) ano, výjimečně a 1 (5,88%) ne

Graf č. 35.1 Viděl jsi někdy některého ze svých zákonných zástupců opilého? Dívky

Graf č. 35.2 Viděl jsi někdy některého ze svých zákonných zástupců opilého? Chlapci

Otázka č. 36 Pamatuješ si někdy z dětství chování svých zákonných zástupců (rodiče, pěstouni atd.), když byli opilí a jaký jsi měl na to názor?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (21,43%) ano, přišlo mi to legrační, po 1 (7,14%) ano, nelíbilo se mi to nebo ano, byli agresivní a 9 (64,29%) nepamatuji se
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (17,39%) ano, přišlo mi to legrační, 1 (4,35%) ano, nelíbilo se mi to, 2 (8,7%) ano, byli agresivní a 16 (69,57%) nepamatuji se
- **gymnázium:** 1 (14,29%) ano, přišlo mi to legrační a 6 (85,71%) nepamatuji se

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 3 (20%) ano, přišlo mi to legrační nebo ano, byli agresivní, 1 (6,67%) ano, nelíbilo se mi to a 8 (53,33%) nepamatuji se
- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (11,54%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (7,69%) ano, nelíbilo se mi to, 1 (3,85%) ano, byli agresivní a 20 (76,92%) nepamatuji se
- **gymnázium:** 2 (13,33%) ano, přišlo mi to legrační, vždy 1 (6,67%) ano, nelíbilo se mi to nebo ano, byli agresivní, 11 (73,33%) nepamatuji se

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (15,79%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (10,53%) ano, nelíbilo se mi to, 1 (5,26%) ano, byli agresivní a 13 (68,42%) nepamatuji se
- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (21,74%) ano, přišlo mi to legrační, 3 (13,04%) ano, nelíbilo se mi to a 15 (65,22%) nepamatuji se
- **gymnázium:** po 2 (10,53%) ano, přišlo mi to legrační a ano, nelíbilo se mi to, 1 (5,26%) ano, byli agresivní a 14 (73,68%) nepamatuji se

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 2 (18,18%) ano, přišlo mi to legrační, 1 (9,09%) ano, nelíbilo se mi to a 8 (72,73%) nepamatuji se
- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (14,81%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (7,14%) ano, nelíbilo se mi to, 1 (3,7%) ano, byli agresivní a 20 (74,07%) nepamatuji se

- **gymnázium:** po 1 (8,33%) ano, přišlo mi to legrační nebo ano, nelíbilo se mi to a 10 (83,33%) nepamatuji se

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 1 (25%) ano, přišlo mi to legrační a 3 (75%) nepamatuji se

- **střední odborná škola s maturitou:** 3 (20%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (13,33%) ano, nelíbilo se mi to, 1 (6,67%) ano, byli agresivní a 9 (60%) nepamatuji se

- **gymnázium:** 2 (28,57%) ano, přišlo mi to legrační a 5 (71,43%) nepamatuji se

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (11,11%) ano, přišlo mi to legrační, ano, nelíbilo se mi to nebo ano, byli agresivní a 6 (66,67%) nepamatuji se

- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (22,73%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (9,09%) ano, nelíbilo se mi to, 3 (13,64%) ano, byli agresivní a 12 (54,55%) nepamatuji se

- **gymnázium:** 2 (12,5%) ano, přišlo mi to legrační, 1 (6,25%) ano, byli agresivní a 13 (81,25%) nepamatuji se

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (16,67%) ano, přišlo mi to legrační, 1 (5,56%) ano, nelíbilo se mi to, 2 (11,11%) ano byli agresivní a 12 (66,67%) nepamatuji se

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (20%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (10%) ano, nelíbilo se mi to, 1 (5%) ano, byli agresivní a 13 (65%) nepamatuji se

- **gymnázium:** 4 (18,18%) ano, přišlo mi to legrační, 1 (4,55%) ano, nelíbilo se mi to, 2 (9,09%) ano byli agresivní a 15 (68,18%) nepamatuji se

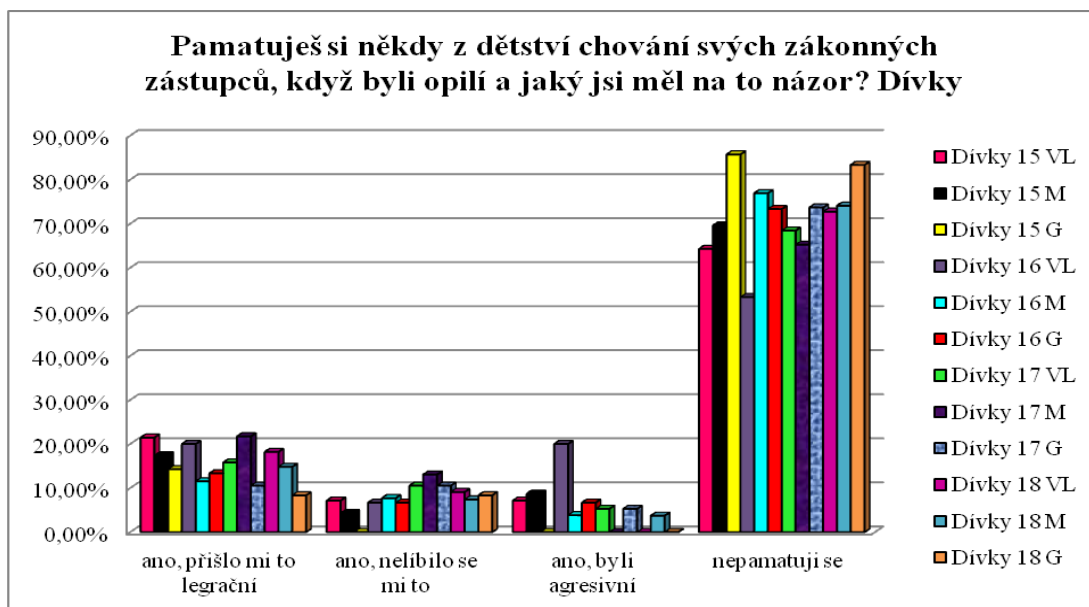
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 3 (15,79%) ano, přišlo mi to legrační, 2 (10,53%) ano, byli agresivní a 14 (73,68%) si nepamatuji

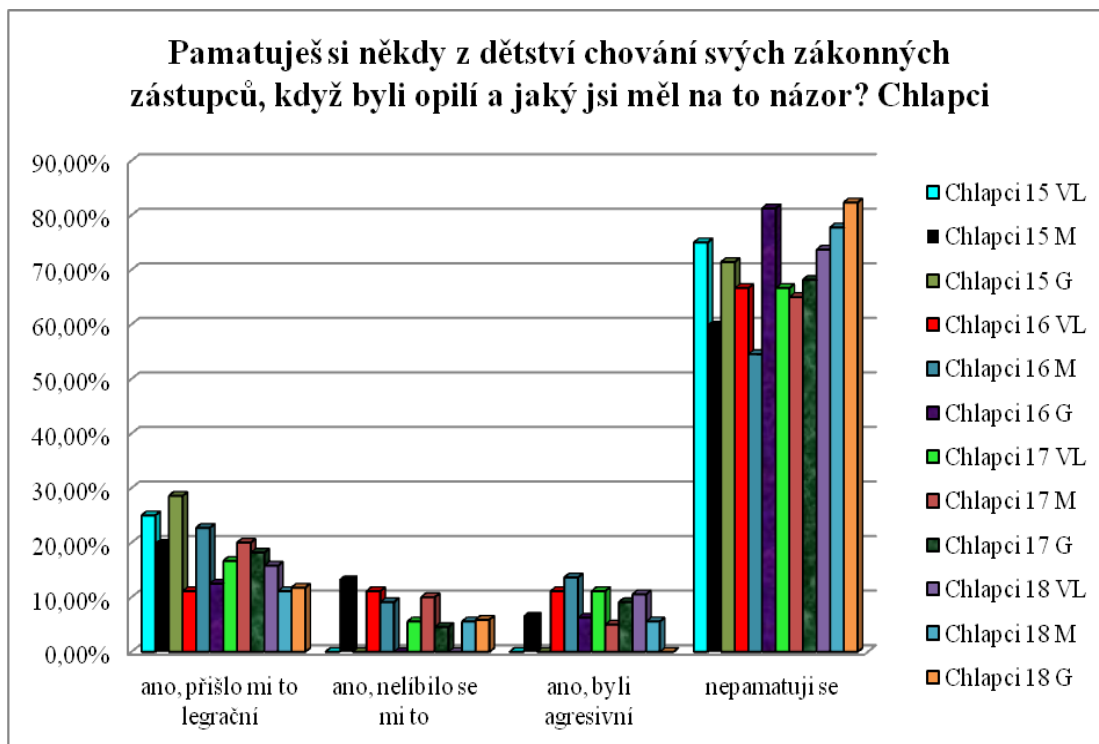
- **střední odborná škola s maturitou:** 2 (11,11%) ano, přišlo mi to legrační, po 1 (5,56%) ano, nelíbilo se mi to nebo ano, byli agresivní a 14 (77,78%) nepamatuji se

- **gymnázium:** 2 (11,76%) ano, přišlo mi to legrační, 1 (5,88%) ano, nelíbilo se mi to a 14 (82,35%) nepamatuji se

Graf č. 36.1 Pamatuješ si někdy z dětství chování svých zákonných zástupců, když byli opilí a jaký jsi měl na to názor? Dívky

Graf č. 36.2 Pamatuješ si někdy z dětství chování svých zákonných zástupců, když byli opilí a jaký jsi měl na to názor? Chlapci

Otázka č. 37 je zaměřena na volnočasové aktivity respondentů.

Výsledky v procentech jsou vždy zohledněny dle kategorií: věk, pohlaví a typ ukončen studia. Pro přehlednost jsou všechny grafy rozdělené zvlášť dívky a zvlášť chlapci.

Otázka č. 37 Jak trávíš svůj volný čas?

Kategorie dívky 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (28,57%) sportují, po 1 (7,14%) na internetu nebo čtením a 8 (57,14%) s kamarády

- **střední odborná škola s maturitou:** 5 (21,74%) sportuje, po 1 (4,35%) u počítačových her nebo koníčky: koně, 2 (8,7%) u internetu, vždy 3 respondentky (13,04%) čtou nebo u svých koníčků: hudební nástroje/zpěv a 7 (34,78%) tráví svůj volný čas s kamarády

- **gymnázium:** vždy 1 dotazovaná (14,29%) uvedla, že tráví svůj volný čas sportem, u internetu do školy, s koňmi nebo hraje na hudební nástroj či zpívá a 2 (28,57%) si čte

Dívky 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 2 (13,33%) sportuje, kouká na televizi, čte si nebo je v baru či hospodě, vždy 1 (6,67%) je u internetu nebo s koňmi a 5 (33,33%) s kamarády

- **střední odborná škola s maturitou:** 8 (30,77%) sportuje, po 1 (3,85%) u počítačových her, u televize nebo si čte, 4 (15,38%) u internetu, 2 (7,69%) v baru či hospodě, 3 (11,54%) hrají na hudební nástroj či zpívají a 6 (23,08%) je ve volném čase s kamarády

- **gymnázium:** 5 dívek (33,33%) sportuje, po 1 (6,67%) je u internetu nebo hraje na hudební nástroj či zpívá, vždy 3 (20%) si čtou nebo jsou s kamarády a 2 (13,33%) jdou do baru či hospody

Dívky 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 4 (21,05%) sportují, po 3 (15,79%) jsou u internetu nebo si čtou, vždy 1 (5,26%) u internetu do školy, u televize nebo s koňmi a 6 (31,58%) s kamarády

- **střední odborná škola s maturitou:** 5 dotazovaných (21,74%) sportuje, po 1 (4,35%) je u internetu, u internetu do školy nebo s koňmi, vždy 2 (8,7%) koukají na televizi, čte si nebo hraje na hudební nástroj či zpívá a 3 (17,39%) jdou do hospody či baru nebo jsou s kamarády

- **gymnázium:** po 3 (10,53%) sportuje, čte si, hraje na hudební nástroj či zpívá nebo je s kamarády, 4 (21,05%) tráví svůj volný čas u internetu a vždy 1 gymnazistka (5,26%) uvedla internet do školy, televizi nebo hospodu či bar.

Dívky 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 2 (18,18%) sportují, koukají na televizi nebo jsou s kamarády, po 1 (9,09%) u internetu nebo si čtou a 3 (27,27%) jsou v baru či hospodě

- **střední odborná škola s maturitou:** po 6 (22,22%) sportuje nebo je s kamarády, 3 (11,11%) tráví volný čas u internetu, vždy 2 (7,14%) u internetu do školy, u televize nebo hraje na hudební nástroj či zpívá, 5 (18,52%) si čte a 1 (3,7%) jde do hospody či baru

- **gymnázium:** po 1 (8,33%) sportuje, kouká na televizi, jde do hospody či baru nebo spí a vždy 2 (16,67%) jsou u internetu, čte si, hraje na hudební nástroj či zpívá nebo je s kamarády

Kategorie chlapci 15 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** vždy 1 (25%) sportuje, hraje na hudební nástroj či zpívá, věnuje se modelářství nebo má jako volnočasovou aktivitu graffiti

- **střední odborná škola s maturitou:** po 3 (20%) sportují nebo jdou do baru či hospody, vždy 2 (13,33%) hrají na hudební nástroj či zpívají nebo jsou s kamarády a po 1 (6,67%) hraje počítačové hry nebo je na internetu

- **gymnázium:** 5 (71,43%) sportuje a po 1 gymnazistovi (14,29%) tráví svůj volný čas v hospodě či baru nebo hraje na hudební nástroj či zpívá

Chlapci 16 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 3 (33,33%) sportuje nebo je s kamarády, 2 (22,22%) hrají počítačové hry a 1 (11,11%) tvoří graffiti

- **střední odborná škola s maturitou:** 4 (18,18%) sportují, po 1 (4,55%) hraje počítačové hry, kouká na televizi nebo spí, vždy 2 (9,09%) jsou u internetu nebo si čtou, 3 (13,64%) hrají na hudební nástroje či zpívají a 6 (27,27%) tráví svůj volný čas s kamarády

- **gymnázium:** po 6 (37,5%) sportuje nebo je u internetu a po 1 (6,25%) hraje počítačové hry, hledá si na internetu věci do školy, jde do hospody či baru nebo je s kamarády

Chlapci 17 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** 9 učňů (50%) sportuje, po 2 (11,11%) hrají počítačové hry, je u internetu nebo s kamarády a vždy 1 (5,56%) se věnuje modelářství, hraje na hudební nástroje či zpívá nebo jde do hospody či baru

- **střední odborná škola s maturitou:** po 3 (15%) sportuje nebo jde do hospody či baru, vždy 1 (5%) hraje počítačové hry, kouká na televizi, čte si nebo spí, 4 (20%) je na internetu nebo s kamarády a 2 (10%) hrají na hudební nástroj či zpívají

- **gymnázium:** 8 (36,36%) sportuje, 3 (13,64%) hrají počítačové hry, po 1 (4,55%) je u internetu nebo se věnuje modelářství, vždy 2 (9,09%) si čte nebo je s kamarády a 5 (22,73%) tráví volný čas v hospodě či baru

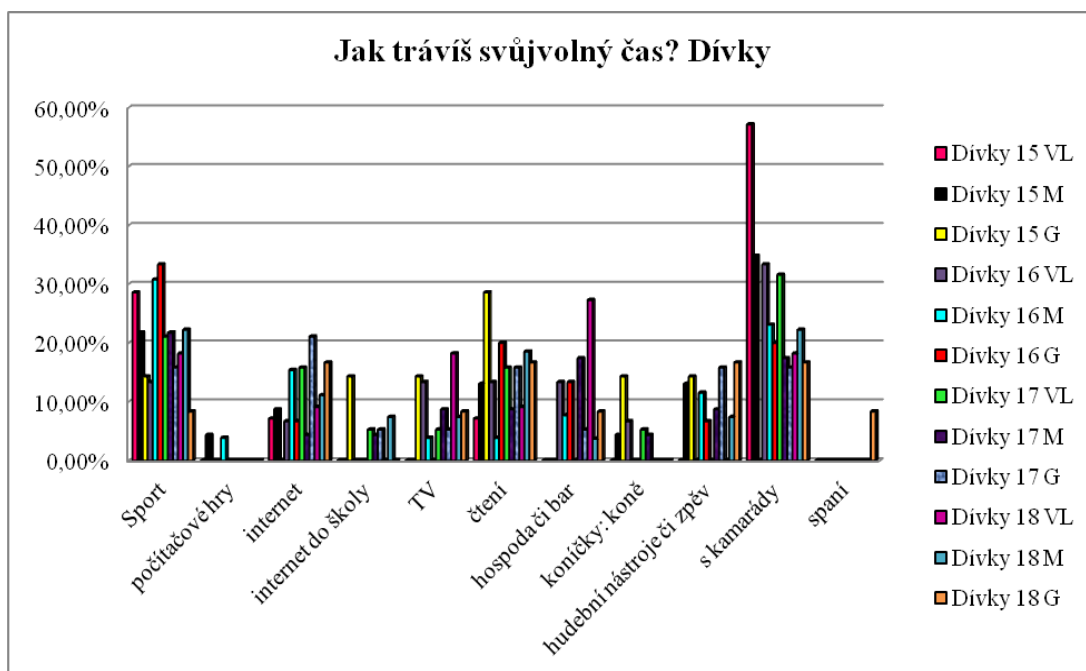
Chlapci 18 let

- **střední odborná škola s výučním listem:** po 1 (5,26%) sportuje nebo maluje graffiti, vždy 2 (10,53%) hraje počítačové hry nebo sleduje televizi, 4 (21,05%) je na internetu, 6 (31,58%) jde do hospody nebo baru a 3 (15,79%) jsou s kamarády

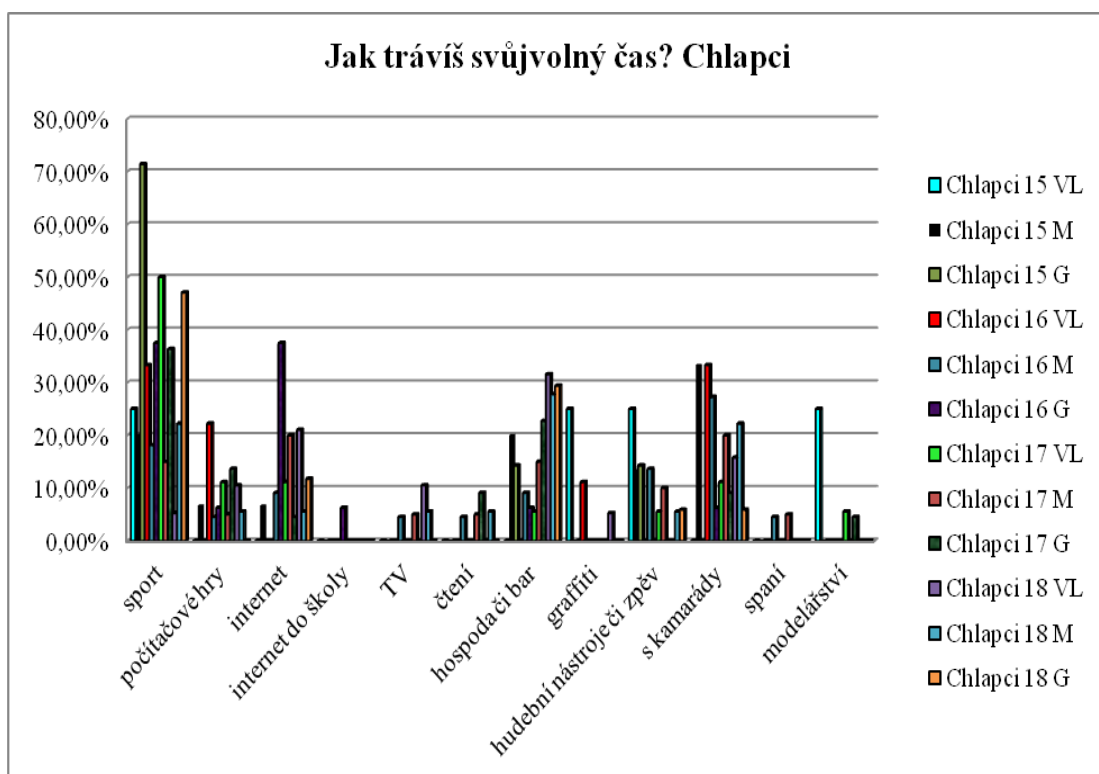
- **střední odborná škola s maturitou:** po 4 (22,22%) sportují nebo jsou s kamarády, vždy 1 (5,56%) hraje počítačové hry, je na internetu, sleduje televizi, čte si nebo hraje na hudební nástroje či zpívá a 5 respondentů (27,78%) tráví svůj volný čas v hospodě či baru

- **gymnázium:** 8 (47,06%) sportuje, 2 (11,76%) jsou u internetu, po 1 (5,88%) hraje na hudební nástroj či zpívá nebo je s kamarády a 5 (29,41%) jde do hospody či baru

Graf č. 37.1 Jak trávíš svůj volný čas? Dívky

Graf č. 37.2 Jak trávíš svůj volný čas? Chlapci

5 Diskuse

Pití alkoholu nás provází opravdu celým životem, ale osobně si myslím, že by se u mladistvých mělo více dbát na prevenci a v případě možností i postihů jich samotných za konzumaci alkoholu. V době kdy se mají učit přijímání odpovědnosti a od 15 let mají i občanský průkaz, by měli být zodpovědní i za své chování v případě pití alkoholu nebo užívání jiných návykových látek.

V mé diplomové práci byly stanoveny čtyři hypotézy. V první bylo stanoveno, že mladiství mají osobní zkušenosti s alkoholem před 15. rokem věku. V druhé hypotéze byla zjišťována, zda mladiství nad 15 let konzumují alkohol mimo domov. Ve třetí hypotéze zjišťuji, zda konzumaci alkoholu upřednostňují studenti učňovských oborů. Čtvrtá hypotéza byla stanovena tak, že úměrně věku se zvyšuje i konzumace alkoholu.

Ke zjištění výsledků jsme sestavila dotazník s 37 otázkami, ve kterém jsem zkoumala, socioekonomické zázemí respondentů, jaké zkušenosti mají s alkoholem anebo i jinými návykovými látkami a jejich vztah k alkoholu. Jestli alkohol konzumují, jak často, s kým a při jakých příležitostech. Dále jestli mají povědomí o dopadech pití alkoholu, propojenost s konzumací a závislostí na alkoholu v rodině a jejich volnočasové aktivity. Hypotézy č. 1 se potvrdila díky výsledkům u otázky č. 7, že „Mladiství mají osobní zkušenosti s alkoholem před 15. rokem věku.“ a to díky kumulativním součtům odpovědí v jednotlivých kategoriích s první zkušeností pod hranicí 15 let, výsledky vždy dalece přesáhly hodnoty nad 50% dotazovaných.

Tento fakt potvrzuje i HBSC z roku 2010 - národní zpráva o zdraví a životním stylu dětí a školáků, která uvádí, že ve 13 letech již požily alkohol téměř dvě třetiny 15letých respondentů a z toho se 80 % dívek a 95 % chlapců se také tak brzy opilo. (19)

Hypotéza č. 2, že mladiství nad 15 let konzumují alkohol mimo domov, se také potvrdila díky kumulativním součtům odpovědí konzumace alkoholu mimo domov. I zde výsledky vždy dalece přesáhly hodnoty nad 50% dotazovaných, u chlapců 18 let ve všech dalších kategorizacích to byla dokonce 100% konzumace alkoholu mimo domov. Nejčtenější odpovědí pak byla ta, že pijí alkohol na Diskotéce nebo na jiné společenské akci. Graficky znázorněno v kapitole výsledky, graf 11.1 a graf 11.2.

Hypotéza č. 3, že konzumaci upřednostňují studenti učňovských oborů. Tato hypotéza se zcela nepotvrdila, kvůli prolínavosti odpovědí učňovských a maturitních oborů na otázky č. 10 a č. 18. Zde byly výsledky odpovědí na hranici těsnosti a tím i možnosti potvrzení. Uční mají v mnoha případech velmi podobnou četnost v opakovanosti i množství konzumovaného alkoholu jako studenti maturitních oborů a to i v některých případech gymnazistů, což je z grafů ve výsledcích velice patrné.

Tyto dvě otázky řeší i hypotézu č. 4, že úměrně věku se zvyšuje i konzumace alkoholu, výsledky potvrdily trend zvyšujících se četností a množství vypitého alkoholu souměrně s věkem. Otázky č. 10 „Uveď, jak často se napiješ alkoholu?“ otázka byla záměrná, hlavně pro zjištění četností konzumace alkoholu, protože u mladistvých do 18 let je každá četnost nadbytečná.

Otázka č. 18 „Kolik a jakého alkoholu vypiješ za večer, když jdeš pít? (uveď množství u každého, jestli nějaký druh nepiješ, odpověď proškrtni)“ byla otevřenou otázkou, kde respondenti uvádějí množství zkonsumovaného alkoholu a pro upřesnění, doplněno o rozdělení na standardní skleničky: 1 sklenička = 0,5 l pivo; 0,2l vína; míchaný alkoholický nápoj; 0,04 del tvrdého alkoholu. Přesto dotazování studenti uváděli rozmezí konzumace, např.: 1-2 skleničky apod. Z těchto důvodů jsem podobné rozdělení zvolila i v hodnocení a dále je rozdělila dle druhu alkoholu. Ve výsledcích se promítly i rozdílnosti v oblíbenosti nápojů související s pohlavím, kde chlapci preferují spíše pivo a dívky víno nebo míchané nápoje. Bohužel se mladiství nebojí i kombinací slabších alkoholických nápojů s destiláty. Výsledky analýzy jsou sice rozsáhlé, ale ukazují jak množství zkonsumovaného alkoholu, tak jeho zvyšující se četnost přibývajícím s věkem.

Stejný ukazatel uvádí i výsledky HBSC 2010, kdy taktéž uvádí, že pití alkoholu roste s věkem a to poměrně výrazně. Navíc tato studie udává, že 1x týdně konzumuje alkohol v 15 letech v průměru každé druhé dítě z těch, které uvedly pití za poslední měsíc. (10)

Podobný genderový rozdíl v upřednostňování různých druhů alkoholických nápojů, ukázali i výsledky šetření ESPAD 2011, kdy je možné sledovat nárůst častého pití piva a destilátů u chlapců a nárůst častého pití vína a destilátů u dívek, u obou pohlaví vzrostl podíl častých konzumentů alkopops (36)

V mé práci jsou alkopops označené jako míchané nápoje.

Velký vliv na konzumaci alkoholu, má okolí mladistvého a to ať se jedná o jeho zázemí v rodině, socioekonomické podmínky nebo jeho širší okolí, což se týká školy a kamarádů, popřípadě party do které, se mladiství začleňuje. Na tento jev jsem se snažila zaměřit otázkami č. 4, č. 5, č. 8, č. 11, č. 12, č. 16, č. 29 č. 32 – č. 36.

Všechny tyto otázky měly za úkol zmapovat, kontinuitu mezi okolím respondentů a konzumací alkoholu. Jako důležitý faktor považuji odpovědi na otázku č. 33. „Pijí rodiče alkohol ve Tvé přítomnosti?“, kde naprostá většina respondentů uvedla, že ano. Právě příklady v úzkém rodinném kruhu jsou tím, co ovlivňuje povědomí a odpovědnost při pití alkoholu.

Zajímavou analýzu ukázaly též čtvrtá a pátá otázka. Ty se zaměřovaly na rodinné zázemí dotazovaných a na to kde bydlí přes školní týden. Tyto aspekty jsou právě v životě mladistvých s konzumací alkoholu velmi propojeny. Po zpětné kontrole výsledků získaných z dotazníků, se ukázalo, že častěji konzumují alkohol respondenti z neúplných rodin a dále ti co nebydlí přes školní týden doma. Rodinné zázemí a podpora je jedním z nejdůležitějších aspektů podtrhujících správný vývoj jedince. Toto dokládá i Andersonova zpráva pro EU, kde uvádí, že nejen rozpad rodiny, ale i nedostatek osob schopných poskytnout podporu, a to jak psychickou tak finanční, může být příčinou vzniku problému s konzumací alkoholu. (3)

Stejný kontext mezi konzumací alkoholu a okolím uvádí i Nešpor a to, že dospívající ve věku 18 let, na které rodiče přiměřeně nedohlíželi, měli 2x častěji zkušenost s drogami. Zkušenost s nelegálními drogami byla také častější v rodinách, kde se důsledně neprosazovala pravidla (15 % oproti 6 %). U dospívajících ve věku 15 let, s nimiž rodiče trávili málo času, byla zkušenost s nelegálními drogami 3x častější. V rodinách, kde se nedařilo zvládat konflikty, se u dětí častěji vyskytovala zkušenost s nelegálními drogami (15 % oproti 6 %). (26)

Dále uvádí vliv vrstevníků a přátel, kdy jako zvláště zvýšené riziko uvádí přátele a známé, kteří mají problémy s autoritami a rebelují, prosazují protispolečenské chování nebo jsou odcizení a cyničtí, k alkoholu a drogám se staví pozitivně a brzy začínají alkohol a drogy zneužívat. Zvláště pak v období dospívání jsou mladiství více ovlivňováni svými kamarády než rodiči. (10)

V období dospívání přichází druhá éra vzdoru a právě tady se nechávají mladiství ovlivnit svými vrstevníky nebo staršími kamarády, to se také velmi odrazilo v odpovědích na otázku č. 8 „S kým jsi poprvé ochutnal/a alkohol?“, kde dotazovaní uváděli ve velké četnosti se staršími kamarády či partou. Podobná četnost byla v mnoha případech i u první konzumace s rodiči, ale zde to bylo hlavně u respondentů, co ochutnali okolo před 10 rokem věku a mezi 11-12 rokem. I tak je propojenost mezi konzumací alkoholu a vlivem okolí zcela evidentní.

Otázky č. 6 až č. 27 se zaměřují na zkušenosti s alkoholem a i jinými návykovými látkami.

Otázky č. 6 „Už jsi někdy ochutnal/a alkohol?“ a č. 9 „Napiješ se alkoholu i nyní?“ ukazují rozložení osobních zkušeností s alkoholem. Výsledky zobrazují, kolik dotazovaných už zkušenost má, ale hlavně kolik jich ji stále rozvíjí, mně osobně přijde alarmující. Dále se na něj sice vážou odpovědi na otázku č. 7 „V kolika letech poprvé jsi ochutnal/a alkohol“, č. 10 „Uveď, jak často se napiješ alkoholu?“ a otázka č. 18 „Kolik a jakého alkoholu vypiješ za večer, když jdeš pít?“, ale ani zde nemluví výsledky v prospěch mladistvých. Tento fakt mne právě přivedl na myšlenku přenesení odpovědnosti i na mladistvé konzumenty, zvláště pak na ty co pijí alkohol opakovaně, zejména po konzultaci s kolegyní z dětského oddělení ve zdejší nemocnici, která mi uvedla, že mladistvé do 18 let v podnapilém stavu přiváží na vyšetřivně právě k nim na oddělení a ne na záchytnou protialkoholní stanici. Do záznamu o příjmu sice přítomnost alkoholu uvedou, ale dál se o to skoro nikdo nezajímá. Proto jsem tuto problematiku projednávala následně i s právníky i ti jen potvrdili můj podnět spojený s následujícím návrhem. U mladistvých, kteří budou přistiženi pod vlivem alkoholu, by si tento záznam mohli vyžádat i příslušné správní a státní orgány a přihlédnout pak k nim, například při žádostech o vydání řidičského průkazu nebo zkouškách na zbrojní průkazy. U opakovaných deliktů, spojených s alkoholem nebo jinou návykovou látkou, by pak tito hříšníci měli mít ztížené podmínky k získání těchto potřebných dokladů. Protože dle mého názoru, by tak možný postih mohl být jedním z klíčových důvodů, proč by mladiství alespoň omezili konzumaci alkoholu.

Otázky č. 28 až č. 36 se zaměřují na souvislosti s osobními pocity vztahu k alkoholu, dopady alkoholu na život, pitím alkoholu v rodině a okolí, užíváním jiných látek mimo alkoholu a dalšími souvisejícími činnostmi.

Druhý dílčí cíl, zmapování znalostí důsledků konzumace alkoholu, byl řešen otázkou č. 31 „Znáš nejčastější důsledky pití alkoholu?“. Kde nejčastější odpovědí bylo poškození jater, ale objevily se i odpovědi, jako deprese, rodinné problémy, autonehody, agresivita anebo ano, ale žádný konkrétní doplněn nebyl. Bohužel značná část, a to spíše mladších respondentů, uvedla, že žádné důsledky nezná. Z tohoto lze usoudit, že povědomí o důsledcích konzumace alkoholu sice mají, ale zda se jedná o důsledek zdravotní nebo sociální jim zcela schází. V tomto ohledu by bylo dobré zvýšit informovanost mladistvých, že alkohol nezpůsobuje jen veselost a dobrou náladu, ale že má řadu negativních důsledků, jak zdravotních tak sociálních, a to zvláště pro ně. Sami respondenti dále uvádějí, jak je jim druhý den po konzumaci alkoholu, na to byla cíleně zvolena otázka č. 15. Odpovědi byly velmi rozličné a různě kombinované od bolestí hlavy a žaludku po zvracení a výpadky paměti. Přesto ani po těchto zkušenostech mladiství pití alkoholu neomezují.

Očekávaným, ale přesto zajímavým zjištěním byly odpovědi na otázky č. 27 a č. 30, které se zabíraly zkušenostmi s jinými návykovými látkami a to pod vlivem nebo bez vlivu alkoholu. Zkušenosti a cigaretami a tabákovými výrobky a to ať pod vlivem nebo bez vlivu alkoholu má velké množství respondentů, s marihuanou a konopím, už ubývá, ale z dotazníku vyplývá i zkušenost spojená s extází a to vždy pod vlivem alkoholu a bez vlivu alkoholu jsem zaznamenala i 2 respondenty se zkušeností s LSD.

Porovná-li své výsledky s výsledky šetření ESPAD z roku 2011, jsou zde zkušenosti s látkami téhož druhu také patrné. V posledním roce užilo konopné látky téměř 30 % dotázaných, necelých 15 % je užilo v posledních 30 dnech. Extázi užila v posledních 12 měsících necelá 2 % šestnáctiletých, pervitin 1 % a těkavé látky 4 % studentů. Relativně vysoká prevalence užití vybraných drog v posledním roce naznačuje to, že ke zkušenosti s drogami došlo převážně v průběhu posledních 12 měsíců. Prevalence užití nelegálních drog v horizontu posledních 30 dní je mezi šestnáctiletými na minimální úrovni. Zatímco studenti gymnázií uvedli v roce 2011

zkušenost s konopnými látkami v 35 % případů, obdobnou zkušenost uvedlo 44 % studentů středních škol s maturitou a dokonce 55 % studentů středních odborných škol a učilišť (36)

Další z důležitých otázek, byla č. 16 „Kde nejčastěji získáváš peníze na nákup alkoholu?“. Rozložení odpovědí, bylo nejčastěji v oblasti vlastní výdělečné činnosti, brigáda, a financí získávaných od rodičů. U dívek, pak velmi často převažovala odpověď „jiné: zvou mne kamarádi, sama si alkohol nekupuji“. Za zamyšlení stojí i 2 odpovědi chlapců 16 let se zakončením studia výučním listem „jiné: byznys“. Sama si dost dobře nedokážu představit, co si 16-ti letí chlapci představují pod pojmem „byznys“, ale vzhledem k tomu, že v jejich dotaznících se objevuje i souvislost se zkušeností a užíváním návykových látek a to právě zmiňovaného LSD, nepřijde mi toto vyjádření jako pozitivní.

Otázka č. 37 se pak zaměřuje na volnočasové aktivity mladistvých. Velká část dotazovaných uvedla, že ve volném čase sportuje nebo je s kamarády. Několik respondentů označilo odpověď „v hospodě nebo baru“, souměrně se zvyšováním věku se zvyšovala i četnost této odpovědi. Stále ale dost velká část respondentů tráví svůj volný čas u počítače a to hraním her nebo na inretnetu.

Podobné výsledky udává i šetření HBSC 2010, kdy udává počet respondentů, kteří uváděli každodenní pohybovou aktivitu alespoň 1 hodinu, se pohyboval mezi 30 % u chlapců a 14 % u dívek. Dále tato studie uvádí, že víc než polovina respondentů tráví u počítače více než dvě hodiny denně během pracovních dní, přičemž genderové rozdíly, jsou takové, že dívky vykazují signifikantně kratší dobu strávenou u počítače během pracovních dní než chlapci, a to ve všech věkových kategoriích. (19)

Zřejmě proto, že se jedná o mladší soubor respondentů, se ve studii neobjevilo trávení volného času v restauračním zařízení.

6 Závěr

Díličními cíli této práce bylo, prostřednictvím dotazníkového šetření, zmapovat požívání alkoholických nápojů u mladistvých ve vybraných školách na Českobudějovicku a dále zmapovat znalosti rizika konzumace alkoholu u mladistvých ve vybraných školách taktéž na Českobudějovicku.

V práci byly stanoveny čtyři hypotézy.

Hypotéza č. 1: Mladiství mají osobní zkušenosti s alkoholem před 15. rokem věku. Tato hypotéza byla potvrzena na základě odpovědí na otázku č. 7.

Hypotéza č. 2: Mladiství nad 15 let konzumují alkohol mimo domov. Tato hypotéza se též potvrdila a to na základě odpovědí na otázku č. 11.

Hypotéza č. 3: Konzumaci upřednostňují studenti učňovských oborů. Tato hypotéza se zcela nepotvrdila, kvůli prolínavosti odpovědí učňovských a maturitních oborů na otázky č. 10 a č. 18. Zde byly odpovědi na hranici možnosti potvrzení.

Hypotéza č. 4: Úměrně věku se zvyšuje i konzumace alkoholu. Tato hypotéza byla potvrzena na základě odpovědí na otázky č. 10 a č. 18.

Až při zpracovávání dotazníku jsem si uvědomila možné další doplňující otázky, orientující se na souvislosti s konzumací alkoholu a možnostmi dopadů na život mladistvých s ohledem i na ukazatele životního stylu a žebříček hodnot mladistvých a znalosti preventivních opatření.

Lze předpokládat, že k rozšíření znalostí a povědomí o dopadech konzumace alkoholu a jiných návykových látek, by mohlo přispět širší využívání preventivních programů a možnost konfrontace s osobami, které mají vlastní zkušenost se závislostí. Zvláště u mladších respondentů by bylo třeba zvýšit pocit osobní odpovědnosti za své jednání a o celoživotních dopadech možné závislosti na alkoholu nebo jiných návykových látkách. Tento podnět jsem získala při osobním setkání s respondenty a po promluvě s jejich pedagogy.

Preventivní programy a semináře již na školách sice jsou, ale můj osobní názor je, že u studentů pouze informace na nástěnkách a kazuistiky v nich uvedené jsou často nedostačující nebo se mívají účinkem.

Možnosti využití této práce jsou ve zjištění situace o četnosti pravidelnosti konzumace alkoholických nápojů a míry znalostí o poškození organismu alkoholem

u mladistvých. Poté je možná následná a cílená edukace o následcích alkoholové závislosti. Snad i zamyšlení nad tím, zda by se odpovědnost převedená na rodiče nebo jejich opatrovníky neměla částečně přenést i na samotné mladistvé konzumenty.

Závěrem bych chtěla dodat, že mladiství stále podceňují konzumaci alkoholu a přijde jim prostě přirozená a je zřejmé, že to zapříčiňuje nejen životní styl jich samotných, ale i jejich okolí. Celá společnost by se měla zamyslet nad tím, jaký příklad svému okolí a právě dětem dáváme, co se týká pití alkoholu a užíváním dalších tzv. „legálních“ drog. To, že je něco zakotveno v zákoně, mládež bez postihu zajímat nebude a jak sami říkají: „proč bych já nepil, když pijí všichni okolo“.

7 Klíčová slova

alkohol = schopnost (dovednost) prosazovat vlastní názor, stanovisko nebo zájem. Považuje se za důležitou komunikační dovednost. [14]

mladiství = z lat. *communicare*, sdílet, radit se, od *communis*, společný může znamenat: Dorozumívání obecně – nejčastějším způsobem takové komunikace bývá lidská řeč a písmo popř. *nonverbální komunikace* (tj. komunikace beze slov) [15]

závislost = stylizované (adaptivní) i spontánní (expresivní) objektivizování sebe sama svými činy a výtvary, kulturou osobního projevu a vystupování, svým dílem a celým životním stylem [16]

8 Seznam použité literatury a zdrojů

- 1) ANDERSON, Peter; GUAL, Antoni; COLOM, Joan. HEALTH DEPARTMENT OF THE GOVERNMENT OF CATALONIA. *Alcohol and Primary Health Care: Clinical Guidelines on Identification and Brief Interventions*. Barcelona, 2005, 145 s.
- 2) ANDERSON, Peter; Baumberg, B. *Alcohol in Europe: A Public Health Perspective*. London: Institute of Alcohol Studies. 2006 ISBN: 92-79-02241-5. 432 s
- 3) ANDERSON, Peter a Andrew MCNEILL. WHO EUROPEAN OFFICE. *Problémy s alkoholem v rodině: zpráva pro Evropskou unii*. 1. vyd. Editor Hana Sovinová, Ladislav Csémy, Karel Nešpor. Praha: Státní zdravotní ústav, 2001, 97 s. ISBN 80-707-1189-2.
- 4) ARNETT, J. *Sensation seeking. A new conceptualization and a new scale*. *Personality and Individual Differences*, 1994, 16s., 289-296
- 5) BABOR, Thomas a John C HIGGINS-BIDDLE. *Krátké intervence u rizikového a škodlivého pití: postupy při použití v primární péči*. 1. vyd. Editor Ladislav Csémy, Hana Sovinová. Praha: Státní zdravotní ústav, 2003, 46 s. ISBN 80-707-1221-X
- 6) BANÝR, Jiří. *Chemie pro střední školy: Obecná, anorganická, organická, analytická, biochemie*. 2.vydání. Praha: SPN-pedagogické nakladatelství, 2001. ISBN 80-85937-46-8.
- 7) Cooper, M. L. *Motivations for alcohol use among adolescents: Development and validation of a four-factor model*. *Psychological Assessment*, 1994. 6, 117-128
- 8) COUFAL, Petr; MLČOCH, Zbyněk. *Alkoholik.cz. Alkoholik.cz* [online]. 14.7.2009 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: http://www.alkoholik.cz/zavislost/kocovina/kocovina_priznaky_a_projevy_kocoviny.html

- 9) COUFAL, Petr; MLČOCH, Zbyněk. Alkoholik.cz. *Alkoholik.cz* [online]. 14.7.2009 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: <http://www.alkoholik.cz/zavislost/index.php>
- 10) CSÉMY, Ladislav a Karel NEŠPOR. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. *Alkohol drogy a vaše děti: Jak problémům předcházet, jak je včas rozpoznat a jak je zvládat*. 5. vyd. Praha: Sportpropag, a. s, 2003. Dostupné z: <http://www.alkoholik.cz/zavislost/ke-stazeni/online-knihy/category/1-online-knihy.html>
- 11) CSÉMY, Ladislav; Karel NEŠPOR a Hana PROVAZNÍKOVÁ. STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV PRAHA. *Dotazník pro dospívající identifikující rizikové oblasti: volně podle R. E. Tartera*. Praha: Fortuna, 1998, 48 s.
- 12) CSÉMY, Ladislav; Hana SOVINOVÁ. *Kouření cigaret a pití alkoholu v České republice*. 1. vyd. Praha: Státní zdravotní ústav, 2003, 96 s. ISBN 80-707-1230-9.
- 13) CSÉMY, Ladislav; NEŠPOR, Karel, PERNICOVÁ, Hana. *Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí: Časná a krátká intervence*. Praha: Sportpropag, 1998, 108s. Dostupné z: <http://www.zkola.cz/zkedu/rodiceaverejnost/socialnepatologickejevyajejichprevence/zavislosti/kdehledatpomoczkruhuzavislosti/15866.aspx>
- 14) *Deklarace – mládež a alkohol*. [online]. Stockholm 21. 2. 2001 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.zavislost.wbs.cz/Ke-stazeni.html>
- 15) D.A.R.E. [online]. 2007 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: http://www.drogy-info.cz/index.php/pomoc_a_podpora/prevence/d_a_r_e_neucinny_preventivni_program
- 16) CHARVÁT, Miroslav. *Metodika indikované primární prevence PREVenture – základní informace*. [online]. 12.11.2009. [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/218/1681/>

- 17) JURYSTOVÁ, Lucie. *Unplugged: Program primární prevence pro žáky 6.tříd základních škol*. [online]. 08.02.2011. [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/70/2591/Unplugged-Program-primarni-prevence-pro-zaky-6-trid-zakladnich-skol>
- 18) KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 1. Mezioborový přístup*. 1.vydání, Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 152 s. ISBN 80- 86734-05-6.
- 19) KALMAN, Michal a kol.. UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. *HBSC – Česká republika – 2010: Národní zpráva o zdraví a životním stylu dětí a školáků*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010. ISBN 9788024429854.
- 20) KAŇKOVÁ, Kateřina. LÉKAŘSKÁ FAKULTA MASARYKOVI UNIVERZITY. *Patofyziologie trávicího ústrojí: Játra a žlučové cesty*. Brno, 2.4.2007. Dostupné z: http://www.med.muni.cz/patfyz/powerpnt/0607/7_GIT_II.pdf
- 21) KARÁSKOVÁ, Ivana; ŘÍMANOVÁ, Radka. Děti kouří méně jointů, ale více pijí: Hitem mezi mladými je alkopops, limonáda s obsahem alkoholu. *MLADÁ FRONTA DNES*. 2012, XXIII, č. 44, s. A1 a s. A6
- 22) KREJČÍŘOVÁ, D. ŘÍČAN, P., *Dětská klinická psychologie*. Praha: Portál, 1997. 450 s. ISBN: 80-7169-512-2.
- 23) KVAPILÍK, J., SVOBODOVÁ, A. *Člověk a alkohol*. Praha: Avicenum, 1985. 237 s.
- 24) LAZAROVÁ, Bohumíra. Právo: Neznalost neomlouvá. In: *Fakulta sportovních studií Masarykova univerzita* [online]. 28. 1. 2009, 14. 2. 2012 [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: <http://fsps.muni.cz/~lazarova/materialy/pravo%20web.pdf>
- 25) MELGOSA, J. *Žít naplno*. Praha: Advent-Orion, 2004. 191 s. ISBN: 80-7171-601-X

- 26) NEŠPOR, Karel. SZÚ PRAHA. *Alkohol a jiné návykové látky u dětí: Prevence v rodině* [web]. Praha, 2004, 6 s. [cit. 29.4.2012]. Dostupné z: <http://www.alkoholik.cz/zavislost/ke-stazeni/online-knihy/category/1-online-knihy.html>
- 27) PERGL, Václav. Závislost na alkoholu má až 700 tisíc Čechů. *Právo*. 2010, č. 56, s. 1. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/194286-zavislost-na-alkoholu-ma-az-700-tisic-cechu.html>
- 28) PORUCHY DUŠEVNÍ A PORUCHY CHOVÁNÍ ZPŮSOBENÉ UŽÍVÁNÍM PSYCHOAKTIVNÍCH LÁTEK. In: *ÚZIS ČR* [online]. Praha, 2011, 27.12.2011 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/cz/mkn/F10-F19.html>
- 29) PULKKINEN L.; PITKANEN, T. A prospective study of the precursors to problem drinking in young adulthood. *Journal of Studies on Alcohol*, 55, 578–587
- 30) RACEK, Jaroslav. *Klinická biochemie*. 2., přeprac. vyd. Praha: Galén, 2006, 329 s. ISBN 80-726-2324-9
- 31) REISS, S. R., PETERSON, R. *Anxiety sensitivity, anxiety frequency and the prediction of fearfulness*. *Behavior Research and Therapy*, 24, 11-8
- 32) Roche, Ann M. *Drug testing in schools: evidence, impacts and alternatives*, Canberra: Australian National Council on Drugs, 2008, 9781877018190
- 33) SKÁLA, J. a KOL. *Ochrana společnosti před alkoholismem a jinými toxikomániemi*. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, 1982. 161 s.
- 34) STRÁNSKÝ, Miroslav a Lydie RYŠAVÁ. *Fyziologie a patofyziologie výživy*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2010, 182 s. ISBN 978-80-7394-241-0.
- 35) Zákon č. 379/2005 Sb. – Zákon o opatření k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

36) *Zaostřeno na drogy / Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti: ESPAD* [online]. Editor: MRAVČÍK, Viktor. Praha: Úřad vlády České republiky, 2012, 22.2.2012[cit. 2012-05-22]. ISBN 1214-1089.
Dostupné z: www.drogy-info.cz

9 Přílohy

Dotazník

Jmenuji se Darina Filipová. Jsem studentkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Na Zdravotně sociální fakultě a studuji navazující magisterský obor Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví. Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku, který bude podkladem pro mou diplomovou práci na téma „Problematika alkoholové závislosti u mladistvých“. Dotazník si, prosím, nejprve pozorně přečtete a následně u každé otázky doplňte nebo vyberte pravdivou odpověď.

Dotazník je anonymní a údaje z něj nebudou nijak zneužity.

1. Věk _____
2. Pohlaví
 - muž
 - žena
3. Škola, kterou navštěvují a typ jejího zakončení
 - Gymnázium – maturita
 - Střední škola odborného zaměření – maturita
 - Střední škola odborného zaměření - učiliště – výuční list
4. S kým žiješ?
 - s oběma rodiči
 - pouze s matkou
 - pouze s otcem
 - s jedním vlastníma a jedním nevlastním rodičem
 - v pěstounské péči
 - s prarodiči
 - jsem adoptovaný/á
 - žiji sám (v jiném bytě, domě, ubytovně bez rodičů) (pokračuj otázkou č.6)
 - žiji v ústavním zařízení (pokračuj otázkou č.6)
5. Kde bydlíš přes školní týden?
 - doma
 - na internátě
 - v pronajatém bytě
6. Už jsi někdy ochutnal/a alkohol?
 - ano
 - ne (pokračuj až otázkou č.28)

7. Jestliže ano, v kolika letech poprvé?

Před 10 rokem věku

11-12

13-14

15-16

17-18

19 a více

8. S kým jsi poprvé pil/a alkohol?

v přítomnosti rodičů

se spolužáky

se staršími kamarády (partou)

sám

jiná možnost _____

9. Napiješ se alkoholu i nyní?

- ano
- ne (pokračuj až u otázky č.:28.)

10. Uveď, jak často se napiješ alkoholu?

- 1x měsíčně
- 2-4x za měsíc
- 1x týdně
- 2-3x týdně
- 4x nebo vícekrát týdně
- Jiná odpověď _____

11. Kde nejčastěji piješ alkohol?

- doma
- doma u někoho jiného (party)
- v hospodě
- na diskotéce, zábavě, plese či jiné společenské akci
- venku
- jiná možnost _____

12. S kým obvykle piješ alkohol?

- sám/sama
- s partou
- s přáteli
- s rodinou
- se spolužáky
- jiná možnost _____

13. Bereš alkohol jako způsob odpočinku?

- ano
- ne

14. Jak se cítíš, když se napiješ alkoholu?

- nijak to na mě nepůsobí
- mám dobrou náladu
- bývám agresivní
- jiná možnost _____

15. Jak se cítíš druhý den po alkoholu? (možnost více odpovědí)

- bolí mě hlava
- je mi špatně od žaludku
- zvracím
- mám výpadky paměti
- další možné příznaky _____
- nic mi není

16. Kde získáváš nejčastěji peníze na nákup alkoholu?

- od rodičů
- z brigády
- od sourozence
- od prarodičů
- jiné zdroje _____

17. Jaký druh alkoholu upřednostňuješ?

- pivo
- víno
- destiláty – jaký druh
- míchané alkoholické nápoje
- nepreferuji žádný druh alkoholu, piju vše

18. Kolik a jakého alkoholu vypiješ za večer, když jdeš pít? (uved' množství u každého, jestli nějaký druh nepiješ, odpověď proškrtni)

1 sklenička = 0,5l piva; 0,2l vína; míchaný alkoholický nápoj; 0,04dcl tvrdého alkoholu

- skleniček piva _____
- skleniček vína _____
- skleniček tvrdého alkoholu _____
- skleniček míchaných alkoholických nápojů _____

19. Ví rodiče, že konzumuješ alkohol?

- určitě vědí
- myslím, že vědí
- myslím, že nevědí
- Určitě nevědí

20. Opil/a jsi se někdy?

- ano
- ne

21. Měl /a jsi někdy pocit, že jsi na alkoholu závislý /á?

- ano
- ne

22. Stalo se ti někdy, že jsi musel /a zvyšovat množství alkoholu abys dosáhl / a účinku, ke kterému ti dříve stačilo menší množství?

- ano
- ne

23. Měl/a jsi někdy kázeňský problém ve škole nebo v domově mládeže, který souvisel s alkoholem?

- ano
- ne

24. Měl(a) jsi někdy doma problém s rodiči nebo sourozenci, který souvisel s alkoholem?

- ano
- ne

25. Byl/a jsi někdy kontrolován/a pedagogem ve škole nebo na praxi, jestli nejste pod vlivem alkoholu?

- ano
- ne

26. Byl/a jsi někdy kontrolován/a pedagogem ve škole nebo na praxi, jestli nejste pod vlivem návykové látky, jiné než alkohol?

- ano
- ne

27. Užil/a jsi někdy pod vlivem alkoholu nějakou z následujících návykových látek?

- a) cigarety/ tabák
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok

- ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- b) marihuana nebo hašiš
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- c) těkavé látky (toluen atd.)
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- d) extáze
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- e) léky na uklidnění, na spaní, proti bolesti (bez lékařského předpisu)
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- f) jiné nelegální drogy (anfetamin, pervitin, LSD, kokain, heroin...)
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den

- 28) **Baví Tě večírky, kde se nepodává alkohol?**
- ano
 - ne
- 29) **Chodíš někdy za školu?**
- nikdy
 - ano, ale méně než jednou za měsíc
 - ano, tak jednou za měsíc
 - ano, tak jednou za týden
 - ano, několikrát týdně
- 30) **Užil/a jsi někdy bez vlivu alkoholu nějakou z následujících návykových látek?**
- a) cigarety/ tabák
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- b) marihuana nebo hašiš
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- c) těkavé látky (toluen atd.)
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den

- d) extáze
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- e) léky na uklidnění, na spaní, proti bolesti (bez lékařského předpisu)
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den
- f) jiné nelegální drogy (anfetamin, pervitin, LSD, kokain, heroin...)
- nikdy
 - ano, ale ne za poslední rok
 - ano, přibližně jednou za poslední rok
 - ano, více než jednou za poslední rok
 - ano, přibližně jednou měsíčně
 - ano, přibližně jednou týdně
 - ano, přibližně každý den

31) Znáš nejčastější důsledky pití alkoholu?

- ano – doplň nějaké _____
- ne

32) Byl nebo je někdo z Tvých blízkých závislý na alkoholu?

- ne
- nevím
- ano – uveď kdo a jestli se léčí
(léčil) _____

33) Pijí rodiče alkohol ve Tvoji přítomnosti?

- ano
- ne

34) Pijí vychovatelé alkohol ve Tvoji přítomnosti?

- ano
- ne

35) Viděl jsi někdy některého ze svých zákonných zástupců (rodiče, pěstouni atd.) opilého?

- ano, často
- ano, výjimečně
- ne

36) Pamatuješ si někdy z dětství chování svých zákonných zástupců (rodiče, pěstouni atd.), když byli opilí a jaký jsi měl na to názor?

- ano, přišlo mi to legrační
- ano, nelíbilo se mi to
- ano, byli agresivní
- nepamatuji se
- jiný názor _____

37) Jak trávíš svůj volný čas?

- sportuji
- u počítačových her
- u internetu
- u internetu, ale sháním informace do školy
- u televize
- čtu si
- v baru, restauraci nebo podobném podniku
- u svých koníčků – doplň jakých _____
- jiná možnost _____

Děkuji Vám za úplné a pravdivé vyplnění a za čas, který jste tomuto dotazníku věnoval/a.